

115.

MIEDZYNARODOWA KONWENCJA SANITARNA

podpisana w Paryżu dnia 21 czerwca 1926 r.

(Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 28 stycznia 1932 r. — Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 127).

Przekład.

W IMIENIU RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ,
 MY, IGNACY MOŚCICKI,
 PREZYDENT RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ,

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE
 NOUS, IGNACY MOŚCICKI,
 PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wie-
 dzieć należy, wiadomem czynimy:

à tous ceux, qui ces présentes Lettres verront,
 Salut:

W dniu dwudziestym pierwszym czerwca ty-
 siąc dziewięćset dwudziestego szóstego roku podpi-
 sana została w Paryżu międzynarodowa konwencja
 sanitarna wraz z załącznikiem, protokołem podpi-
 sania oraz protokołem IX posiedzenia międzynaro-
 dowej konferencji sanitarnej w Paryżu z tegoż dnia,
 o następującem brzmieniu dosłownem:

Une Convention Sanitaire Internationale avec
 une Annexe, un Protocole de Signature et un Procès-
 Verbal de la neuvième séance de la Conférence Sa-
 nitaire Internationale de Paris ayant été signés à Pa-
 ris le vingt et un juin mil neuf cent vingt-six, Con-
 vention, Protocole et Procès-Verbal dont la teneur
 suit:

MIEDZYNARODOWA KONWENCJA SANITARNA.**CONVENTION SANITAIRE INTERNATIONALE.**

Jego Królewska Mość Król Afganistanu, Prezydent
 Republiki Albańskiej, Prezydent Cesarstwa Nie-
 mieckiego, Prezydent Narodu Argentyńskiego,
 Prezydent Związkowy Republiki Austriackiej, Jego
 Królewska Mość Król Belgów, Prezydent Stanów
 Zjednoczonych Brazylii, Jego Królewska Mość Król
 Bułgarów, Prezydent Republiki Chili, Prezydent Re-
 publiki Chińskiej, Prezydent Republiki Kolumbji,
 Prezydent Republiki Kuba, Jego Królewska Mość
 Król Danji, Prezydent Republiki Dominikańskiej, Je-
 go Królewska Mość Król Egiptu, Prezydent Repu-
 bliki Ekwadoru, Jego Królewska Mość Król Hisz-
 panji, Prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki,
 Jej Królewska Mość Królowa Królów Etyopji i Jego
 Cesarska i Królewska Wysokość Książę Następca
 i Regent Cesarstwa, Prezydent Republiki Fin-
 landzkiej, Prezydent Republiki Francuskiej, Jego
 Królewska Mość Król Zjednoczonego Królestwa
 Wielkiej Brytanji i Irlandji oraz Zamorskich Tery-
 torjów Brytyjskich, Cesarz Indji, Prezydent Repu-
 bliki Greckiej, Prezydent Republiki Gwatemala, Pre-
 zydent Republiki Haiti, Jego Królewska Mość Król
 Hedżasu, Prezydent Republiki Honduras, Jego Naj-
 jaśniejsza Wysokość Regent Królestwa Węgier-
 skiego, Jego Królewska Mość Król Włoch, Jego Ce-
 sarska Mość Cesarz Japonji, Prezydent Republiki
 Liberji, Prezydent Republiki Litewskiej, Jej Kró-
 lewska Wysokość Wielka Księżna Luksemburska,
 Jego Królewska Mość Sułtan Marokka, Prezydent
 Republiki Meksyku, Jego Najjaśniejsza Wysokość
 Książę Monako, Jego Królewska Mość Król Nor-
 wegji, Prezydent Republiki Paragwaju, Jej Króle-
 wska Mość Królowa Holandji, Prezydent Republiki
 Peru, Jego Królewska Mość Szach Persji, Prezydent
 Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydent Republiki Por-
 tugańskiej, Jego Królewska Mość Król Rumunji,
 Kapitanowie Regenci San-Marino, Jego Królewska
 Mość Król Serbów, Chorwatów i Słoweńców, Prezy-
 dent Republiki El Salvador, General Gubernator
 Reprezentant Władzy Suwerennej Sudanu, Szwaj-

Sa Majesté le Roi d'Afghanistan, le Président de la
 République d'Albanie, le Président de l'Empire Alle-
 mand, le Président de la Nation Argentinienne, le Prési-
 dent Fédéral de la République d'Autriche, Sa Maje-
 sté le Roi des Belges, le Président de la République
 des États-Unis du Brésil, Sa Majesté le Roi des Bul-
 gares, le Président de la République du Chili, le Prési-
 dent de la République de Chine, le Président de la
 République de Colombie, le Président de la Ré-
 publique de Cuba, Sa Majesté le Roi de Danemark,
 le Président de la République Dominicaine, Sa Ma-
 jesté le Roi d'Égypte, le Président de la République
 de l'Équateur, Sa Majesté le Roi d'Espagne, le Prési-
 dent des États-Unis d'Amérique, Sa Majesté la
 Reine des Rois d'Éthiopie et Son Altesse Impériale
 et Royale le Prince Héritier et Régent de l'Empire,
 le Président de la République Finlandaise, le Prési-
 dent de la République Française, Sa Majesté le Roi
 du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande
 et des Territoires Britanniques au delà des Mers,
 Empereur des Indes, le Président de la République
 de Grèce, le Président de la République de Guaté-
 mala, le Président de la République d'Haïti, Sa Ma-
 jesté le Roi du Hedjaz, le Président de la République
 de Honduras, Son Altesse Sérénissime le Régent du
 Royaume de Hongrie, Sa Majesté le Roi d'Italie,
 Sa Majesté l'Empereur du Japon, le Président de la
 République de Libéria, le Président de la République
 de Lithuanie, Son Altesse Royale Madame la Gran-
 de-Duchesse de Luxembourg, Sa Majesté le Sultan
 du Maroc, le Président de la République du Mexique,
 Son Altesse Sérénissime le Prince de Monaco, Sa
 Majesté le Roi de Norvège, le Président de la Répu-
 blique du Paraguay, Sa Majesté la Reine des Pays-
 Bas, le Président de la République du Pérou, Sa
 Majesté le Chah de Perse, le Président de la Répu-
 blique de Pologne, le Président de la République
 Portugaise, Sa Majesté le Roi de Roumanie, les Ca-
 pitaines-Régents de Saint-Marin, Sa Majesté le
 Roi des Serbes, Croates et Slovènes, le Président de

carska Rada Związkowa, Prezydent Republiki Czeskosłowackiej, Jego Wysokość Bej Tunisu, Prezydent Republiki Tureckiej, Centralny Komitet Wykonawczy Związku Sowieckich Socjalistycznych Republik Rad, Prezydent Republiki Urugwaju i Prezydent Republiki Wenezueli,

Zdecydowawszy dokonać w postanowieniach Konwencji Sanitarnej, podpisanej w Paryżu dnia 17 stycznia 1912 r. zmian, podyktowanych przez nowe zdobycze wiedzy i praktyki profilaktycznej, ułożyć międzynarodowe przepisy dotyczące duru osutkowego i ospy, oraz rozszerzyć w miarę możliwości pole dla stosowania zasad, które stały się bodźcem do stworzenia międzynarodowego ustawodawstwa sanitarnego, mianowali, jako swych pełnomocników:

Jego Królewska Mość Król Afganistanu:

P. Islambek KHOUDOJAR KHAN, Sekretarza Poselstwa Afganistanu w Paryżu;

Prezydent Republiki Albańskiej:

P. Dr. OSMANA, Dyrektora Szpitala w Tiranie;

Prezydent Cesarstwa Niemieckiego:

P. FRANOUX, tajnego Radcę legacyjnego przy Ambasadzie Niemieckiej w Paryżu;

P. Dr. HAMEL, Radcę w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Cesarstwa;

Prezydent Narodu Argentyńskiego:

P. Federico Alvarez DE TOLEDO, Ministra Argentyny w Paryżu;

P. Dr. ARAOZ ALFARO, Prezesa Departamentu Higieny;

P. Manuela CARBONNELL, Profesora higieny fakultetu medycznego w Buenos-Aires;

Prezydent Związkowy Republiki Austriackiej:

P. Alfreda GRÜNBERGER, Ministra Austrii w Paryżu;

Jego Królewska Mość Król Belgów:

P. VELGHE, Sekretarza Generalnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Higieny;

Prezydent Republiki Stanów Zjednoczonych Brazylii:

P. Profesora Dr. Carlos CHAGAS, Dyrektora Generalnego Departamentu Narodowego Zdrowia Publicznego, Dyrektora Instytutu Oswaldo Cruz;

P. Dr. Gilberto MOURA COSTA.

Jego Królewska Mość Król Bułgarów:

P. MOROFF, Ministra Bułgarii w Paryżu;

P. Dr. TOCHKO-PETROFF, Profesora fakultetu medycznego w Sofji;

Prezydent Republiki Chili:

P. Armando QUEZADA, Ministra Chili w Paryżu;

P. Dr. Emilio ALDUNATE, Profesora na fakultecie medycznym w Chili;

P. Dr. J. RODRIGUEZ BARROS, Profesora na fakultecie medycznym w Chili;

la République de El Salvador, le Gouverneur Général Représentant l'Autorité Souveraine du Soudan, le Conseil Fédéral Suisse, le Président de la République Tchéco - Slovaque, Son Altesse le Bey de Tunisie, le Président de la République Turque, le Comité Central Exécutif de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes, le Président de la République de l'Uruguay et le Président de la République du Venezuela,

Ayant décidé d'apporter dans les dispositions de la Convention sanitaire, signée à Paris le 17 janvier 1912, les modifications que comportent les données nouvelles de la science et de l'expérience prophylactiques, d'établir une réglementation internationale relative au typhus exanthématique et à la variole et d'étendre, autant qu'il est possible, le champ d'application des principes qui ont inspiré la réglementation sanitaire internationale, ont décidé de conclure une convention à cet effet et ont nommé pour leurs plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté le Roi d'Afghanistan:

M. Islambek KHOUDOJAR KHAN, Secrétaire de la Légation d'Afghanistan à Paris.

Le Président de la République d'Albanie:

M. le Dr. OSMAN, Directeur de l'Hôpital de Tirana.

Le Président de l'Empire Allemand:

M. FRANOUX, Conseiller intime de Légation à l'Ambassade d'Allemagne à Paris;

M. le Dr. HAMEL, Conseiller au Ministère de l'Intérieur de l'Empire.

Le Président de la Nation Argentinne:

M. Federico Alvarez DE TOLEDO, Ministre d'Argentine à Paris;

M. le Dr. ARAOZ ALFARO, Président du Département de l'Hygiène;

M. Manuel CARBONNELL, Professeur d'hygiène à la Faculté de Médecine de Buenos-Ayres.

Le Président Fédéral de la République d'Autriche:

M. Alfred GRÜNBERGER, Ministre d'Autriche à Paris.

Sa Majesté le Roi des Belges:

M. VELGHE, Secrétaire général du Ministère de l'Intérieur et de l'Hygiène.

Le Président de la République des États-Unis du Brésil:

M. le Professeur Dr. Carlos CHAGAS, Directeur Général du Département National de la Santé publique, Directeur de l'Institut Oswaldo Cruz;

M. le Dr. Gilberto MOURA COSTA.

Sa Majesté le Roi des Bulgares:

M. MOROFF, Ministre de Bulgarie à Paris;

M. le Dr. TOCHKO PETROFF, Professeur à la Faculté de Médecine de Sofia.

Le Président de la République du Chili:

M. Armando QUEZADA, Ministre du Chili à Paris;

M. le Dr. Emilio ALDUNATE, Professeur à la Faculté de Médecine du Chili;

M. le Dr. J. RODRIGUEZ BARROS, Professeur à la Faculté de Médecine du Chili.

Prezydent Republiki Chińskiej:

Generała Yao SI-KIOU, Attaché Wojskowego w Paryżu;
P. Dr. Scie TON-FA, Sekretarza Specjalnego przy Poselstwie Chińskim w Paryżu;

Prezydent Republiki Kolumbji:

P. Dr. Miguel Jimenez LOPEZ, Profesora na fakultecie medycznym w Bogota, Ministra Pełnomocnego Kolumbji w Berlinie;

Prezydent Republiki Kuba:

P. Ramiro Hernandez PORTELA, Radcę Poselstwa Kuby w Paryżu;
P. Dr. Mario LEBREDO, Dyrektora szpitala „Las Animas”;

Jego Królewska Mość Król Danji:

P. Dr. Th. MADSEN, Dyrektora Państwowego Instytutu Szczepionek;
P. I. A. KORRING, Dyrektora Towarzystwa Armatorów;

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej za Wolne Miasto Gdańsk:

P. Dr. Witolda CHODŹKO, b. Ministra Zdrowia Publicznego;
P. Dr. Karola STADE, Radcę Stanu w Senacie Wolnego Miasta Gdańska;

Prezydent Republiki Dominikańskiej:

P. Dr. BETANCES, Profesora na fakultecie medycznym w San Domingo;

Jego Królewska Mość Król Egiptu:

Fakhry PASZE, Ministra Egiptu w Paryżu;
P. Majora Charles P. THOMSON, D. S. O. Prezesa Morskiej i kwarantannowej Rady Sanitarnej Egiptu;
P. Dr. Mohamed Abd El Salam EL GUINDY BEY, Drugiego Sekretarza Poselstwa Egipskiego w Brukseli, Delegata Rządu Egipskiego w Komitecie Międzynarodowego Urzędu Higjeny Publicznej;

Prezydent Republiki Ekwadoru:

P. Dr. J. ILLINGOURTH YCAZA;

Jego Królewska Mość Król Hiszpanji:

P. Markiza de FAURA, Ministra Pełnomocnego, Radcę Ambasady Hiszpańskiej w Paryżu;
P. Dr. Francisco MURILLO Y PALACIOS, Generalnego Dyrektora Zdrowia w Hiszpanji;

Prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki:

P. Dr. H. S. CUMMING, Chirurg Generalnego Służby Zdrowia Publicznego;
P. Dr. Taliaferro CLARK, Starszego Chirurg Służby Zdrowia Publicznego;
P. Dr. W. W. KING, Chirurg Służby Zdrowia Publicznego;

Jej Królewska Mość Królowa Królów Etyjopji i Jego Cesarsko-Królewska Wysokość Księżę Następcy i Regent Cesarstwa:

P. hr. LAGARDE, księcia d'Entotto, Ministra Pełnomocnego;

Le Président de la République de Chine:

Le Général Yao SI-KIOU, Attaché militaire à Paris;
M. le Dr. Scie TON-FA, Secrétaire spécial à la Légation de Chine à Paris.

Le Président de la République de Colombie:

M. le Dr. Miguel Jimenez LOPEZ, Professeur à la Faculté de Médecine de Bogota, Ministre Plénipotentiaire de Colombie à Berlin.

Le Président de la République de Cuba:

M. Ramiro Hernandez PORTELA, Conseiller de la Légation de Cuba à Paris;
M. le Dr. Mario LEBREDO, Directeur de l'Hôpital „Las Animas”.

Sa Majesté le Roi de Danemark:

M. le Dr. Th. MADSEN, Directeur de l'Institut des Sérums de l'État;
M. I. A. KORRING, Directeur de la Société des Armateurs réunis.

Le Président de la République de Pologne, pour la Ville Libre de Dantzig:

M. le Dr. Witold CHODZKO, ancien Ministre de la Santé;
M. le Dr. Carl STADE, Conseiller d'État du Sénat de la Ville libre de Dantzig.

Le Président de la République Dominicaine:

M. le Dr. BETANCES, Professeur à la Faculté de Médecine de Saint-Domingue.

Sa Majesté le Roi d'Égypte:

Fakhry PACHA, Ministre d'Égypte à Paris;
M. le Major Charles P. THOMSON, D. S. O., Président du Conseil Sanitaire Maritime et Quarantenaire d'Égypte;
M. le Dr. Mohamed Abd El Salam EL GUINDY BEY, deuxième Secrétaire de la Légation d'Égypte à Bruxelles, Délégué du Gouvernement Égyptien au Comité de l'Office International d'Hygiène publique.

Le Président de la République de l'Équateur:

M. le Dr. J. ILLINGOURTH YCAZA.

Sa Majesté le Roi d'Espagne:

M. le Marquis de FAURA, Ministre, Conseiller de l'Ambassade d'Espagne à Paris;
M. le Dr. Francisco MURILLO Y PALACIOS, Directeur Général de la Santé d'Espagne.

Le Président des États-Unis d'Amérique:

M. le Dr. H. S. CUMMING, Surgeon General, Public Health Service;
M. le Dr. Taliaferro CLARK, Senior Surgeon, Public Health Service;
M. le Dr. W. W. KING, Surgeon, Public Health Service.

Sa Majesté la Reine des Rois d'Éthiopie et Son Altesse Impériale et Royale le Prince Héritier et Régent de l'Empire:

M. le Comte LAGARDE, Duc d'Entotto, Ministre Plénipotentiaire.

Prezydent Republiki Finlandzkiej:

P. Charles ENCKELL, Ministra Finlandji w Paryżu;
P. Dr. Oswald STRENG, Profesora Uniwersytetu
w Helsingforsie;

Prezydent Republiki Francuskiej:

J. E. P. Kamila BARRÈRE, Ambasadora Francji;
P. HARISMENDY, Ministra Pełnomocnego, Wice-
dyrektora w Ministerstwie Spraw Zagranicz-
nych;
P. de NAVAILLES, wicedyrektora w Ministerstwie
Spraw Zagranicznych;
P. Dr. CALMETTE, wicedyrektora Instytutu Pa-
steur'a;
P. Dr. Leona BERNARD, Profesora na fakultecie me-
dycznym w Paryżu;

Za Alger:

P. Dr. Lucjana RAYNAUD, Inspektora Generalnego
Służby Zdrowia w Algierze;

Za Francuską Afrykę Zachodnią:

P. Dr. Pawła GOUZIEU, Generalnego Lekarza-In-
spektora Wojsk Kolonialnych;

Za Francuską Afrykę Wschodnią:

P. Dr. THIROUX, Lekarza-Inspektora Wojsk Kolo-
nialnych;

Za Indochiny Francuskie:

P. Dr. L'HERMINIER, Delegata Indochin do Komit-
tetu Doradczego Biura Wschodniego Ligi Na-
rodów;
P. Dr. Noël BERNARD, Dyrektora Indochińskiego
Instytutu Pasteur'a;

Za Państwa Syrii, Wielkiego Libanu, Alauitów i Dze-
bel Druzji:

P. HARISMENDY, Ministra Pełnomocnego, Wice-
dyrektora w Ministerstwie Spraw Zagranicz-
nych;
P. Dr. DELMAS;

Za całość innych Kolonij, Protektoratów, Posiadłości
i Terytorjów pod mandatem Francuskim:

P. Dr. AUDIBERTA, Generalnego Inspektora Służby
Zdrowia w Ministerstwie Kolonij;

Jego Królewska Mość Król Zjednoczonego Królest-
wa Wielkiej Brytanji i Irlandji i Zamorskich tery-
torjów Brytyjskich, Cesarz Indji:

Sir George Seaton BUCHANAN, Kt. C. B., M. D.
Naczelnego Lekarza Ministerstwa Higjeny;
P. John MURRAY, C. M. G. Radcę Ministerstwa
Spraw Zagranicznych;

Za Dominjum Kanady:

P. Dr. John Andrew AMYOT, C. M. G., M. B., Gene-
ralnego Dyrektora Ministerstwa Higjeny Do-
minjum Kanady;

Za Australijski Związek Państw:

P. Dr. Wiliama CAMPBELL SAWERS, D. S. O. M.
B. Lekarza w Ministerstwie Higjeny;

Za Dominjum Nowej Zelandji:

P. Podpułkownika SYDNEY PRICE JAMES, M. D.;

Le Président de la République Finlandaise:

M. Charles ENCKELL, Ministre de Finlande à Paris;
M. le Dr. Oswald STRENG, Professeur à l'Univer-
sité d'Helsingfors.

Le Président de la République Française:

Son Excellence M. Camille BARRÈRE, Ambassa-
deur de France;
M. HARISMENDY, Ministre Plénipotentiaire, Sous-
Directeur au Ministère des Affaires Étran-
gères;
M. de NAVAILLES, Sous-Directeur au Ministère des
Affaires Étrangères;
M. le Dr. CALMETTE, Sous-Directeur de l'Institut
Pasteur;
M. le Dr. Léon BERNARD, Professeur à la Faculté
de Médecine de Paris.

Pour l'Algérie:

M. le Dr. Lucien RAYNAUD, Inspecteur général des
Services d'Hygiène d'Algérie.

Pour l'Afrique Occidentale Française:

M. le Dr. Paul GOUZIEU, Médecin-Inspecteur géné-
ral des Troupes coloniales.

Pour l'Afrique Orientale Française:

M. le Dr. THIROUX, Médecin-Inspecteur des Trou-
pes coloniales.

Pour l'Indochine Française:

M. le Dr. L'HERMINIER, Délégué de l'Indochine au
Comité consultatif du Bureau d'Orient de la
Société des Nations;
M. le Dr. Noël BERNARD, Directeur des Instituts
Pasteur d'Indochine.

Pour les États de Syrie, du Grand Liban, des Ala-
ouïes et du Djebel-Druse:

M. HARISMENDY, Ministre Plénipotentiaire, Sous-
Directeur au Ministère des Affaires Étrangères;
M. le Dr. DELMAS.

Pour l'Ensemble des Autres Colonies, Protectorats,
Possessions et Territoires Sous Mandat de la France:

M. le Dr. AUDIBERT, Inspecteur général du Service
de Santé au Ministère des Colonies,

Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de Grande-Bre-
tagne et d'Irlande et des Territoires Britanniques
au delà des Mers, Empereur des Indes:

Sir George Seaton BUCHANAN, Kt., C. B., M. D.,
Médecin en chef au Ministère de l'Hygiène;
M. John MURRAY, C. M. G., Conseiller au Foreign
Office.

Pour le Dominion du Canada:

M. le Dr. John Andrew AMYOT, C. M. G., M. B.,
Directeur Général du Ministère d'Hygiène du
Dominion du Canada.

Pour le Commonwealth d'Australie:

M. le Dr. William CAMPBELL SAWERS, D. S. O.,
M. B., Médecin au Ministère de l'Hygiène.

Pour le Dominion de la Nouvelle-Zélande:

M. le Lieutenant-Colonel SYDNEY PRICE JAMES,
M. D.;

Za Indje:

P. Dawida Thomas CHADWICK, C. S. I., C. I. E., Sekretarza Rządu Indji w Ministerstwie Handlu;

Za Związek Południowo-Afrykański:

P. Dr. Philip STOCK, C. B., C. B. E., Delegata do Międzynarodowego Komitetu Higieny Publicznej;

Prezydent Republiki Greckiej:

P. Al. C. CARAPANOS, Ministra Grecji w Paryżu;
P. Dr. MATARANGAS GERASSIMOS;

Prezydent Republiki Gwatemala:

P. Dr. Francisco A. FIGUEROA, Chargé d'Affaires w Paryżu;

Prezydent Republiki Haiti:

P. Dr. Georges AUDAIN;

Jego Królewska Mość Król Hedżasu:

P. Dr. Mahmoud HAMOUDÉ, Generalnego Dyrektora Zdrowia Publicznego;

Prezydent Republiki Honduras:

P. Dr. RUBEN AUDINO AGUILAR, Chargé d'Affaires w Paryżu;

Jego Królewska Wysokość Regent Królestwa Węgier:

P. Dr. Charles GROSCHE, Radcę Ministerstwa Opieki Społecznej;

Jego Królewska Mość Król Włoch:

P. Dr. Albert LUTRARIO, Prefekta I-ej Klasy;
P. Dr. Giovanni Vittorio REPETTI, Generalnego Lekarza Królewskiej Marynarki Włoskiej, Dyrektora Sanitarnego Generalnego Komisarjatu Emigracyjnego;

P. Pułkownika portu Odoardo HUETTER, Komendanta Portu Wenecji;

P. Guido ROCCO, Pierwszego Sekretarza Ambasady Włoskiej w Paryżu;

P. Dr. CANCELLIERE, Wiceprefekta I-ej Klasy;

P. Dr. DRUETTI, Delegata Sanitarnego zagranicą;

Jego Cesarska Mość Cesarz Japonji:

P. Hajime MATSUSHIMA, Radcę Ambasady;

P. Dr. Mitsuzo TSURUMI, Delegata Japonji do Komitetu Międzynarodowego Urzędu Higieny Publicznej;

Prezydent Republiki Liberji:

P. Barona R. A. L. LEHMANN, Ministra Liberji w Paryżu;

P. N. OOMS, Pierwszego Sekretarza Poselstwa;

Prezydent Republiki Litewskiej:

P. Dr. Pranas VAICIUSKA, Generalnego Porucznika Zdrowia, Prelegenta Uniwersytetu w Kownie, Naczelnego Lekarza miasta Kowna;

Jej Królewska Wysokość Wielka Księżna Luksemburska:

P. Dr. PRAUM, Dyrektora Luksemburskiego Laboratorium Bakteriologicznego;

Pour l'Inde:

M. David Thomas CHADWICK, C. S. I., C. I. E., Secrétaire du Gouvernement de l'Inde au Ministère du Commerce.

Pour l'Union Sud-Africaine:

M. le Dr. Philip STOCK C. B., C. B. E., Délégué au Comité de l'Office International d'Hygiène publique.

Le Président de la République de Grèce:

M. Al. C. CARAPANOS, Ministre de Grèce à Paris;
M. le Dr. MATARANGAS GERASSIMOS.

Le Président de la République de Guatemala:

M. le Dr. Francisco A. FIGUEROA, Chargé d'Affaires à Paris.

Le Président de la République d'Haïti:

M. le Dr. Georges AUDAIN.

Sa Majesté le Roi du Hedjaz:

M. le Dr. Mahmoud HAMOUDÉ, Directeur Général de la Santé Publique.

Le Président de la République de Honduras:

M. le Dr. RUBEN AUDINO-AGUILAR, Chargé d'Affaires à Paris.

Son Altesse Sérénissime le Régent du Royaume de Hongrie:

M. le Dr. Charles GROSCHE, Conseiller au Ministère de la Prévoyance Sociale.

Sa Majesté le Roi d'Italie:

M. le Dr. Albert LUTRARIO, Préfet de 1-re classe;

M. le Dr. Giovanni Vittorio REPETTI, Général Médecin de la Marine Royale Italienne, Directeur sanitaire du Commissariat Général de l'Emigration;

M. le Colonel de Port Odoardo HUETTER, Commandant du Port de Venise;

M. Guido ROCCO, Premier Secrétaire de l'Ambassade d'Italie à Paris;

M. le Dr. CANCELLIERE, Vice-Préfet de 1-re classe;

M. le Dr. DRUETTI, Délégué Sanitaire à l'étranger.

Sa Majesté l'Empereur du Japon:

M. Hajime MATSUSHIMA, Conseiller d'Ambassade;

M. le Dr. Mitsuzo TSURUMI, Délégué du Japon au Comité de l'Office International d'Hygiène publique.

Le Président de la République de Libéria:

M. le Baron R. A. L. LEHMANN, Ministre de Libéria à Paris;

M. N. OOMS, Premier Secrétaire de la Légation.

Le Président de la République de Lithuanie:

M. le Dr. Pranas VAICIUSKA, Lieutenant général de Santé de réserve, chargé de cours à l'Université de Kaunas, Médecin en chef de la ville de Kaunas.

Son Altesse Royale Madame la Grande Duchesse de Luxembourg:

M. le Dr. PRAUM, Directeur du Laboratoire Bactériologique du Luxembourg.

Jego Królewska Mość Sułtan Marokka:

- P. A. HARISMENDY, Ministra Pełnomocnego, wicedyrektora Ministerstwa Spraw Zagranicznych;
 P. Dr. Lucjana RAYNAUD, Generalnego Inspektora Służby Zdrowia w Algierze;

Prezydent Republiki Meksyku:

- P. Dr. Raphaela CABRERA, Ministra Meksyku w Brukseli;

Jego Najjaśniejsza Wysokość Książę Monako:

- P. ROUSSEL-DESPIERRES, Sekretarza Stanu J. N. W. Księcia Monako;
 P. Dr. MARSAN, Dyrektora Służby Higjenu Księstwa;

Jego Królewska Mość Król Norwegji:

- P. Sigurd BENTZON, Radcę Poselstwa Norweskiego w Paryżu;
 P. Dr. H. Mathias GRAM, Generalnego Dyrektora Administracji Sanitarnej;

Prezydent Republiki Paragwaju:

- P. Dr. R. V. CABALLERO, Chargé d'Affaires Paragwaju w Paryżu;

Jej Królewska Mość Królowa Holandji:

- P. DOUDE VAN TROOSTWYK, Ministra Holandji w Bernie;
 P. Dr. N. M. JOSEPHUS JITTA, Prezesa Rady Higjenu;
 P. Dr. de VOGEL, b. Naczelnego Inspektora Służby Zdrowia w Indjach Holenderskich;
 P. Van der PLAS, Konsula Holandji w Dżeddah;

Prezydent Republiki Peru:

- P. Dr. Pablo S. MIMBELA, Ministra Pełnomocnego Peru w Bernie;

Jego Królewska Mość Szach Perski:

- P. Dr. ALI-KHAN PARTOW-AAZAM, b. podsekretarza w Ministerstwie Oświecenia Publicznego, wiceprezesa Rady Sanitarnej i Dyrektora cesarskiego szpitala;
 P. Dr. MANSOUR-CHARIF, b. lekarza Rodziny Królewskiej;

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

- P. Dr. Witolda CHODZKO, b. Ministra Zdrowia;
 P. TAYLOR, Zastępcę Naczelnika Wydziału Traktatowego;

Prezydent Republiki Portugalskiej:

- P. Profesora Ricardo JORGE, Generalnego Dyrektora Zdrowia Publicznego;

Jego Królewska Mość Król Rumunji:

- P. Dr. Jana CANTACUZÈNE, Profesora na fakultecie medycznym w Bukareszcie;

Kapitanowie-Regenci San Marino:

- P. Dr. GUELPA;

Prezydent Republiki El Salvador:

- P. Profesora Larda ARTHÈS;

Jego Królewska Mość Król Serbów, Chorwatów i Słowenów:

- P. Mirosława SPALAIKOVITCH, Ministra Pełnomocnego w Paryżu;

Sa Majesté le Sultan du Maroc:

- M. HARISMENDY, Ministre Plénipotentiaire, Sous-Directeur au Ministère des Affaires étrangères;
 M. le Dr. Lucien RAYNAUD, Inspecteur général des Services d'Hygiène d'Algérie.

Le Président de la République du Mexique:

- M. le Dr. Raphaël CABRERA, Ministre du Mexique à Bruxelles.

Son Altesse Sérénissime le Prince de Monaco:

- M. ROUSSEL-DESPIERRES, Secrétaire d'Etat de S. A. S. le Prince de Monaco;
 M. le Dr. MARSAN, Directeur du Service d'Hygiène de la Principauté.

Sa Majesté le Roi de Norvège:

- M. Sigurd BENTZON, Conseiller de la Légation de Norvège à Paris;
 M. le Dr. H. Mathias GRAM, Directeur Général de l'Administration Sanitaire.

Le Président de la République du Paraguay:

- M. le Dr. R. V. CABALLERO, Chargé d'Affaires du Paraguay en France.

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:

- M. DOUDE VAN TROOSTWYK, Ministre des Pays-Bas à Berne;
 M. le Dr. N. M. JOSEPHUS JITTA, Président du Conseil d'Hygiène;
 M. le Dr. de VOGEL, ancien Inspecteur en chef du Service Sanitaire aux Indes Néerlandaises;
 M. Van der PLAS, Consul des Pays-Bas à Djeddah.

Le Président de la République du Pérou:

- M. le Dr. Pablo S. MIMBELA, Ministre Plénipotentiaire du Pérou à Berne.

Sa Majesté le Chah de Perse:

- M. le Dr. ALI-KHAN PARTOW-AAZAM, ancien Sous-Secrétaire au Ministère de l'Instruction publique, Vice-Président du Conseil sanitaire et Directeur de l'Hôpital impérial;
 M. le Dr. MANSOUR-CHARIF, ancien médecin de la Famille Royale.

Le Président de la République de Pologne:

- M. le Dr. Witold CHODZKO, ancien Ministre de la Santé;
 M. TAYLOR, Sous-Chef du Département des Traités.

Le Président de la République Portugaise:

- M. le Professeur Ricardo JORGE, Directeur Général de la Santé publique.

Sa Majesté le Roi de Roumanie:

- M. le Dr. Jean CANTACUZÈNE, Professeur à la Faculté de Médecine de Bucarest.

Les Capitaines-Régents de Saint-Marin:

- M. le Dr. GUELPA.

Le Président de la République de el Salvador:

- M. le Professeur LARDE-ARTHÈS.

Sa Majesté le Roi des Serbes, Croates et Slovènes:

- M. Miroslav SPALAIKOVITCH, Ministre Plénipotentiaire à Paris.

General Gubernator Reprezentant Władzy Naczelnej Sudanu:

P. Dr. Oliver Francis Haynes ATKEY, M. B. F. R. C. S. Dyrektora Służby Medycznej Sudanu;

Związkowa Rada Szwajcarska:

P. Alfonsa DUNANT, Ministra Szwajcarskiego w Paryżu;

P. Dr. CARRIÈRE, Dyrektora Związkowej Służby Higieny Publicznej;

Prezydent Republiki Czeskosłowackiej:

P. Dr. Ladislava PROCHAZKA, Naczelnika Służby Sanitarnej Miasta Pragi;

Jego Królewska Mość Bey Tunisu:

P. de NAVAILLES, Zastępcę Dyrektora Ministerstwa Spraw Zagranicznych;

Prezydent Republiki Tureckiej:

J. E. ALY FETHY BEY, Ambasadora Turcji w Paryżu;

Centralny Komitet Wykonawczy Związku Sowieckich Socjalistycznych Republik Rad:

P. Profesora Mikołaja SEMACHKO, Członka Centralnego Komitetu Wykonawczego Z. S. R. R., Komisarza Ludowego Zdrowia Publicznego Z. S. R. R.;

P. Jakóba DAVTIAN, Radcę Ambasady Z. S. R. R. w Paryżu;

P. Włodzimierza EGORIEW, Zastępcę Dyrektora w Komisarjacie Ludowym Spraw Zagranicznych;

P. Dr. Ilję MAMMOULIA, Członka Centralnego Komitetu Wykonawczego Sowieckiej Socjalistycznej Republiki Gruzińskiej;

P. Dr. Leona BRONSTEIN, z Komisarjatu Ludowego Zdrowia Publicznego Socjalistycznej Sowieckiej Republiki Ukraińskiej;

P. Dr. Oganès MEBOURNOUTOFF, Członka Kolegium Komisarjatu Ludowego Zdrowia Publicznego Socjalistycznej Sowieckiej Republiki Uzbekistanu;

P. Dr. Mikołaja FREYBERG, Radcę Komisarjatu Ludowego Zdrowia Publicznego Z. S. R. R.;

P. Dr. AL SYSSINA, Naczelnika Departamentu Sanitarnego i epidemiologicznego Komisarjatu Ludowego Zdrowia Publicznego Z. S. R. R.; profesora Uniwersytetu;

Prezydent Republiki Urugwaju:

P. A. HEROSA, b. Chargé d'Affaires Urugwaju w Paryżu;

Prezydent Republiki Wenezueli:

P. Jose Ignacio CARDENAS, Ministra Wenezueli w Madrycie i Hadze,

Którzy, przedstawivszy swe pełnomocnictwa, uznane za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Postanowienia przedwstępne.

Na podstawie konwencji niniejszej Umawiające się Wysokie Strony przyjmują następujące definicje:

Le Gouverneur Général Représentant L'Autorité Souveraine du Soudan:

M. le Dr. Oliver Francis Haynes ATKEY, M. B., F. R. C. S., Directeur du Service Médical du Soudan.

Le Conseil Fédéral Suisse:

M. Alphonse DUNANT, Ministre de Suisse à Paris;

M. le Dr. CARRIÈRE, Directeur du Service fédéral de l'Hygiène publique.

Le Président de la République Tchecoslovaque:

M. le Dr. Ladislav PROCHAZKA, Chef des Services sanitaires de la Ville de Prague.

Son Altesse le Bey de Tunisie:

M. de NAVAILLES, Sous-Directeur au Ministère des Affaires Etrangères.

Le Président de la République Turque:

Son Excellence ALY FETHY BEY, Ambassadeur de Turquie à Paris.

Le Comité Central Exécutif de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes:

M. le Professeur Nicolas SEMACHKO, Membre du Comité Central Exécutif de l'U. R. S. S., Commissaire du Peuple pour la Santé publique de la R. S. F. S. R.;

M. Jacques DAVTIAN, Conseiller de l'Ambassade de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes à Paris;

M. Vladimir EGORIEW, Sous-Directeur au Commissariat du Peuple pour les Affaires Etrangères;

M. le Dr. Ilia MAMMOULIA, Membre du Comité Central Exécutif de la République Socialiste Soviétiste de Géorgie;

M. le Dr. Léon BRONSTEIN, du Commissariat du Peuple pour la Santé Publique de la République Soviétiste Socialiste de l'Ukraine;

M. le Dr. Oganès MEBOURNOUTOFF, Membre du Collège du Commissariat du Peuple pour la Santé Publique de la R. S. S. de l'Uzbekistan;

M. le Dr. Nicolas FREYBERG, Conseiller au Commissariat du Peuple pour la Santé Publique de la R. S. F. S. R.;

M. le Dr. Aléxis SYSSINE, Chef du Département sanitaire et épidémiologique du Commissariat du Peuple pour la Santé Publique de la R. S. F. S. R., Professeur à l'Université.

Le Président de la République de l'Uruguay:

M. A. HEROSA, ancien Chargé d'Affaires de l'Uruguay à Paris.

Le Président de la République du Vénézuéla:

M. José Ignacio CARDENAS, Ministre du Vénézuéla à Madrid et la Haye.

Lesquels, ayant déposé leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Disposition préliminaire.

Aux effets de la présente Convention les Hautes Parties Contractantes adoptent les définitions suivantes:

1. Wyraz „obszar” (circonscription) oznacza ściśle określoną część terytorjum, jako to: prowincję, obszar gubernjalny, dystrykt, departament, kanton, wyspę, gminę, miasto, dzielnicę miasta, wieś, port, skupienie i t. d., bez względu na rozmiar i liczbę ludności tych części terytorjum.

2. Wyraz „obserwacja” oznacza odosobnienie osób bądź na pokładzie statku, bądź w stacji sanitarnej, zanim otrzymają swobodę ruchu.

Wyraz „nadzór” oznacza, że dane osoby nie są odosobnione, że otrzymują swobodę ruchu bezwzględnie, lecz są zgłaszane do władzy sanitarnej miejscowości, do których się udają i w których podlegają przeglądowi lekarskiemu celem stwierdzenia ich stanu zdrowia.

3. Wyraz „załoga” obejmuje wszelkie osoby, które znajdują się na pokładzie statku nie w celu przejazdu z kraju do kraju, lecz są zatrudnione w jakikolwiek sposób w służbie statku, lub u osób, przebywających na pokładzie, albo wreszcie przy towarach.

4. Wyraz „dzień” oznacza okres czasu dwudziestu czterech godzin.

C Z E Ś Ć I.

POSTANOWIENIA OGÓLNE.

ROZDZIAŁ I.

Przepisy, obowiązujące rządy krajów, uczestniczących w niniejszej konwencji, z chwilą, gdy na ich terytorjum wysłąpi dżuma, cholera, żółta febra, lub pewne inne choroby zakaźne.

D z i a ł I.

Notyfikacja i późniejsze informowanie innych krajów.

Art. 1.

Każdy Rząd winien niezwłocznie notyfikować innym Rządom oraz równocześnie Międzynarodowemu Biuru Higieny Publicznej:

1. pierwszy ustalony przypadek dżumy, cholery lub żółtej febry, który zaszedł na jego terytorjum;

2. pierwszy ustalony przypadek dżumy, cholery lub żółtej febry, który zaszedł poza granicami obszarów już zakażonych;

3. istnienie epidemii duru osutkowego lub ospy.

Art. 2.

Do notyfikacji, przewidzianych w art. 1, należy dołączyć, albo wślad za nimi jak najszybciej przesłać następujące szczegółowe wyjaśnienia:

1. miejscowość, w której choroba wystąpiła;
2. data jej wystąpienia, jej źródło i postać;

3. liczba stwierdzonych przypadków choroby i zgonów;

4. rozległość obszaru lub obszarów zakażonych;

1° Le mot „circonscription” désigne une partie de territoire bien déterminée, ainsi: une province, un gouvernement, un district, un département, un canton, une ile, une commune, une ville, un quartier de ville, un village, un port, une agglomération, etc., quelles que soient l’étendue et la population de ces portions de territoire.

2° Le mot „observation” signifie isolement des personnes soit à bord d’un navire, soit dans une station sanitaire, avant qu’elles obtiennent la libre pratique;

Le mot „surveillance” signifie que les personnes ne sont pas isolées, qu’elles obtiennent tout de suite la libre pratique, mais sont signalées à l’autorité sanitaire dans les diverses localités où elles se rendent et soumises à un examen médical constatant leur état de santé.

3° Le mot „équipage” comprend toute personne qui ne se trouve pas à bord à seule fin de se transporter d’un pays à un autre, mais qui est employée, d’une manière quelconque, au service du navire, des personnes à bord ou de la cargaison.

4° Le mot „jour” signifie un intervalle de vingt-quatre heures.

T I T R E I-er.

DISPOSITIONS GÉNÉRALES.

CHAPITRE PREMIER.

Prescriptions à observer par les Gouvernements des pays participant à la présente Convention dès que la peste, le choléra, la fièvre jaune ou certaines autres affections transmissibles apparaissent sur leur territoire.

Section I

Notification et communications ultérieures aux autres pays.

Article premier.

Chaque Gouvernement doit notifier immédiatement aux autres Gouvernements et, en même temps, à l’Office International d’Hygiène publique:

1° Le premier cas avéré de peste, de choléra ou de fièvre jaune constaté sur son territoire;

2° Le premier cas avéré de peste, de choléra ou de fièvre jaune survenant en dehors des circonscriptions déjà atteintes;

3° L’existence d’une épidémie de typhus exanthématique ou de variole.

Art. 2.

Les notifications prévues à l’article premier sont accompagnées ou très promptement suivies de renseignements circonstanciés sur:

1° L’endroit où la maladie est apparue;

2° La date de son apparition, son origine et sa forme;

3° Le nombre des cas constatés et celui des décès;

4° L’étendue de la ou des circonscriptions atteintes;

5. w przypadku dżumy, istnienie jej wśród szczurów lub niezwykła ich śmiertelność;

6. w przypadku cholery, liczba nosicieli bakteryj, o ile ich stwierdzono;

7. w przypadku żółtej febry, obecność i względna mnogość (wskaźnik) komara *Stegomyia calopus* (*Aedes* Egypci);

8. powzięte zarządzenia.

Art. 3.

Notyfikacje, przewidziane w art. 1 i 2, kierowane są do agencji dyplomatycznych, albo — gdzie ich niema — do konsulatów w stolicy kraju zakaźnego i pozostają do dyspozycji przedstawicieli konsulatów, utworzonych na jego terytorjum.

Notyfikacje te są również przesyłane do Międzynarodowego Biura Higjeny Publicznej, które je bezzwłocznie podaje do wiadomości wszystkim misjom dyplomatycznym, lub — o ile ich niema — konsułatom w Paryżu, jako też wyższym władzom sanitarnym krajów, uczestniczących w umowie. Notyfikacje, przewidziane w artykule pierwszym, są przesyłane drogą telegraficzną.

Telegramy, przesyłane przez Międzynarodowe Biuro Higjeny Publicznej Rządom krajów, uczestniczących w niniejszej konwencji, albo wyższym władzom sanitarnym tych krajów, tudzież telegramy, przesyłane przez te Rządy i przez te władze w wykonaniu niniejszej konwencji, są traktowane narówni z telegramami państwowymi i korzystają z pierwszeństwa, przysługującego tym telegramom po myśli art. 5 Międzynarodowej Konwencji Telegraficznej z dnia 10/22 lipca 1875 r.

Art. 4.

Wślad za notyfikacją i informacjami, przewidzianymi w art. 1 i 2, są przesyłane do Międzynarodowego Biura Higjeny Publicznej dalsze periodyczne komunikaty tak, ażeby rządy stale były w posiadaniu wiadomości o przebiegu epidemji.

Komunikaty te powinny być możliwie jak najczęstsze i jak najbardziej wyczerpujące (co najmniej tygodniowe, o ile chodzi o liczbę przypadków i zgonów), tudzież wskazywać jak najszczegółowiej środki, powzięte w celu powstrzymania szerzenia się choroby. Powinny one określić dokładnie zarządzenia, zastosowane do odjeżdżających statków, celem zapobieżenia wywleczeniu choroby, a w szczególności środki, zastosowane przeciw szczurom, myszom i owadom.

Art. 5.

Rządy obowiązują się udzielać odpowiedzi na każde skierowane do nich ze strony Międzynarodowego Biura Higjeny Publicznej żądanie informacji co do zaszłych na ich terytorjum przypadków chorób zakaźnych, objętych konwencją, tudzież co do okoliczności, mogących wpłynąć na zawleczenie tych chorób z kraju do kraju.

5° Pour la peste, l'existence de cette infection ou d'une mortalité insolite chez les rongeurs;

6° Pour le choléra, le nombre des porteurs de germes dans le cas où il en a été trouvé;

7° Pour la fièvre jaune, l'existence et l'abondance relative (index) du *Stegomyia calopus* (*Aedes* Egypci);

8° Les mesures prises.

Art. 3.

Les notifications prévues aux articles 1-er et 2 sont adressées aux missions diplomatiques ou, à défaut, aux consulats dans la capitale du pays atteint et sont tenues à la disposition des représentants consulaires établis sur son territoire.

Ces notifications sont aussi adressées à l'Office International d'Hygiène publique, qui les communiquera immédiatement à toutes les missions diplomatiques ou, à défaut, aux consulats à Paris, ainsi qu'aux autorités supérieures d'hygiène des pays participants. Celles prévues à l'article 1-er sont adressées par voie télégraphique.

Les télégrammes adressés par l'Office International d'Hygiène publique aux Gouvernements des pays participant à la présente Convention ou aux autorités supérieures d'hygiène de ces pays, et les télégrammes transmis par ces Gouvernements et par ces autorités en exécution de la présente Convention, sont assimilés aux télégrammes d'Etat et jouissent de la priorité attribuée à ces télégrammes par l'article 5 de la Convention télégraphique internationale du 10/22 juillet 1875.

Art. 4.

La notification et les renseignements prévus aux articles 1-er et 2 sont suivis de communications ultérieures données d'une façon régulière à l'Office International d'Hygiène publique, de manière à tenir les Gouvernements au courant de la marche de l'épidémie.

Ces communications, qui doivent être aussi fréquentes et complètes que possible (et qui auront lieu au moins une fois par semaine en ce qui concerne le nombre des cas et des décès), indiqueront plus particulièrement les précautions prises en vue de combattre l'extension de la maladie. Elles devront préciser les mesures exécutées au départ des navires pour empêcher l'exportation de la maladie, et spécialement celles prises en ce qui concerne les rongeurs ou les insectes.

Art. 5.

Les Gouvernements s'engagent à répondre à toute demande d'information qui leur serait adressée par l'Office International d'Hygiène publique relativement aux maladies épidémiques visées dans la Convention, survenues sur leur territoire, et aux circonstances de nature à influencer sur la transmission de ces maladies d'un pays à un autre.

Art. 6.

Zważywszy, że szczury¹⁾ przedstawiają główny czynnik w szerzeniu dżumy gruczołowej, rządy obowiązują się do stosowania wszelkich rozporządzalnych środków, celem zmniejszenia niebezpieczeństwa i celem stałego posiadania wiadomości drogą częstych i periodycznych badań o stanie szczurów w portach co do ich zakażenia dżumą; w szczególności obowiązują się one do systematycznego urządzania obław i badania bakteriologicznego szczurów na całym obszarze, zakażonym dżumą, przez okres co najmniej sześciu miesięcy, licząc od chwili ustalenia ostatniego zadżumionego szczura.

Metody i wyniki tych badań będą komunikowane Międzynarodowemu Biuru Higieny Publicznej w okresach, wolnych od epidemii, w regularnych odstępach czasu, zaś w razie wystąpienia dżumy co miesiąc, ażeby Rządy drogą bieżących informacji ze strony rzeczonoego Biura posiadały stale wiadomości o stanie portów co do dżumy wśród szczurów i myszy.

W chwili ustalenia pierwszego przypadku dżumy wśród szczurów na lądzie w porcie, niezakażonym od sześciu miesięcy, notyfikacja o tem powinna być skuteczniona w sposób jak najszybszy.

Art. 7.

Celem ułatwienia Międzynarodowemu Biuru Higieny Publicznej spełnienia włożonych nań przez niniejszą konwencję zadań, biorąc pod uwagę korzyści, płynące z informacji, udzielanych przez epidemiologiczną służbę informacyjną Ligi Narodów, w tej liczbie przez jej Biuro Wschodnie w Singapur i przez inne analogiczne Biura, jak również przez Biuro panamerykańskie, Międzynarodowe Biuro Higieny Publicznej jest upoważnione do wejścia, w miarę potrzeby, w porozumienie z Komitetem Higieny przy Lidze Narodów, tudzież z Biurem panamerykańskim i z innymi podobnymi organizacjami.

Rozumie się, że stosunki, wytworzone przez powyższe porozumienia, nie pociągną za sobą przekreślenia stypulacji, zawartych w Konwencji Rzymskiej z 9 grudnia 1907 r., i nie spowodują zastąpienia Międzynarodowego Biura Higieny Publicznej przez jakąkolwiek inną organizację sanitarną.

Art. 8.

Zważywszy, że szybkie i sumienne wykonywanie powyższych przepisów ma pierwszorzędne znaczenie, Rządy uznają konieczność wydania właściwym władzom instrukcyj, jak przepisy te należy stosować.

Wobec tego, że notyfikacje mają wartość tylko, o ile każdy Rząd sam zawczasu jest powiadomiony o przypadkach dżumy, cholery, żółtej febry, duru osutkowego i ospy, tudzież o przypadkach wątpliwych, zasztych na jego terytorjum, rządy obowiązują się zaprowadzić obowiązkowe zgłaszanie tych chorób.

¹⁾ Postanowienia niniejszej konwencji, dotyczące szczurów, znajdują zastosowanie ewentualnie do innych gryzoniów i wogóle do zwierząt, które są znane, jako przenosiciele dżumy.

Art. 6.

Les rats¹⁾ étant les principaux agents de propagation de la peste bubonique, les Gouvernements s'engagent à employer tous les moyens en leur pouvoir pour diminuer le danger et pour se tenir constamment renseignés sur la condition des rats dans les ports, quant à leur état de contamination pesteuse, au moyen d'examens fréquents et réguliers; en particulier pour effectuer la collecte systématique et l'examen bactériologique des rats, dans toute circonscription atteinte de peste, pendant une période de six mois au moins après la découverte du dernier rat pesteux.

Les méthodes et les résultats de ces examens seront communiqués à intervalles réguliers, en temps ordinaire, et, en cas de peste, tous les mois, à l'Office International d'Hygiène publique, afin que les Gouvernements soient tenus au courant par cet Office, d'une façon ininterrompue, de l'état des ports relativement à la peste murine.

Lors de la première constatation de l'existence de la peste chez les rats, à terre, dans un port idemne depuis six mois, les communications devront être faites par les voies les plus rapides.

Art. 7.

Afin de faciliter l'accomplissement de la mission qui lui est confiée par la présente Convention, l'Office International d'Hygiène publique, en raison de l'utilité des informations qui sont fournies par le Service des renseignements épidémiologiques de la Société des Nations, y compris son Bureau d'Orient à Singapur, et d'autres bureaux analogues, ainsi que par le Bureau panaméricain sanitaire, est autorisé à prendre les arrangements nécessaires avec le Comité d'Hygiène de la Société des Nations, ainsi qu'avec le Bureau panaméricain sanitaire et d'autres organisations similaires.

Il demeure entendu que les rapports établis par les arrangements susvisés ne comporteront aucune dérogation aux stipulations de la Convention de Rome du 9 décembre 1907, et ne pourront avoir pour effet la substitution d'aucun autre corps sanitaire à l'Office International d'Hygiène publique.

Art. 8.

Le prompt et sincère accomplissement des prescriptions qui précèdent étant d'une importance primordiale, les Gouvernements reconnaissent la nécessité de donner aux autorités qualifiées des instructions pour l'application de ces prescriptions.

Les notifications n'ayant de valeur que si chaque Gouvernement est prévenu lui-même, à temps, des cas de peste, de choléra, de fièvre jaune, de typhus exanthématique ou de variole et des cas suspects de ces maladies survenus sur son territoire, les Gouvernements s'engagent à rendre obligatoire la déclaration de ces maladies.

¹⁾ Les dispositions de la présente Convention visant les rats s'appliquent éventuellement aux autres rongeurs et, en général, aux animaux connus pour être des agents de la propagation de la peste.

Art. 9.

Pożądané jest, ażeby kraje, sąsiadujące ze sobą zawarły specjalne porozumienia, w celu zorganizowania bezpośredniej obsługi informacyjnej, pomiędzy naczelnikami właściwych urzędów administracyjnych, o ile chodzi o terytorja pograniczne lub o terytorja, utrzymujące ze sobą ściśle stosunki handlowe. Układy te należy zakomunikować Międzynarodowemu Biuru Higjeny Publicznej.

Dział II.

Warunki, które pozwalają ocenić, czy zarządzenia, przewidziane przez konwencję, mogą być stosowane, lub czy nie zaszła już niemożność stosowania ich do osób i przedmiotów, pochodzących z danego obszaru terytorjalnego.

Art. 10.

Notyfikacja zawleczonych przypadków dżumy, cholery lub żółtej febry nie pociąga za sobą stosowania zarządzeń, przewidzianych poniżej w części II-iej, do osób i przedmiotów, pochodzących z obszaru terytorjalnego, na którym przypadki te zaszły.

Jednakże jeżeli pierwszy przypadek dżumy lub żółtej febry został ustalony, jako niezawleczony, albo jeżeli przypadki cholery tworzą ognisko¹⁾, albo jeżeli dur osutkowy lub ospa panują w postaci epidemicznej, zarządzenia te mogą być stosowane.

Art. 11.

Celem zacieśnienia zarządzeń zapobiegawczych, przewidzianych w części II-iej jedynie do okolic, istotnie dotkniętych chorobą, Rządy powinny ograniczyć ich stosowanie do osób i przedmiotów, pochodzących z obszarów ściśle określonych, w których choroby, objęte niniejszą konwencją, zaszły w warunkach, przewidzianych w drugim ustępie art. 10.

To ograniczenie wszakże do obszaru zakażonego może być przyznane tylko pod warunkiem formalnym, że Rząd kraju, do którego należy dany obszar, poweźmie środki, potrzebne: 1) celem zatrzymania szerzenia się epidemji, 2) celem stosowania środków, przepisanych poniżej w art. 13.

Art. 12.

Rząd każdego kraju, w którym położony jest obszar zakażony, zawiadomi inne Rządy, zarówno jak i Międzynarodowe Biuro Higjeny Publicznej w trybie, określonym w art. 3, o ustąpieniu niebezpieczeństwa zakażenia, zagrażającego ze strony danego obszaru, i o przeprowadzeniu wszelkich zarządzeń zapobiegawczych. Licząc od chwili tego zawiadomienia, środki, przewidziane w części II-iej, nie będą już mogły być stosowane do osób i przedmiotów, pochodzących z danego obszaru, chyba w okolicznościach wyjątkowych, co będzie wymagało uzasadnienia.

¹⁾ „Ognisko” istnieje, gdy zjawienie się nowych przypadków poza środowiskiem pierwszych zachorowań dowodzi, że nie zdołano ograniczyć szerzenia się choroby tam, gdzie ona zjawiała się pierwotnie.

Art. 9.

Il est recommandé que les pays voisins fassent des arrangements spéciaux en vue d'organiser un service d'informations directes entre les chefs des administrations compétentes, en ce qui concerne les territoires limitrophes ou se trouvant en relations commerciales étroites. Ces arrangements devront être communiqués à l'Office International d'Hygiène publique.

Section II.

Conditions qui permettent de considérer que les mesures prévues par la Convention sont, ou ont cessé d'être, applicables aux provenances d'une circonscription territoriale.

Art. 10.

La notification des cas importés de peste, de choléra ou de fièvre jaune n'entraîne pas, vis-à-vis de provenances de la circonscription dans laquelle ils se sont produits, l'application des mesures prévues au chapitre II ci-après.

Mais lorsqu'un premier cas reconnu non importé de peste ou de fièvre jaune s'est manifesté, que les cas de choléra forment foyer¹⁾, que le typhus exanthématique ou la variole existent sous forme épidémique, ces mesures peuvent être appliquées.

Art. 11.

Pour restreindre les mesures prévues au chapitre II aux seules régions effectivement atteintes, les Gouvernements doivent en limiter l'application aux provenances des circonscriptions déterminées dans lesquelles les maladies visées par la présente Convention se sont manifestées dans les conditions prévues au deuxième alinéa de l'article 10.

Mais cette restriction limitée à la circonscription atteinte ne doit être acceptée qu'à la condition formelle que le Gouvernement du pays dont cette circonscription fait partie prenne les mesures nécessaires: 1° pour combattre l'extension de l'épidémie; et 2° pour appliquer les mesures prescrites à l'article 13 ci-après.

Art. 12.

Le Gouvernement de tout pays où est située une région atteinte informera les autres Gouvernements ainsi que l'Office International d'Hygiène publique, dans les conditions spécifiées à l'article 3, lorsque le danger d'infection, provenant de cette région, aura cessé et lorsque toutes les mesures prophylactiques auront été prises. A partir de cette information, les mesures prévues au chapitre II ne pourront plus être appliquées aux provenances de la région dont il s'agit, sauf circonstances exceptionnelles dont il devra être justifié.

¹⁾ Il existe un „foyer” lorsque l'apparition de nouveaux cas au delà de l'entourage des premiers cas prouve qu'on n'est pas parvenu à limiter l'expansion de la maladie là où elle s'était manifestée à son début.

Dział III.

Section III.

Zarządzenia, stosowane w portach i przy wyjeździe statków.

Mesures dans les ports et au départ des navires.

Art. 13.

Art. 13.

Właściwa władza obowiązana jest przedsięwziąć środki skuteczne:

L'autorité compétente est tenue de prendre des mesures efficaces:

1. celem zapobieżenia wsiadaniu na statek osób z objawami dżumy, cholery, żółtej febry, duru osutkowego lub ospy, tudzież osób z otoczenia chorych, o ile osoby te znajdują się w warunkach takich, że mogłyby szerzyć chorobę;

1° Pour empêcher l'embarquement des personnes présentant des symptômes de peste, de choléra, de fièvre jaune, de typhus exanthématique ou de variole, ainsi que des personnes de l'entourage des malades se trouvant dans des conditions telles qu'elles puissent transmettre la maladie;

2. w razie dżumy, celem zapobieżenia przedostaniu się na statek szczurów;

2° En cas de peste, pour empêcher l'introduction des rats à bord;

3. w razie cholery, ażeby woda do picia i środki żywności, załadowane na statek, były zdrowe, oraz ażeby w przypadkach, w których zaszła potrzeba załadowania wody balastowej, woda ta była odkażona;

3° En cas de choléra, pour veiller à ce que l'eau potable et les vivres embarqués soient sains, et que l'eau embarquée comme lest soit désinfectée s'il y a lieu;

4. w razie żółtej febry, celem zapobieżenia, ażeby na statek nie dostały się komary;

4° En cas de fièvre jaune, pour empêcher l'introduction des moustiques à bord;

5. w razie duru osutkowego, celem zapewnienia odwyszawienia wszystkich osób podejrzanych, zanim wsiadły na statek;

5° En cas de typhus exanthématique, pour assurer, avant leur embarquement, l'épouillage de toutes personnes suspectes;

6. w razie ospy, celem poddania odkażeniu starej odzieży i szmat przed poddaniem tychże sprawowaniu.

6° En cas de variole, pour soumettre à la désinfection les vieux vêtements et les chiffons avant qu'ils soient comprimés.

Art. 14.

Art. 14.

Rządy obowiązują się do utrzymywania w swoich wielkich portach i ich otoczeniu tudzież, o ile możliwości, również w innych portach i ich otoczeniu służby sanitarnej, posiadającej organizację i urządzenia, mogące zabezpieczyć stosowanie środków zapobiegawczych przeciw chorobom, objętym niniejszą konwencją, a w szczególności środki, przewidziane w art. 6, 8 i 13.

Les Gouvernements s'engagent à entretenir dans leurs grands ports et dans les environs, et autant que possible dans les autres ports et les environs, des services sanitaires possédant une organisation et un outillage capables d'assurer l'application des mesures prophylactiques concernant les maladies visées par la présente Convention, notamment les mesures prévues aux articles 6, 8 et 13.

Wspomniane Rządy będą przysyłały przynajmniej raz do roku Międzynarodowemu Biuru Higieny Publicznej zawiadomienia o stanie organizacji sanitarnej każdego ze swoich portów w związku z postanowieniami, zawartymi w ustępie poprzednim. Międzynarodowe Biuro Higieny Publicznej poda te informacje do wiadomości wyższych władz higienicznych krajów, uczestniczących w umowie, w drodze właściwej bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem innej międzynarodowej organizacji sanitarnej, stosownie do porozumień, zawartych w myśl artykułu 7.

Lesdits Gouvernements adresseront, au moins une fois par an, à l'Office International d'Hygiène publique une communication faisant connaître, pour chacun de leurs ports, l'état de son organisation sanitaire en rapport avec les dispositions de l'alinéa précédent. L'Office transmettra ces renseignements, par les voies appropriées, aux autorités supérieures d'hygiène des pays participants, soit directement, soit par l'intermédiaire d'un autre organisme sanitaire international, conformément aux arrangements conclus en vertu de l'article 7.

ROZDZIAŁ II.

CHAPITRE II.

Zarządzenia ochronne przeciw chorobom, wyszczególnionym w rozdziale I.

Mesures de défense contre les maladies visées au Chapitre I-er.

Art. 15.

Art. 15.

Władze sanitarne mogą zastosować oględziny lekarskie, a o ile okoliczności tego wymagają, gruntowne zbadanie każdego statku, bez względu na jego pochodzenie.

Les autorités sanitaires peuvent procéder à la visite médicale et, si les circonstances l'exigent, à un examen approfondi de tout navire, quelle que soit sa provenance.

Zarządzenia i czynności sanitarne, którym może być poddany statek przybywający, są uzależnione

Les mesures ou les opérations sanitaires auxquelles peut être soumis un navire à l'arrivée sont

od stwierdzenia stanu, panującego na pokładzie, i sanitarnych okoliczności, towarzyszących podróży.

Każdemu Rządowi przysługuje prawo uregulowania postępowania, któremu w jego portach podlegać winny osoby i przedmioty, przybywające z jakiego bądź portu obcego, a w szczególności prawo decyzji, czy z punktu widzenia rzeczzonego postępowania dany port obcy należy uważać za zakazony, biorąc pod uwagę informacje, otrzymane zgodnie z postanowieniami działu I rozdziału I i art. 14 niniejszej konwencji, jak również ciążące na rządzie zobowiązania, stosownie do działu II rozdziału I.

Zarządzenia, przewidziane w tym rozdziale, należy rozumieć, jako maximum, w ramach którego rządowi przysługuje prawo regulowania postępowania względem statków przybywających.

Dział I.

Komunikowanie wydanych zarządzeń.

Art. 16.

Każdy Rząd winien zarządzenia co do osób i przedmiotów, pochodzących z kraju zakazonego, których zastosowanie uważa za niezbędne, niezwłocznie zakomunikować misji dyplomatycznej, a w jej braku rezydującemu w jego stolicy konsulowi kraju zakazonego, jako też Międzynarodowemu Biuru Higieny Publicznej, które je bezzwłocznie poda do wiadomości innych rządów. Informacje te pozostaną również do rozporządzenia innych przedstawicielstw dyplomatycznych lub konsularnych, czynnych na terytorjum danego Rządu.

Również obowiązany on jest zawiadomić tą samą drogą o uchynieniu tych zarządzeń, albo o zmianach, którym one uległy.

W braku agencji dyplomatycznej lub konsulatu w stolicy, zawiadomienia winny być kierowane wprost do Rządu kraju zainteresowanego.

Dział II.

Towary i bagaże. Wwóz i przewóz.

Art. 17.

Z zastrzeżeniem stypulacji, zawartych w ostatnim ustępie art. 50, nie może względem towarów i bagażu, przybywających drogą lądową lub morską, być stosowany zakaz wwozu lub przewozu, ani nie mogą one być zatrzymane na granicy lub w portach. Jedyne zarządzenia, które względem nich wolno przepisać, są wyszczególnione w następujących paragrafach:

a) w razie dżumy mogą być poddane odwzawieniu, a w miarę potrzeby odkażeniu, bielizna osobista, szmaty, odzież świeżo noszona (przedmioty użytku) i pościel świeżo używana.

Towary, pochodzące z obszaru zakazonego, co do których należy przypuszczać, że w nich trzymają się szczury, dotknięte dżumą, mogą być wyładowane tylko pod warunkiem przedsięwzięcia o ile moż-

déterminées par la constatation de l'état de fait existant à bord et des particularités sanitaires du voyage.

Il appartient à chaque Gouvernement, ayant égard aux renseignements fournis conformément aux dispositions de la section I du chapitre I-er et de l'article 14 de la présente Convention, ainsi qu'aux obligations lui incombant en vertu de la section II du chapitre I-er, de fixer le régime auquel seront soumis dans ses ports les provenances de tout port étranger, et notamment de décider si, au point de vue dudit régime, un port étranger doit être considéré comme atteint.

Les mesures, telles qu'elles sont prévues au présent chapitre, doivent être interprétées comme constituant un maximum, dans les limites duquel les Gouvernements peuvent réglementer le traitement des navires à l'arrivée.

Section I.

Communications des mesures prescrites.

Art. 16.

Tout Gouvernement est tenu de communiquer immédiatement à la mission diplomatique ou, à défaut, au consul du pays atteint, résidant dans sa capitale, ainsi qu'à l'Office International d'Hygiène publique, qui devra les porter aussitôt à la connaissance des autres Gouvernements, les mesures qu'il croit devoir prescrire à l'égard des provenances de ce pays. Ces informations seront tenues également à la disposition des autres représentants diplomatiques ou consulaires établis sur son territoire.

Il est également tenu de faire connaître, par les mêmes voies, le retrait de ces mesures ou les modifications dont elles seraient l'objet.

A défaut de mission diplomatique ou de consulat dans la capitale, les communications sont faites directement au Gouvernement du pays intéressé.

Section II.

Marchandises et bagages. — Importation et transit.

Art. 17.

Sous réserve des stipulations du dernier alinéa de l'article 50, les marchandises et bagages arrivant par terre ou par mer ne peuvent être prohibés à l'entrée ou pour le transit, ni retenus aux frontières ou dans les ports. Les seules mesures qu'il soit permis de prescrire à leur égard sont spécifiées dans les paragraphes suivants:

a. En cas de peste, on peut soumettre à la désinsectisation et, s'il y a lieu, à la désinfection les linges de corps, hardes et vêtements récemment portés (effets à usage), les literies ayant récemment servi.

Les marchandises en provenance d'une circonscription atteinte et susceptibles de renfermer des rats pesteux ne peuvent être déchargées qu'à la condition de prendre, autant que possible, les précau-

ności środków ostrożności, potrzebnych celem przeszkodzenia szczurom, ażeby się wymknęły, tudzież celem ich wyłepienia;

b) w razie cholery można poddać odkażeniu bieliznę osobistą, szmaty, odzież świeżo noszoną (przedmioty użytku) i pościel świeżo używaną.

Drogą wyjątku z postanowień niniejszego artykułu może być wydany zakaz wwozu ryb, skorupiaków i jarzyn świeżych, o ile nie były poddane postępowaniu, niweczącemu zarazek cholery;

c) w razie duru osutkowego mogą być poddane odwyszawieniu bielizna osobista, gałgany i odzież noszona (przedmioty użytku), pościel używana, jak również szmaty, przewożone nie jako towar w hurcie;

d) w razie ospy może być poddana odkażeniu bielizna osobista, gałgany i odzież świeżo noszona (przedmioty użytku), pościel świeżo używana, jak również szmaty, przewożone nie jako towar w hurcie.

Art. 18.

Sposób i miejsce wykonania odkażenia, tudzież postępowanie celem wyłepienia szczurów lub owadów (wszy, pcheł, komarów i t. d.) określi władza kraju przeznaczenia. Czynności powyższe winny być wykonywane tak, by możliwie jak najmniej uszkodzić przedmioty. Gałgany i inne przedmioty małej wartości mogą być spalone, zarówno jak i szmaty, o ile nie są przewożone, jako towar w hurcie.

Każdemu państwu przysługuje prawo regulowania ewentualnego wynagrodzenia szkód, powstałych wskutek odkażenia, odszczurzenia, odwyszawienia lub zniszczenia przedmiotów wyżej wymienionych.

Jeżeli z tytułu tych czynności pobierane są przez władzę sanitarną bezpośrednio, bądź za pośrednictwem towarzystwa lub osoby prywatnej, opłaty, wysokość tych opłat winna być określona taryfą, ogłoszoną uprzednio i ustaloną w ten sposób, ażeby ogólna ich suma nie stanowiła źródła dochodu czy to dla państwa, czy to dla administracji sanitarnej.

Art. 19.

Listy i korespondencje, druki, książki, dzienniki, papiery handlowe i t. d., nie podlegają żadnym zarządzeniom sanitarnym. Przesyłki pocztowe nie będą poddane żadnym ograniczeniom, o ile nie zawierają przedmiotów, do których mogą być stosowane zarządzenia, przewidziane w art. 17 niniejszej konwencji.

Art. 20.

Jeżeli towary lub bagaż poddane były postępowaniu, przepisane art. 17, każda osoba zainteresowana ma prawo żądać od władzy sanitarnej wydania bezpłatnego zaświadczenia, wskazującego, jakie środki zostały zastosowane.

tions nécessaires pour empêcher que les rats ne puissent s'en échapper et pour qu'ils soient détruits.

b. En cas de choléra, on peut soumettre à la désinfection les linges de corps, hardes et vêtements récemment portés (effets à usage), les literies ayant récemment servi.

Par dérogation aux dispositions du présent article, les poissons, coquillages et légumes frais peuvent être prohibés, à moins qu'ils n'aient été l'objet d'un traitement de nature à détruire le vibron cholérique.

c. En cas de typhus exanthématique, on peut soumettre à la désinsectisation les linges de corps, hardes et vêtements portés (effets à usage), les literies ayant servi, ainsi que les chiffons non transportés comme marchandises en gros.

d. En cas de variole, on peut soumettre à la désinfection les linges de corps, hardes et vêtements récemment portés (effets à usage), les literies ayant récemment servi, ainsi que les chiffons non transportés comme marchandises en gros.

Art. 18.

Le mode et le lieu de la désinfection, ainsi que les procédés à employer pour assurer la destruction des rats ou des insectes (puces, poux, moustiques, etc.), sont fixés par l'autorité du pays de destination. Ces opérations doivent être faites de manière à ne détériorer les objets que le moins possible. Les hardes et autres objets de peu de valeur peuvent être détruits par le feu, ainsi que les chiffons, sauf s'ils sont transportés comme marchandises en gros.

Il appartient à chaque État de régler la question relative au paiement éventuel de dommages-intérêts résultant de la désinfection, de la dératisation ou de la désinsectisation, ainsi que de la destruction des objets ci-dessus visés.

Si, à l'occasion de ces opérations, des taxes sont perçues par l'autorité sanitaire, soit directement, soit par l'intermédiaire d'une société ou d'un particulier, ces taxes doivent être fixées d'après un tarif publié d'avance et établi de façon qu'il ne puisse résulter de l'ensemble de son application une source de bénéfices pour l'État ou pour l'administration sanitaire.

Art. 19.

Les lettres et correspondances, imprimés, livres, journaux, papiers d'affaires, etc. ne sont soumis à aucune mesure sanitaire. Les colis postaux ne subiront de restrictions que dans le cas où ils contiendraient des objets figurant parmi ceux auxquels on peut imposer les mesures prévues à l'article 17 de la présente Convention.

Art. 20.

Lorsque les marchandises ou bagages ont été soumis aux opérations prescrites par l'article 17, toute personne intéressée a le droit de réclamer de l'autorité sanitaire la délivrance gratuite d'un certificat indiquant les mesures prises.

Dział III.

Postanowienia, dotyczące wychodźców.

Art. 21.

W krajach, z których ludność emigruje, władze sanitarne powinny poddawać badaniu lekarskiemu emigrantów przed ich wyjazdem.

Zaleca się zawieranie specjalnych układów między krajami, z których ludność emigruje, przez które przejeżdża i do których się udaje, celem ustalenia warunków, jakim te badania lekarskie powinny odpowiadać, a to w zamiarze jak najdalej idącego ograniczenia możliwości cofnięcia zpowrotem z powodów natury sanitarnej mas emigrantów na granicy kraju przejazdu oraz kraju przeznaczenia.

Zaleca się również, aby układy te ustaliły przeciwko chorobom zakaźnym środki zapobiegawcze, którym winni być poddani emigranci w kraju z którego wyjeżdżają.

Art. 22.

Zaleca się, ażeby miasta, z których emigranci wyjeżdżają, posiadały odpowiednią służbę higieniczną i sanitarną, a w szczególności: 1) służbę nadzoru sanitarnego i pomocy lekarskiej, jako też potrzebne ku temu urządzenia sanitarne i zapobiegawcze; 2) pomieszczenia, pozostające pod nadzorem Państwa, w których emigranci mogliby załatwić formalności sanitarne, czasowo zamieszkać, być poddawani wszelkim wymagany badaniom lekarskim, i w których również byłyby dokonywane badania spożywanych przez emigrantów napojów i środków żywności; 3) położony w porcie lokal, w którym byłyby dokonywane badania lekarskie w chwili ostatecznych czynności, związanych z wsiadaniem na statek.

Art. 23.

Zaleca się zaopatrzyć statki, wiozące emigrantów, w dostateczne zasoby szczepionek (przeciwospowej, przeciwcholerycznej i t. d.), ażeby w razie potrzeby móc przeprowadzić szczepienia w czasie podróży.

Dział IV.

Zarządzenia w portach i na granicach morskich.

A. Dżuma.

Art. 24.

Statek jest uważany jako zakażony:

1. jeżeli na pokładzie znajduje się chory na dżumę ludzką;
2. lub jeżeli na nim zaszedł przypadek dżumy ludzkiej później, aniżeli w sześć dni, licząc od chwili wsiadania;
3. albo jeżeli na pokładzie stwierdzono szczury, dotknięte dżumą.

Statek jest uważany, jako podejrzany:

1. jeżeli na nim zaszedł przypadek dżumy ludzkiej w ciągu pierwszych sześciu dni po wsiadaniu;

Section III.

Dispositions relatives aux émigrants.

Art. 21.

Dans les pays d'émigration, les autorités sanitaires doivent procéder à l'examen sanitaire des émigrants avant leur départ.

Il est recommandé que des arrangements spéciaux interviennent entre pays d'émigration, d'immigration et de transit, en vue d'établir les conditions auxquelles cet examen doit satisfaire, afin que soient réduites au minimum les possibilités de refoulement à la frontière des pays de transit et de destination, pour des raisons sanitaires.

Il est également recommandé que ces arrangements fixent les mesures préventives contre les maladies infectieuses auxquelles devraient être soumis les émigrants au pays de départ.

Art. 22.

Il est recommandé que les villes ou les ports d'embarquement des émigrants possèdent une organisation hygiénique et sanitaire appropriée et, en particulier: 1° un service de surveillance et d'assistance médicale, ainsi que le matériel sanitaire et prophylactique nécessaire; 2° un établissement, surveillé par l'État, où les émigrants puissent subir les formalités sanitaires, être logés temporairement et être soumis à toutes les visites médicales nécessaires ainsi qu'à l'examen de leurs boissons et de leurs aliments; 3° un local, situé dans le port, où seront effectuées les visites médicales au moment des opérations définitives d'embarquement.

Art. 23.

Il est recommandé que les navires à émigrants soient munis d'une provision suffisante de vaccins (antivaricelleux, anticholérique, etc.) pour pouvoir procéder, si nécessaire, aux vaccinations en cours de route.

Section IV.

Mesures dans les ports et aux frontières de mer.

A. Peste.

Art. 24.

Est considéré comme infecté le navire:

- 1° Qui a un cas de peste humaine à bord;
- 2° Ou sur lequel un cas de peste humaine s'est déclaré plus de six jours après l'embarquement;
- 3° Ou à bord duquel on a constaté la présence de rats pesteux.

Est considéré comme suspect le navire:

- 1° Sur lequel un cas de peste humaine s'est déclaré dans les six premiers jours après l'embarquement;

2. albo jeżeli na nim badania szczurów ujawniły istnienie wśród nich niezwyklej śmiertelności, której przyczyna nie została ustalona.

Statek podejrzany będzie uważany jako taki do czasu, gdy w porcie, należycie zaopatrzonym w urządzenia sanitarne, został poddany postępowaniu, przepisанemu przez niniejszą konwencję.

Statek jest uważany, jako niezakażony, pomimo, że przybywa z portu zakażonego, jeżeli na pokładzie nie było dżumy wśród ludzi, lub szczurów i myszy w chwili odjazdu, bądź w czasie przejazdu, bądź wreszcie w chwili przybycia, tudzież jeżeli badania szczurów na pokładzie nie ujawniły wśród nich niezwyklej śmiertelności.

Art. 25.

Statki, zakażone dżumą, podlegają następującym zarządzeniom:

1. oględziny lekarskie;
2. niezwłoczne wysadzenie na ląd i odosobnienie chorych;
3. wysadzenie na ląd wszystkich osób, które się stykały z chorymi, tudzież osób, które władza sanitarna portu ma powód uważać za podejrzane. Osoby te mogą być poddane bądź obserwacji, bądź nadzorowi, bądź też obserwacji z następczym nadzorem, ¹⁾ przyczem całkowity czas trwania tych zarządzeń nie może przekraczać sześciu dni, licząc od dnia przybycia statku.

Władzy sanitarnej portu przysługuje prawo zastosowania tych z wymienionych zarządzeń, które uzna za właściwsze, mając na względzie datę ostatniego przypadku, stan statku i możliwości miejscowe. Załódze statku na ten sam okres czasu może być wzbronione wyjście na ląd, z wyjątkiem w sprawach służbowych, podanych do wiadomości władzy sanitarnej;

4. używana pościel, brudna bielizna, przedmioty użytku i inne przedmioty, które według uznania władzy sanitarnej są uważane, jako zakażone, winny ulec odwyszawieniu, a w miarę potrzeby odkażeniu;

5. części statku, które były zamieszkałe przez chorych na dżumę, lub które według uznania władzy sanitarnej są uważane jako zakażone, podlegają odwyszawieniu, a w miarę potrzeby odkażeniu;

6. władza sanitarna może zarządzić odszczurzenie statku przed wyładowaniem towarów, o ile, zważywszy ich rodzaj i rozmieszczenie, jest zdania, że będzie możliwe osiągnięcie całkowitego odszczurzenia bez uprzedniego wyładowania towarów. W tym przypadku ponowne odszczurzenie statku po wyładowaniu towarów nie jest dopuszczalne. W razie przeciwnym całkowite odszczurzenie powinno być dokonane wtedy, gdy spód statku jest

¹⁾ We wszystkich przypadkach, w których niniejsza konwencja przewiduje nadzór, władza sanitarna może, jako środek wyjątkowy, zastosować obserwację do osób, niedających dostatecznej gwarancji sanitarnej.

Osoby, poddane obserwacji lub nadzorowi sanitarnemu, obowiązane są poddać się wszelkim badaniom bakteriologicznym, które władza sanitarna uzna za potrzebne.

2° Ou pour lequel les recherches concernant les rats ont mis en évidence l'existence d'une mortalité insolite dont la cause n'est pas déterminée.

Le navire suspect reste considéré comme tel jusqu'au moment où, dans un port convenablement outillé, il a été soumis à l'application des mesures prescrites par la présente Convention.

Est considéré comme indemne, bien que venant d'un port atteint, le navire qui n'a pas eu à bord de peste humaine ou murine soit au moment du départ, soit pendant la traversée, soit au moment de l'arrivée, et à bord duquel les recherches concernant les rats n'ont pas fait constater l'existence d'une mortalité insolite.

Art. 25.

Les navires infectés de peste sont soumis au régime suivant:

- 1° Visite médicale;
- 2° Les malades sont immédiatement débarqués et isolés;
- 3° Toutes les personnes qui ont été en contact avec les malades et celles que l'autorité sanitaire du port a des raisons de considérer comme suspectes sont débarquées, si possible. Elles peuvent être soumises soit à l'observation, soit à la surveillance, soit à une observation suivie de surveillance ¹⁾, sans que la durée totale de ces mesures puisse dépasser six jours, à dater de l'arrivée du navire.

Il appartient à l'autorité sanitaire du port d'appliquer celle de ces mesures qui lui paraît préférable selon la date du dernier cas, l'état du navire et les possibilités locales. On peut, pendant le même laps de temps, empêcher le débarquement de l'équipage, sauf pour raisons de service portées à la connaissance de l'autorité sanitaire;

4° Les literies ayant servi, le linge sale, les effets à usage et les autres objets qui, de l'avis de l'autorité sanitaire, sont considérés comme contaminés, sont désinsectisés et, s'il y a lieu, désinfectés;

5° Les parties du navire qui ont été habitées par des pesteux ou qui, de l'avis de l'autorité sanitaire, sont considérées comme contaminées, sont désinsectisées et, s'il y a lieu, désinfectées;

6° L'autorité sanitaire peut prescrire une dératisation avant le déchargement, si elle estime que, d'après la nature de la cargaison et sa disposition, il est possible d'effectuer la destruction totale des rats sans déchargement. Dans ce cas, le navire ne pourra pas être soumis à une nouvelle dératisation après déchargement. Dans les autres cas, la destruction complète des rongeurs devra être effectuée sur le navire en cales vides. Pour les navires sur lest,

¹⁾ Dans tous les cas où la présente Convention prévoit la surveillance, l'autorité sanitaire peut appliquer l'observation, à titre exceptionnel, aux personnes qui ne présentent pas des garanties sanitaires suffisantes.

Les personnes soumises à l'observation ou à la surveillance doivent se prêter à toutes recherches cliniques ou bactériologiques que l'autorité sanitaire juge nécessaires.

pusty. Na statkach, będących pod balastem, odszczerzenie powinno być dokonane możliwie najwcześniej przed załadowaniem towarów.

Odszczerzenie powinno być dokonane w sposób, pozwalający o ile możliwości uniknąć uszkodzenia statku, oraz względnie towarów. Czynność ta nie powinna trwać dłużej, aniżeli 24 godziny. Wszelkie koszty, związane z odszczerzeniem, zarówno jak wszelkie ewentualne odszkodowania, będą regulowane stosownie do zasad, ustanowionych w art. 18.

Jeżeli statek wyładowuje tylko część towarów, oraz jeżeli władze portowe są zdania, że niema możliwości przeprowadzenia całkowitego odszczerzenia statku, dany statek może zatrzymać się w porcie przez czas, potrzebny do wyładowania rzeczonyj części towarów, z zastrzeżeniem, że będą zastosowane wszelkie środki ostrożności, uznane przez władzę za zadawalające w tej liczbie i odosobnienie celem przeszkodzenia szczerom przedostania się ze statku na ląd przy wyładowaniu towarów, bądź w inny sposób.

Wyładowanie powinno się odbywać pod nadzorem władzy sanitarnej, która użyje wszelkich wymaganych środków celem uniknięcia zakażenia się zatrudnionego personelu. Personel ten będzie poddany obserwacji lub nadzorowi, które nie mogą trwać ponad sześć dni, licząc od chwili zaprzestania pracy wyładunkowej.

Art. 26.

Statki, podejrzane o dżumę, podlegają zarządzeniom, przewidzianym w punktach 1, 4, 5 i 6 artykułu 25.

Nadto załoga i podróżni mogą być poddani nadzorowi, nieprzekraczającemu sześciu dni, licząc od dnia przybycia statku. Na okres tego czasu załódze może być wzbronione wychodzenie na ląd, z wyjątkiem w sprawach służbowych, o których władza sanitarna została powiadomiona.

Art. 27.

Statki, niezakażone dżumą, otrzymują niezwłocznie swobodę ruchu z zastrzeżeniem, że władzy portu przybycia przysługuje prawo zastosowania do nich następujących zarządzeń:

1. oględziny lekarskie celem stwierdzenia, czy statek odpowiada warunkom, ustanowionym definicją statków niezakażonych;

2. odszczerzenie statku w warunkach, przewidzianych w punkcie 6 art. 25, a to w przypadkach wyjątkowych i z przyczyn uzasadnionych, które będą zakomunikowane kapitanowi statku;

3. załoga i podróżni mogą być poddani nadzorowi przez okres czasu, nieprzekraczający sześciu dni, licząc od dnia odejścia statku z portu zakażonego. Na ten sam okres czasu załódze może być wzbronione wychodzenie na ląd, z wyjątkiem powodów służbowych, o których władza sanitarna została powiadomiona.

Art. 28.

Wszystkie statki z wyjątkiem tych, które obsługują wybrzeża własne, powinny być poddawane odszczerzeniu w perjodycznych odstępach czasu, lub utrzymywane stale w warunkach, utrudniających

cette opération sera faite le plus tôt possible avant le chargement.

La dératisation devra être effectuée de manière à éviter le plus possible des dommages au navire et, éventuellement, à la cargaison. L'opération ne devra pas durer plus de vingt-quatre heures. Tous frais afférents aux opérations de dératisation, ainsi que toutes indemnités éventuelles, seront réglés conformément aux principes établis à l'article 18.

Si le navire ne doit décharger qu'une partie de sa cargaison et si les autorités du port considèrent qu'il n'est pas possible de procéder à une dératisation complète, ledit navire pourra rester dans le port le temps nécessaire pour décharger cette partie de sa cargaison, pourvu que toutes les précautions, y compris l'isolement, soient prises à la satisfaction de l'autorité sanitaire, pour empêcher les rats de passer du navire à terre, à la faveur du déchargement des marchandises ou autrement.

Le déchargement s'effectuera sous le contrôle de l'autorité sanitaire, qui prendra toutes les mesures nécessaires afin d'éviter que le personnel employé soit infecté. Ce personnel sera soumis à une observation ou à une surveillance qui ne pourront pas dépasser six jours à partir du moment où il aura cessé de travailler au déchargement.

Art. 26.

Les navires suspects de peste sont soumis aux mesures prévues sous les n-os 1, 4, 5 et 6 de l'article 25.

En outre, l'équipage et les passagers peuvent être soumis à une surveillance qui ne dépassera pas six jours à dater de l'arrivée du navire. On peut, pendant le même laps de temps, empêcher le débarquement de l'équipage, sauf pour raisons de service portées à la connaissance de l'autorité sanitaire.

Art. 27.

Les navires indemnes de peste sont admis à la libre pratique immédiate, sous la réserve que l'autorité sanitaire du port d'arrivée peut prescrire à leur égard les mesures suivantes:

1° Visite médicale, pour constater si le navire se trouve dans les conditions prévues par la définition du navire indemne;

2° Destruction des rats à bord, dans les conditions prévues au 6° de l'article 25, dans des cas exceptionnels et pour des motifs fondés, qui seront communiqués par écrit au capitaine du navire;

3° L'équipage et les passagers peuvent être soumis à une surveillance qui ne dépassera pas six jours à compter de la date à laquelle le navire est parti du port atteint. On peut, pendant le même laps de temps, empêcher le débarquement de l'équipage, sauf pour raisons de service portées à la connaissance de l'autorité sanitaire.

Art. 28.

Tous les navires, sauf ceux au cabotage national, doivent être dératisés périodiquement ou être maintenus de façon permanente dans des conditions telles que la population murine y soit réduite au mi-

jak najwięcej wylęgiwanie się na nich szczurów i myszy. W pierwszym przypadku statki otrzymują zaświadczenia, potwierdzające przeprowadzenie odszczurzenia, a w drugim zaświadczenie, uwalniające je z odszczurzenia.

Rządy obowiązane są ogłaszać za pośrednictwem Międzynarodowego Biura Higieny Publicznej te swoje porty, które są zaopatrzone w potrzebne urządzenia i personel do wykonywania odszczurzenia statków.

Zaświadczenia o przebytem odszczurzeniu lub o zwolnieniu zeń są wystawiane wyłącznie przez władze sanitarne portów powyżej wymienionych. Okres ważności tych świadectw wynosi sześć miesięcy. Wszelako dodatkowe przedłużenie terminu o jeden miesiąc jest dopuszczalne dla statków, zdążających do swoich portów przynależności.

W razie niewykazania się zaświadczeniem, posiadającym ważność, władza sanitarna w portach, wymienionych w drugim ustępie niniejszego artykułu, będzie uprawniona po dokonaniu badań i oględzin:

a) przeprowadzić sama odszczurzenie statku, albo poruczyć komu innemu przeprowadzenie tych czynności pod swoim kierownictwem i swoim nadzorem. Po dokonaniu tych czynności w sposób zadawalający będzie pomieniona władza obowiązana wystawić zaświadczenie odszczurzenia ze wskazaniem daty. Władza ta zadecyduje w każdym przypadku o technice postępowania celem osiągnięcia praktycznego odszczurzenia statku. Szczegółowe dane co do zastosowanej metody odszczurzenia, jako też co do liczby zabitych szczurów powinny być uwidocznione w zaświadczeniu. Odszczurzenie należy przeprowadzić w sposób, pozwalający, o ile możliwości, uniknąć uszkodzenia statku, ewentualnie i towarów. Dotycząca czynność nie powinna trwać ponad 24 godziny. Na statkach pustych odszczurzenie winno być dokonane przed załadowaniem. Wszelkie koszty, połączone z przeprowadzeniem odszczurzenia, zarówno jak wszelkie ewentualne odszkodowania powinny być regulowane zgodnie z zasadami, ustanowionymi w artykule 18;

b) wystawić świadectwo, zwalniające z odszczurzenia, jeżeli władza sanitarna portu stwierdziła, że statek utrzymywany jest w warunkach, ograniczających ad minimum przebywanie na nim szczurów i myszy.

Świadectwa odszczurzenia i świadectwa, zwalniające z odszczurzenia, powinny być zredagowane, o ile możliwości, w sposób jednaki. Wzory tych świadectw zostaną przygotowane przez Międzynarodowe Biuro Higieny Publicznej.

Właściwa władza każdego kraju obowiązuje się przysyłać corocznie Międzynarodowemu Biuru Higieny Publicznej wykaz zarządzeń, powziętych w wykonaniu niniejszego artykułu, jako też liczbę statków, które w portach, wymienionych w ustępie drugim niniejszego artykułu, poddane zostały odszczurzeniu, lub otrzymały zaświadczenia, zwalniające z odszczurzenia.

Międzynarodowe Biuro Higieny Publicznej jest powołane do powzięcia, stosownie do art. 14, wszelkich środków celem zapewnienia wymiany informa-

nimum. Ils reçoivent, dans le premier cas, des certificats de dératisation et, dans le second, des certificats d'exemption de la dératisation.

Les Gouvernements doivent faire connaître, par l'intermédiaire de l'Office International d'Hygiène publique, ceux de leurs ports possédant l'outillage et le personnel nécessaires pour effectuer la dératisation des navires.

Les certificats de dératisation, ou d'exemption de la dératisation, seront délivrés exclusivement par les autorités sanitaires des ports mentionnés ci-dessus. La durée de validité de ces certificats sera de six mois. Toutefois, une tolérance supplémentaire d'un mois est autorisée pour les navires rejoignant leur port d'attache.

Si aucun certificat valable ne lui est présenté, l'autorité sanitaire des ports mentionnés au deuxième alinéa du présent article pourra, après enquête et inspection:

a) Effectuer elle-même les opérations de dératisation du navire, ou faire effectuer ces opérations sous sa direction et son contrôle. Une fois ces opérations exécutées à sa satisfaction, elle devra délivrer un certificat de dératisation, daté. Elle décidera, dans chaque cas, de la technique à employer pour assurer pratiquement la destruction des rats à bord; des renseignements détaillés sur le mode de dératisation employé ainsi que sur le nombre de rats détruits seront portés sur le certificat. La dératisation devra être effectuée de manière à éviter le plus possible des dommages au navire et, éventuellement, à la cargaison. L'opération ne devra pas durer plus de vingt-quatre heures. Pour les navires sur lest, elle devra être effectuée avant le chargement. Tous frais afférents aux opérations de dératisation, ainsi que toutes indemnités éventuelles, seront réglés conformément aux principes établis à l'article 18;

b) Délivrer un certificat d'exemption de la dératisation, daté et motivé, si elle s'est rendu compte que le navire est maintenu dans des conditions telles que la population murine y est réduite au minimum.

Les certificats de dératisation et les certificats d'exemption de la dératisation seront rédigés, autant que possible, de façon uniforme. Des modèles pour ces certificats seront préparés par l'Office International d'Hygiène publique.

L'autorité compétente de tout pays s'engage à fournir chaque année, à l'Office International d'Hygiène publique, un état des mesures prises en application du présent article, ainsi que le nombre des navires qui ont été soumis à la dératisation ou auxquels ont été accordés des certificats d'exemption de la dératisation, dans les ports mentionnés au deuxième alinéa du présent article.

L'Office International d'Hygiène publique est invité à prendre, conformément à l'article 14, toutes dispositions pour assurer l'échange d'informations

ryj o zarządzeniach, wydanych w wykonaniu niniejszego artykułu, jako też o osiągniętych wynikach.

Postanowienia niniejszego artykułu nie naruszają w niczem praw, zastrzeżonych władzom sanitarnym artykułami 24 do 27 niniejszej konwencji.

Rządy będą czuwały, ażeby wszelkie środki zamierzone i praktycznie wykonalne były stosowane przez właściwe władze celem zabezpieczenia wytępienia szczurów w portach, w ich urządzeniach pomocniczych i w ich otoczeniu, jak również na łodziach i statkach przybrzeżnej żeglugi handlowej.

B. Cholera.

Art. 29.

Statek jest uważany jako zakażony, o ile ma na pokładzie przypadek cholery lub miał taki przypadek podczas ostatnich pięciu dni, poprzedzających przyjazd statku do portu.

Statek jest uważany jako podejrzany, jeżeli miał na pokładzie przypadek cholery w chwili odjazdu lub podczas podróży, lecz żadnego nowego przypadku podczas ostatnich pięciu dni przed przyjazdem. Będzie on uważany, jako podejrzany aż do chwili przeprowadzenia na nim zarządzeń, przepisanych niniejszą konwencją.

Statek jest uważany, jako niezakażony, lubo że przybył z portu zakażonego, lub aczkolwiek ma na pokładzie osoby, przybywające z obszaru zakażonego, jeżeli nie miał na pokładzie przypadku cholery ani w chwili odjazdu, ani podczas przejazdu lub w chwili przyjazdu.

Przypadki, wykazujące objawy kliniczne cholery, w których atoli nie stwierdzono przecinkowców, albo w których wprawdzie stwierdzono przecinkowce, jednakowoż nieprzedstawiające właściwości przecinkowców cholery, podlegają wszelkim zarządzeniom, przepisany w stosunku do cholery.

Nosiciele zarazków, ustalenii w chwili przybycia statku, podlegają po wylądowaniu wszelkim zarządzeniom, ewentualnie przepisany przez ustawodawstwo narodowe w stosunku do osób, zamieszkałych w kraju przybycia.

Art. 30.

Statki, zakażone cholera, podlegają następującym zarządzeniom:

1. oględziny lekarskie;
2. niezwłoczne wysadzenie na ląd i odosobnienie chorych;
3. załoga i podróżni mogą być wysadzeni na ląd i trzymeni w obserwacji lub poddani nadzorowi przez okres czasu, nieprzekraczający pięciu dni, licząc od dnia przybycia statku.

Osoby, mogące się wykazać, że zostały uodpornione przeciw cholery przez szczepienie, dokonane przed upływem sześciu miesięcy, oraz osoby po upływie sześciu dni po szczepieniu będą mogły być poddane nadzorowi, a nie obserwacji.

4. Pościel używana, brudna bielizna, przedmioty użytku i inne przedmioty, w tej liczbie środki żywności, które według uznania portowej władzy sani-

relatives aux mesures prises en application du présent article, ainsi qu'aux résultats obtenus.

Les dispositions du présent article ne portent pas atteinte aux droits reconnus aux autorités sanitaires par les articles 24 à 27 de la présente Convention.

Les Gouvernements veilleront à ce que toutes les mesures voulues et pratiquement réalisables soient prises par les autorités compétentes pour assurer la destruction des rats dans les ports, leurs dépendances et leurs environs, ainsi que sur les chalets et bâtiments caboteurs.

B. Choléra.

Art. 29.

Un navire est considéré comme infecté s'il y a un cas de choléra à bord, ou s'il y a eu un cas de choléra pendant les cinq jours précédant l'arrivée du navire au port.

Un navire est considéré comme suspect s'il y a eu un cas de choléra au moment du départ ou pendant le voyage, mais aucun cas nouveau depuis cinq jours avant l'arrivée. Il reste considéré comme suspect jusqu'au moment où il a été soumis à l'application des mesures prescrites par la présente convention.

Un navire est considéré comme indemne si, bien que provenant d'un port atteint, ou ayant à bord des personnes provenant d'une circonscription atteinte, il n'a pas eu de cas de choléra au moment du départ, pendant le voyage ou à l'arrivée.

Les cas présentant les symptômes cliniques du choléra, dans lesquels on n'a pas trouvé de vibrions ou dans lesquels on a trouvé des vibrions qui ne présentent pas les caractères du vibron cholérique, sont assujettis à toutes les mesures prescrites pour le choléra.

Les porteurs de germes découverts à l'arrivée d'un navire sont soumis, après qu'ils ont débarqué, à toutes les obligations qui sont éventuellement imposées par les lois nationales aux ressortissants du pays d'arrivée.

Art. 30.

Les navires infectés de choléra sont soumis au régime suivant:

- 1° Visite médicale;
- 2° Les malades sont immédiatement débarqués et isolés;
- 3° L'équipage et les passagers peuvent être débarqués et être soit gardés en observation, soit soumis à la surveillance, pour un laps de temps n'excédant pas cinq jours à dater de l'arrivée du navire.

Toutefois, les personnes justifiant qu'elles sont immunisées contre le choléra par une vaccination datant de moins de six mois et de plus de six jours pourront être soumises à la surveillance, mais non à l'observation.

4° Les literies ayant servi, le linge sale, les effets à usage et les autres objets, y compris les aliments, qui, de l'avis de l'autorité sanitaire du

tarnej są uważane jako zakażone, podlegają odkażeniu;

5. części statku, które były zamieszkałe przez chorych na cholere, lub które władza sanitarna uzna za zakażone, podlegają odkażeniu;

6. wyładowanie odbywa się pod dozorem władzy sanitarnej, która poweźmie wszelkie zarządzenia, potrzebne celem zapobieżenia zakażeniu zatrudnionego przy tem personelu. Personel ten będzie poddany obserwacji lub nadzorowi, nieprzekraczającemu pięciu dni, licząc od dnia zaprzestania pracy;

7. jeżeli zmagazynowana na statku woda, przeznaczona do picia, jest uznana za podejrzaną, należy ją po odkażeniu wylać, a po odkażeniu rezerwoaru zastąpić, w miarę potrzeby, wodą dobrą;

8. władza sanitarna może zakazać wylewania w portach nieodkazaonej uprzednio wody balastowej (water-ballast), jeżeli była czerpana w porcie zakażonym;

9. może być zakazane wylewanie, względnie wpuszczanie do wody portu nieodkazaonych uprzednio wydalın ludzkich lub wszelkich ścieków ze statku.

Art. 31.

Statki, podejrzane o cholere, podlegają zarządzeniom, zawartym w punktach 1, 4, 5, 7, 8 i 9 artykułu 30.

Załoga i podróżni mogą być poddani nadzorowi, który nie powinien przekraczać pięciu dni, licząc od dnia przybycia statku. Na ten sam okres czasu zaleca się nie dopuszczać wychodzenia załogi na ląd, z wyjątkiem dla powodów służbowych, podanych do wiadomości władzy sanitarnej portu.

Art. 32.

Statek, uznany za zakażony lub podejrzany przez wzgląd na to tylko, że ma na pokładzie przypadki, które przedstawiają objawy kliniczne cholery, będzie klasyfikowany, jako niezakażony, jeżeli dwa badania bakteriologiczne, następujące po sobie z przerwą, trwającą co najmniej dwadzieścia cztery godzin, nie wykazały ani obecności przecinkowca cholery, ani innego podejrzanego przecinkowca.

Art. 33.

Statki, niezakażone cholera, otrzymują natychmiast swobodę ruchu.

Władza sanitarna portu przybycia może w stosunku do nich wydać zarządzenia, przewidziane w punktach 1, 7, 8 i 9 artykułu 30.

Załoga i podróżni mogą być poddani nadzorowi, nieprzekraczającemu pięciu dni, licząc od dnia przybycia statku. Na ten sam okres czasu może załodze być wzbronione wyjście na ląd, z wyjątkiem w sprawach służbowych, podanych do wiadomości władzy sanitarnej portu.

Art. 34.

Wobec tego, że szczepienie przeciw cholere przedstawia metodę o wypróbowanej skuteczności, celem opanowania epidemji, a w konsekwencji tego

port, sont considérés comme récemment contaminés sont désinfectés;

5° Les parties du navire qui ont été habitées par les malades atteints de choléra, ou qui sont considérées par l'autorité sanitaire comme contaminées sont désinfectées;

6° Le déchargement s'effectue sous le contrôle de l'autorité sanitaire, qui prend toutes les mesures nécessaires afin d'éviter que le personnel employé au déchargement ne soit infecté. Ce personnel sera soumis à une observation ou à une surveillance qui ne pourront pas dépasser cinq jours à partir du moment où il aura cessé de travailler au déchargement;

7° Lorsque l'eau potable emmagasinée à bord est considérée comme suspecte, elle est déversée après désinfection et remplacée, après désinfection des réservoirs, par une eau de bonne qualité;

8° L'autorité sanitaire peut interdire le déversement, sauf désinfection préalable, de l'eau de lest (water-ballast) si elle a été puisée dans un port contaminé;

9° Il peut être interdit de laisser s'écouler ou de jeter dans les eaux du port des déjections humaines, ainsi que les eaux résiduaires du navire, à moins de désinfection préalable.

Art. 31.

Les navires suspects de choléra sont soumis aux mesures prescrites sous les numéros 1, 4, 5, 7, 8 et 9 de l'article 30.

L'équipage et les passagers peuvent être soumis à une surveillance qui ne doit pas dépasser cinq jours, à compter de la date de l'arrivée du navire. Il est recommandé d'empêcher, pendant le même temps, le débarquement de l'équipage, sauf pour raisons de service portées à la connaissance de l'autorité sanitaire du port.

Art. 32.

Un navire déclaré infecté ou suspect en raison seulement de l'existence, à bord, de cas présentant les symptômes cliniques du choléra, sera classé comme indemne si deux examens bactériologiques, pratiqués à vingt-quatre heures au moins d'intervalle, n'ont révélé la présence ni du vibrion cholérique ni d'un autre vibrion suspect.

Art. 33.

Les navires indemnes de choléra sont admis à la libre pratique immédiate.

L'autorité sanitaire du port d'arrivée peut prescrire à leur sujet les mesures prévues aux numéros 1, 7, 8 et 9 de l'article 30.

L'équipage et les passagers peuvent être soumis à une surveillance qui ne doit pas dépasser cinq jours, à compter de la date de l'arrivée du navire. On peut empêcher, pendant le même temps, le débarquement de l'équipage, sauf pour raisons de service portées à la connaissance de l'autorité sanitaire du port.

Art. 34.

La vaccination anticholérique constituant une méthode d'une efficacité éprouvée pour arrêter une épidémie de choléra et, par conséquent, pour atté-

celem zmniejszenia możliwości rozszerzenia się choroby, zaleca się administracjom sanitarnym, ilekroć się to okaże wykonalnym, stosować szczepienie specyficzne w ogniskach cholery w jak największym rozmiarze i przyznawać osobom, poddającym się temu szczepieniu, pewne ulgi co do zarządzeń ograniczających.

C. Żółta febra.

Art. 35.

Statek uważany jest za zakażony, jeżeli ma na pokładzie przypadek żółtej febrzy, albo jeżeli go miał w chwili odjazdu, lub w czasie przyjazdu.

Statek jest uważany za podejrzany, jeżeli nie miał przypadku żółtej febrzy, jednakowoż przybywa po podróży, trwającej mniej niż sześć dni, z portu zakażonego lub z portu wprowadzie niezakażonego, wszelako pozostającego w ścisłych stosunkach z ogniskami epidemicznymi żółtej febrzy, albo aczkolwiek przybywa po podróży, trwającej dłużej, niż sześć dni, budzi podejrzenie, że przywozi stegomyie (*Aedes Egypti*) skrzydlate, pochodzące z rzeczonoego portu.

Statek jest uważany za niezakażony, aczkolwiek przybywa z portu, zakażonego żółtą febrą, jeżeli nie miał przypadku żółtej febrzy na pokładzie i przybywa po podróży, trwającej dłużej, niż sześć dni, a przytem nie budzi podejrzenia, że przywozi stegomyie skrzydlate, albo jeżeli wykaże w sposób, uznany przez władze portu przyjazdu za dostateczny:

a) że podczas pobytu w porcie odjazdu pozostawał w odległości co najmniej 200 metrów od zamieszkałego lądu i w takiej odległości od pontonów, że dostanie się stegomyi na statek było mało prawdopodobne;

b) albo że statek w chwili odjazdu poddany został skutecznemu wykadzeniu, celem wytepienia komarów.

Art. 36.

Statki, zakażone żółtą febrą, podlegają następującym zarządzeniom:

1. oględzinom lekarskim;
2. wysadzeniu chorych na ląd, przyczem osoby w pierwszych pięciu dniach choroby podlegają odosobnieniu w sposób, pozwalający uniknąć zakażenia komarów;
3. pozostałe osoby, o ile udają się na ląd, są poddane odosobnieniu lub nadzorowi, nieprzekraczającemu sześciu dni, licząc od dnia wylądowania;

4. statki winny zarzucić kotwicę w odległości co najmniej 200 metrów od zamieszkałego lądu i w takiej odległości od pontonów, która dostęp stegomyi czyni mało prawdopodobnym;

5. na pokładzie należy przeprowadzić zabiegi celem wytepienia komarów w ich wszelkich stajkach rozwojowych, o ile można przed wylądowaniem towarów. Jeżeli wylądowanie odbyło się przed wytepieniem komarów, personel, zatrudniony przy dotyczących czynnościach, będzie poddany odosobnieniu lub nadzorowi, nieprzekraczającemu sześciu dni od chwili zaprzestania pracy wylądunkowej.

nuer les chances de diffusion de la maladie, il est recommandé aux administrations sanitaires d'appliquer dans la plus large mesure possible, toutes les fois que la chose sera réalisable, la vaccination spécifique dans les foyers de choléra et d'accorder certains avantages, en ce qui concerne les mesures restrictives, aux personnes qui auraient accepté cette vaccination.

C. Fièvre jaune.

Art. 35.

Un navire est considéré comme infecté s'il a un cas de fièvre jaune à bord, ou s'il en a eu au moment du départ ou pendant la traversée.

Un navire est considéré comme suspect s'il n'a pas eu de cas de fièvre jaune, mais s'il arrive, après une traversée de moins de six jours, d'un port atteint ou d'un port non atteint en relations étroites avec des centres endémiques de fièvre jaune, ou si, arrivant après une traversée de plus de six jours, il y a lieu de croire qu'il peut transporter des *Stegomyia* (*Aedes Egypti*) ailés en provenance dudit port.

Un navire est considéré comme indemne, bien que provenant d'un port atteint de fièvre jaune, si, n'ayant pas eu de cas de fièvre jaune à bord et arrivant après une traversée de plus de six jours, il n'y a pas lieu de croire qu'il transporte des *Stegomyia* ailés ou quand il prouve, à la satisfaction de l'autorité du port d'arrivée:

a) Que, pendant son séjour dans le port de départ, il s'est tenu à une distance d'au moins 200 mètres de la terre habitée, et à une distance des pontons telle qu'elle ait rendu peu probable l'accès des *Stegomyia*;

b) Ou qu'au moment du départ, il a subi, en vue de la destruction des moustiques, une fumigation efficace.

Art. 36.

Les navires infectés de fièvre jaune soumis au régime suivant:

- 1° Visite médicale;
- 2° Les malades sont débarqués, et ceux qui se trouvent dans les cinq premiers jours de la maladie sont isolés de manière à éviter la contamination des moustiques;
- 3° Les autres personnes qui débarquent sont soumises à une observation ou à une surveillance qui ne dépassera pas six jours à compter du moment du débarquement;

4° Le navire sera tenu à 200 mètres au moins de la terre habitée, et à une distance des pontons telle qu'elle rende peu probable l'accès des *Stegomyia*;

5° Il est procédé à bord à la destruction des moustiques dans toutes les phases de leur évolution, autant que possible avant le déchargement des marchandises. Si le déchargement est fait avant la destruction des moustiques, le personnel chargé de cette besogne sera soumis à une observation ou à une surveillance qui ne dépassera pas six jours, à partir du moment où il aura cessé de travailler au déchargement.

Art. 37.

Statki, podejrzane o żółtą febrę, mogą być poddane zarządzeniom, przewidzianym w punktach 1, 3, 4 i 5 artykułu 36.

O ile przejazd trwał krócej, niż sześć dni, a statek wypełnił warunki, wyszczególnione pod literami a) lub b) ustępu drugiego art. 35, dotyczącego statków niezakażonych, nie podlega on żadnym innym zarządzeniom, jak tylko przewidzianym w punktach 1 i 3 art. 36, oraz wykadzeniu.

Jeżeli od chwili opuszczenia portu zakażonego upłynęło trzydzieści dni i jeżeli podczas podróży nie zaszedł na pokładzie żaden przypadek zachorowania, statek może otrzymać swobodę ruchu po uprzednim wykadzeniu, o ile władza sanitarna uważa to za potrzebne.

Art. 38.

Statki, niezakażone żółtą febrą, otrzymują swobodę ruchów po dokonaniu oględzin lekarskich.

Art. 39.

Zarządzenia, przewidziane w art. 36 i 37, dotyczą jedynie krajów, w których żyje Stegomyia. Powinny one być stosowane przy uwzględnieniu warunków klimatycznych, właściwych danym okolicom, jak również wskaźnika Stegomyi.

W innych okolicach zarządzenia te będą stosowane w rozmiarze, który władza sanitarna uzna za potrzebny.

Art. 40.

Kapitanom statków, które zatrzymały się w portach, zakażonych żółtą febrą, zaleca się usilnie stosować podczas podróży wszelkie możliwe środki celem wysłędzenia i metodycznego wytepienia komarów oraz ich poczwerek we wszystkich dostępnych częściach statku, mianowicie w szafarni, kuchni, kuźni, w rezerwoarach wody i wszelkich miejscach, w których Stegomyie szczególnie chętnie przebywają.

D. Dur osutkowy.

Art. 41.

Statki, które w ciągu drogi miały, lub w chwili przyjazdu mają na pokładzie przypadek duru osutkowego, mogą być poddane następującym zarządzeniom:

1. oględzinom lekarskim;
2. bezzwłocznemu wysadzeniu chorych na ląd, odosobnieniu i odwzawieniu;
3. inne osoby, co do których nasuwa się podejrzenie, że są zawszone, albo że się naraziły na zakażenie, podlegają również odwzawieniu i mogą być poddane nadzorowi, którego czas trwania powinien być określony, a nie powinien nigdy przekraczać dwunastu dni, licząc od dnia odwzawienia;
4. pościel używana, bielizna, przedmioty użytku oraz inne przedmioty, które według uznania władzy sanitarnej są uważane za zakażone, podlegają odwzawieniu;
5. wreszcie podlegają odwzawieniu części statku, w których mieszkali chorzy na dur, a które we-

Art. 37.

Les navires suspects de fièvre jaune peuvent être soumis aux mesures prévues sous les numéros 1, 3, 4 et 5 de l'article 36.

Toutefois, si, la traversée ayant duré moins de six jours, le navire remplit les conditions spécifiées aux lettres a ou b de l'alinéa de l'article 35 relatif aux navires indemnes, il n'est soumis qu'aux mesures prévues aux numéros 1 et 3 de l'article 36 et à la fumigation.

Si trente jours se sont écoulés depuis le départ du navire du port atteint, et si aucun cas ne s'est produit à bord pendant le voyage, le navire peut être admis à la libre pratique, sauf fumigation préalable si l'autorité sanitaire le juge nécessaire.

Art. 38.

Les navires indemnes de fièvre jaune sont admis à la libre pratique après visite médicale.

Art. 39.

Les mesures prévues aux articles 36 et 37 ne concernent que les régions où il existe des Stegomyia, et elles doivent être appliquées en tenant compte des conditions climatiques actuelles de ces contrées ainsi que de l'index stegomyien.

Dans les autres régions, elles sont appliquées dans la mesure jugée nécessaire par l'autorité sanitaire.

Art. 40.

Il est expressément recommandé aux capitaines des navires ayant fait escale dans un port atteint de fièvre jaune de faire procéder, pendant la traversée, dans toute la mesure possible, à la recherche et à la destruction méthodique des moustiques et de leurs larves dans les parties accessibles du navire, notamment dans les cambuses, les cuisines, les chaufferies, les réservoirs d'eau et tous locaux spécialement susceptibles de donner asile aux Stegomyia.

D. Typhus exanthématique.

Art. 41.

Les navires qui ont eu, pendant la traversée, ou qui ont au moment de l'arrivée un cas de typhus à bord peuvent être soumis aux mesures suivantes.

- 1° Visite médicale;
- 2° Les malades sont immédiatement débarqués, isolés et épouillés;
- 3° Les autres personnes qu'il y aurait lieu de croire être porteuses de poux, ou avoir été exposées à l'infection, sont aussi épouillées et peuvent être soumises à une surveillance dont la durée doit être spécifiée et qui ne doit jamais dépasser 12 jours, à compter de la date de l'épouillage;
- 4° Les literies ayant servi, le linge, les effets à usage et les autres objets qui, de l'avis de l'autorité sanitaire, sont considérés comme contaminés, sont désinsectisés;
- 5° Les parties du navire qui ont été habitées par des typhiques et qui, de l'avis de l'autorité sa-

dług uznania władzy sanitarnej są uważane za zakażone.

Statek bezpośrednio potem otrzymuje swobodę ruchu.

Każdemu rządowi przysługuje prawo zastosowania zarządzeń, które uważa za najodpowiedniejsze, celem zabezpieczenia nadzoru nad wysadzonemi na ląd osobami, przybyłemi na statku, nienawiedzonym dorem osutkowym, które to osoby, atoli przed mniej niż 12 dniami, opuściły okolicę, nawiedzoną epidemją tej choroby.

E. Ospa.

Art. 42.

Statki, które bądź w czasie przejazdu, bądź w chwili przybycia miały na pokładzie przypadek ospy, mogą być poddane następującym zarządzeniom:

1. oględzinom lekarskim;
2. bezzwłocznemu wysadzeniu chorych na ląd i odosobnieniu;
3. inne osoby, co do których nasuwa się podejrzenie, że się narażyły na statku na zakażenie, a które według uznania władzy sanitarnej nie są dostatecznie uodpornione przeciw ospie przez szczepienie świeże, lub przez dawniejsze przebycie ospy, mogą być poddane bądź szczepieniu, bądź nadzorowi, bądź wreszcie szczepieniu i następczemu nadzorowi, przyczem czas trwania nadzoru powinien być określony, zależnie od okoliczności, jednakże nie powinien nigdy przekraczać 14 dni, licząc od dnia przybycia;
4. pościel świeżo używana, brudna bielizna, przedmioty użytku i inne przedmioty, które według uznania władzy sanitarnej są uważane za świeżo zakażone, podlegają odkażeniu;
5. jedynie te części statku, które były zamieszkałe przez chorych na ospę i które według uznania władzy sanitarnej są uważane za zakażone, podlegają odkażeniu.

Statek bezpośrednio po tem otrzymuje swobodę ruchu.

Każdemu rządowi przysługuje prawo zastosowania względem wysadzonych na ląd osób zarządzeń, które uważa za odpowiednie, celem zabezpieczenia nadzoru nad osobami, nieuodpornionemi przez szczepienie, a jakkolwiek przybyły na statku, który nie miał przypadku ospy na pokładzie, jednakowoż opuściły przed mniej niż 14 dniami okolicę, w której ospa panuje epidemicznie.

Art. 43.

Zaleca się, ażeby statki, zawijające do krajów, w których ospa panuje epidemicznie, przedsiębrały wszelkie możliwe środki celem zapewnienia szczepienia lub wtórnego szczepienia załogi.

Zaleca się również, ażeby rządy wedle możności jak najwięcej rozpowszechniały szczepienie i wtórne szczepienie, szczególnie w portach i strefach pogranicznych.

F. Postanowienia ogólne.

Art. 44.

Kapitan i lekarz statku są obowiązani udzielać odpowiedzi na wszelkie zapytania, stawiane im przez

nitaire, sont considérées comme contaminées, sont désinsectisées.

Le navire est immédiatement admis à la libre pratique.

Il appartient à chaque Gouvernement de prendre, apres débarquement, les mesures qu'il considère comme appropriées en vue d'assurer la surveillance des personnes qui arrivent sur un navire n'ayant pas eu de typhus exanthématique à bord, mais qui ont quitté depuis moins de 12 jours une circonscription où le typhus est épidémique.

E. Variole.

Art. 42.

Les navires qui, soit pendant la traversée, soit au moment de l'arrivée, ont eu un cas de variole à bord peuvent être soumis aux mesures suivantes:

- 1° Visite médicale;
- 2° Les malades sont immédiatement débarqués et isolés;
- 3° Les autres personnes qu'il y aurait lieu de croire avoir été exposées à l'infection à bord et qui, de l'avis de l'autorité sanitaire, ne sont pas suffisamment protégées par une vaccination récente ou par une atteinte antérieure de variole peuvent être soumises, soit à la vaccination ou à la surveillance, soit à la vaccination suivie de surveillance, la durée de la surveillance devant être spécifiée selon les circonstances, mais ne devant jamais dépasser 14 jours à compter de la date d'arrivée;
- 4° Les literies ayant récemment servi, le linge sale, les effets à usage et les autres objets qui, de l'avis de l'autorité sanitaire, sont considérés comme ayant été récemment contaminés, sont désinfectés;
- 5° Seules les parties du navire qui ont été habitées par des varioleux et qui, de l'avis de l'autorité sanitaire, sont considérées comme contaminées, sont désinfectées.

Le navire est immédiatement admis à la libre pratique.

Il appartient à chaque Gouvernement de prendre, apres débarquement, les mesures qu'il considère comme appropriées en vue d'assurer la surveillance des personnes qui ne sont pas protégées par la vaccination et qui arrivent sur un navire n'ayant pas eu de variole à bord, mais qui ont quitté depuis moins de 14 jours une circonscription où la variole est épidémique.

Art. 43.

Il est recommandé que les navires qui touchent à des pays où la variole existe à l'état épidémique prennent toutes les précautions possibles pour assurer la vaccination ou la revaccination de l'équipage.

Il est également recommandé que les Gouvernements généralisent le plus possible la vaccination et la revaccination, en particulier dans les ports et dans les régions frontières.

F. Dispositions communes.

Art. 44.

Le capitaine et le médecin du bord sont tenus de répondre à toutes les questions qui leur sont po-

władzę sanitarną co do warunków sanitarnych, w jakich znajdował się statek podczas podróży.

Na zapewnienie ze strony kapitana i lekarza, że od chwili odjazdu ani nie zaszedł na statku przypadek dżumy, cholery, żółtej febry, duru osutkowego, lub ospy, ani nie było niezwykłej śmiertelności wśród szczurów, władza sanitarna może od nich żądać deklaracji formalnej lub złożenia jej pod przysięgą.

Art. 45.

Przy stosowaniu zarządzeń, wymienionych powyżej w podziałach A, B, C, D i E, władza sanitarna będzie brała pod uwagę, czy na statku znajduje się lekarz i czy podczas drogi przeprowadzone zostały skuteczne zarządzenia sanitarne, w szczególności celem wytepienia szczurów.

Władze sanitarne krajów, które zawarły dotyczące porozumienie, będą mogły zwalniać od oględzin lekarskich i od innych zarządzeń statki niezakazane, posiadające na pokładzie lekarza, specjalnie delegowanego przez kraj, do którego statek przynależy.

Art. 46.

Zaleca się, by Rządy przy stosowaniu zarządzeń do przedmiotów i osób, przybywających z danego kraju, brały pod uwagę środki, które tenże kraj powziął celem zwalczania chorób zakaźnych oraz celem zapobieżenia ich zawleczeniu od innych krajów.

Statkom, pochodzącym z portów, które czynią zadość postanowieniom art. 14 i 15, z samego tego tytułu nie przysługuje prawo korzystania w porcie przyjazdu ze specjalnych ułatwień; wszelako rządy obowiązują się brać w jak najszerszej mierze pod uwagę środki, już zastosowane w portach wyjazdu tak, że względem statków, które z nich przybywają, zarządzenia będące w zastosowaniu w porcie przyjazdu, zostaną ograniczone do minimum. W tym celu, oraz ażeby jak najmniej przysparzać trudności żegludze, kupiectwu i handlowi, zaleca się, ażeby porozumienia specjalne w ramach, przewidzianych w art. 57 niniejszej konwencji, były zawierane we wszystkich przypadkach, w których to wydaje się korzystne.

Art. 47.

Statki, pochodzące z okolicy zakażonej, poddane uprzednio w dostatecznej mierze zarządzeniom sanitarnym, które władza sanitarna uzna za zadawalną, nie będą poddawane tym zarządzeniom powtórnie po przybyciu do nowego portu, bez względu na to, czy port ten należy do tego samego kraju lub nie, pod warunkiem, że od owej chwili nie zaszło nic, co by mogło pociągnąć za sobą zastosowanie przewidzianych powyżej zarządzeń sanitarnych i że dane statki nie zawinęły do portu zakażonego, chyba dla zaopatrzenia się w opał.

Nie będzie uważane jako zawinięcie do portu, jeżeli statek bez zetknięcia się z lądem stałym jedynie wysadził na ląd podróżnych i ich bagaż, tudzież pocztę, albowiem przyjął na pokład tylko pocztę lub podróżnych z bagażem albo bez niego, o ile podróżni ci nie mieli styczności ani z tym portem, ani z jakimkolwiek obszarem zakażonym. W przypadku żółtej febry statek winien trzymać się, o ile możliwości, w odległości co najmniej 200 metrów od ladu zamiesz-

sées par l'autorité sanitaire en ce qui concerne les conditions sanitaires du navire pendant le voyage.

Lorsque le capitaine et le médecin affirment qu'il n'y a eu à bord, depuis le départ, ni cas de peste, de choléra, de fièvre jaune, de typhus exanthématique ou de variole, ni une mortalité insolite des rats, l'autorité sanitaire peut exiger d'eux une déclaration formelle ou sous serment.

Art. 45.

L'autorité sanitaire tiendra compte, pour l'application des mesures indiquées dans les sous-sections A, B, C, D et E qui précèdent, de la présence d'un médecin à bord et des mesures effectivement prises en cours de route, notamment pour la destruction des rats.

Les autorités sanitaires des pays auxquels il conviendrait de s'entendre sur ce point pourront dispenser de la visite médicale et d'autres mesures les navires indemnes qui auraient à bord un médecin spécialement commissionné par leur pays.

Art. 46.

Il est recommandé que les Gouvernements tiennent compte, dans le traitement à appliquer aux provenances d'un pays, des mesures que ce dernier a prises pour combattre les maladies infectieuses et pour en empêcher la transmission à d'autres pays.

Les navires en provenance de ports qui satisfont aux conditions indiquées aux articles 14 et 15 n'ont pas droit, seulement par ce fait, à des avantages spéciaux au port d'arrivée; mais les Gouvernements s'engagent à tenir le plus grand compte des mesures déjà prises dans ces ports, en sorte que, pour les navires qui en proviennent, toutes les mesures à prendre au port d'arrivée soient réduites au minimum. A cet effet et en vue de causer le moins de gêne possible à la navigation, au commerce et au trafic, il est recommandé que des arrangements spéciaux, dans le cadre prévu à l'article 57 de la présente Convention, soient conclus dans tous les cas où cela pourra paraître avantageux.

Art. 47.

Les navires en provenance d'une région atteinte qui ont été l'objet de mesures sanitaires appliquées d'une façon suffisante, à la satisfaction de l'autorité sanitaire, ne subiront pas une seconde fois ces mesures à leur arrivée dans un port nouveau, que celui-ci appartienne ou non au même pays, à la condition qu'il ne se soit produit depuis lors aucun incident entraînant l'application des mesures sanitaires prévues ci-dessus et qu'ils n'aient pas fait escale dans un port atteint, sauf pour s'approvisionner en combustible.

N'est pas considéré comme ayant fait escale dans un port le navire qui, sans avoir été en communication avec la terre ferme, a débarqué seulement des passagers et leurs bagages ainsi que la malle postale, ou embarqué seulement la malle postale ou des passagers, munis ou non de bagages, qui n'ont pas communiqué avec ce port ni avec une circonscription contaminée. S'il s'agit de fièvre jaune, le navire doit, en outre, s'être tenu autant que pos-

kałego i w takiej odległości od pontonów, żeby do-
stanie się nań Stegomyi było mało prawdopodobne.

Art. 48.

Władza portowa, stosująca przepisy sanitarne, wydaje bezpłatnie kapitanowi statku lub każdej in-
nej osobie zainteresowanej, na każde żądanie świad-
ectwo, wskazujące rodzaj zarządzeń, użyte metody,
części statku, poddane zarządzeniom, i powodu, dla
których te ostatnie zostały zastosowane.

Wystawi ona również podróznym, przybywa-
jącym na statku zakażonym, na ich żądanie bezpłat-
nie świadectwo, wskazujące datę ich przyjazdu, i za-
rządzenia, którym wraz z bagażem zostali poddani.

Dział V.

Zarządzenia ogólne.

Art. 49.

Zaleca się:

1. ażeby patent zdrowia był wydawany bez-
płatnie we wszystkich portach;
2. ażeby opłaty kancelaryjne za konsularne wi-
zy uległy tytułem wzajemności ograniczeniu do wy-
sokości kosztów własnych, związanych z oddaną
przysługą;
3. ażeby patent zdrowia, oprócz tekstu w ję-
zyku kraju, w którym jest wydany, zawierał tłuma-
czenie co najmniej na jeden język, znany w świecie
morskim;
4. ażeby zawierano specjalne porozumienia w
duchu art. 57 niniejszej konwencji celem dojścia do
stopniowego zniesienia wiz konsularnych i patentu
zdrowia.

Art. 50.

Pożądanę jest, ażeby w każdym kraju liczba
portów, zaopatrzonych w organizację i urządzenie,
wystarczające do przyjęcia statków niezależnie od
ich stanu sanitarnego, była współmierna ze stopniem
rozwoju handlu i żeglugi tego kraju. Jednakże bez
naruszenia prawa, jakie mają Rządy do porozumie-
nia się celem zorganizowania wspólnych stacyj sani-
tarnych, każdy kraj winien zaopatrzyć przynajmniej
jeden z portów na wybrzeżu każdego ze swych mórz
w taką organizację i w takie urządzenie.

Nadto zaleca się, ażeby wszystkie wielkie por-
ty żeglugi morskiej były zaopatrzone w urządzenia,
umożliwiające poddawanie w nich przynajmniej stat-
ków niezakażonych w chwili ich przybycia przepisa-
nym zarządzeniom sanitarnym, bez potrzeby odsyła-
nia ich do innego portu.

Każdy statek zakażony lub podejrzany o za-
każenie, przybywający do portu, nieurządzonego do
jego przyjęcia, obowiązany jest na własne ryzyko
skierować się do jednego z portów, otwartych dla
danej kategorii statków.

Rządy wskażą Międzynarodowemu Biuru Hy-
gieny Publicznej porty, które u nich są otwarte dla
osób i przedmiotów, przybywających z portów, za-
każonych dżumą, cholera lub żółtą febrą, a w szcze-
gólności te, które są otwarte dla statków zakażonych
lub podejrzanych.

sible à au moins 200 mètres de la terre habitée et
à une distance des pontons telle qu'elle rende peu
probable l'accès des Stegomyia.

Art. 48.

L'autorité du port qui applique des mesures
sanitaires délivre gratuitement au capitaine, ou
à toute autre personne intéressée, toutes les fois
que la demande en est faite, un certificat spécifiant
la nature des mesures, les méthodes employées, les
parties du navire traitées et les raisons pour les-
quelles les mesures ont été appliquées.

Elle délivrera, de même, gratuitement, sur de-
mande, aux passagers arrivés par un navire infecté,
un certificat indiquant la date de leur arrivée et les
mesures auxquelles eux et leurs bagages ont été
soumis.

Section V.

Dispositions générales.

Art. 49.

Il est recommandé:

- 1° Que la patente de santé soit délivrée gra-
tuitement dans tous les ports;
- 2° Que les droits de chancellerie pour visas
consulaires soient réduits, à titre de réciprocité,
afin de ne représenter que le coût du service rendu;
- 3° Que la patente de santé soit, en plus de la
langue du pays où elle est délivrée, libellée au moins
en une des langues connues du monde maritime;
- 4° Que des accords particuliers, dans l'esprit
de l'article 57 de la présente Convention, soient con-
clus en vue d'arriver à l'abolition progressive des
visas consulaires et de la patente de santé.

Art. 50.

Il est désirable que le nombre des ports
pourvus d'une organisation et d'un outillage suffi-
sants pour recevoir un navire, quel que soit son
état sanitaire, soit, pour chaque pays, en rapport
avec l'importance du trafic et de la navigation.
Toutefois, sans préjudice du droit qu'ont les Gou-
vernements de se mettre d'accord pour organiser
des stations sanitaires communes, chaque pays doit
pourvoir au moins un des ports du littoral de chacune
de ses mers de cette organisation et de cet outillage.

En outre, il est recommandé que tous les
grands ports de navigation maritime soient outillés
de telle façon qu'au moins les navires indemnes
puissent y subir, dès leur arrivée, les mesures sani-
taires prescrites et ne soient pas envoyés, à cet
effet, dans un autre port.

Tout navire infecté ou suspect qui arrive dans
un port non outillé pour le recevoir doit, à ses ri-
sques et périls, se diriger vers l'un des ports ouverts
aux navires de sa catégorie.

Les Gouvernements feront connaître à l'Office
International d'Hygiène publique les ports qui sont
ouverts chez eux aux provenances de ports atteints
de peste, de choléra ou de fièvre jaune et, en parti-
culier, ceux qui sont ouverts aux navires infectés ou
suspects.

Art. 51.

Zaleca się, ażeby w wielkich portach żeglugi morskiej były przewidziane:

a) regularna służba lekarsko - portowa i stały nadzór lekarski nad stanem sanitarnym załóg i ludności portu,

b) środki do przewożenia chorych oraz pomieszczenia, przystosowane do ich odosobnienia, jak również do obserwacji osób podejrzanych;

c) urządzenia, potrzebne dla dokonywania skutecznego odkażania i odwszawiania; pracownia bakteriologiczna oraz służba, uzdolniona do przeprowadzenia szczepień natychmiastowych bądź przeciw ospie, bądź przeciw innym chorobom;

d) urządzenia, dostarczające niepodejrzanej wody do picia na użytek portu, tudzież zastosowanie systemu usuwania odpadków i śmieci, jako też usuwania ścieków, dającego możliwie największą gwarancję bezpieczeństwa;

e) personel wyszkolony i wystarczający, oraz potrzebne urządzenie dla odszczurzenia statków, warsztatów, doków i magazynów;

f) organizację stałą dla obławy i badania szczurów.

Zaleca się również, ażeby magazyny i doki były o ile możności „rat-proof”, oraz ażeby sieć kanalizacji portu była oddzielona od sieci, obsługującej miasto.

Art. 52.

Rządy zaniechają wszelkich oględzin sanitarnych w stosunku do statków, które przepływają przez ich wody przybrzeżne¹⁾ bez zatrzymania się w portach lub na wybrzeżach ich krajów.

W przypadku, gdyby statek z jakiegokolwiek powodu przybił do portu lub wybrzeża, będzie on poddany prawom i przepisom sanitarnym kraju, do którego dany port lub dane wybrzeże należy, w granicach konwencji międzynarodowych.

Art. 53.

W stosunku do każdego statku, przedstawiającego szczególnie niekorzystne warunki higieniczne, ułatwiające szerzenie się chorób, będących przedmiotem niniejszej konwencji, w szczególności do statków przepełnionych, mogą być zarządzone środki specjalne.

Art. 54.

Każdy statek, uchylający się od spełnienia zobowiązań, włożonych nań przez władzę portową na podstawie postanowień niniejszej konwencji, może swobodnie wrócić na pełne morze.

Może on wszakże otrzymać upoważnienie wyładowania swoich towarów pod warunkiem, że będzie odosobniony, oraz że towary będą poddane zarządzeniom, przewidzianym w dziale II rozdz. II niniejszej konwencji.

Może on również być upoważniony do wysadzenia podróżnych na ląd, o ile tego oni zażądata,

¹⁾ Określenie „wody przybrzeżne” należy rozumieć w jego właściwym pojęciu prawnym; nie podpadają pod nie kanały Sueski, Panamski i Kiloński.

Art. 51.

Il est recommandé que, dans les grands ports de navigation maritime, il soit établi:

a) Un service médical régulier du port et une surveillance médicale permanente de l'état sanitaire des équipages et de la population du port;

b) Un matériel pour le transport des malades et des locaux appropriés à leur isolement, ainsi qu'à l'observation des personnes suspectes;

c) Les installations nécessaires à une désinfection et à une désinsectisation efficaces; un laboratoire bactériologique, et un service en état de procéder aux vaccinations d'urgence soit contre la variole, soit contre d'autres maladies;

d) Un service d'eau potable, non suspecte, à l'usage du port et l'application d'un système présentant toute la sécurité possible pour l'enlèvement des déchets et ordures et pour l'évacuation des eaux usées;

e) Un personnel compétent et suffisant et l'équipement nécessaire pour la dératisation des navires, des chantiers, des docks et des magasins;

f) Une organisation permanente pour la recherche et l'examen des rats.

Il est également recommandé que les magasins et les docks soient dans les limites du possible „rat-proof”, et que le réseau des égouts du port soit séparé de celui de la ville.

Art. 52.

Les Gouvernements s'abstiendront de toute visite sanitaire des navires qui traversent leurs eaux territoriales¹⁾ sans faire escale dans les ports ou sur les côtes de leurs pays respectifs.

Dans le cas où, pour un motif quelconque, le navire ferait escale dans un port ou sur la côte, il serait soumis aux lois et règlements sanitaires du pays auquel appartient ce port ou cette côte, dans les limites des conventions internationales.

Art. 53.

Des mesures spéciales peuvent être prescrites à l'égard de tout navire offrant des conditions d'hygiène exceptionnellement mauvaises, de nature à faciliter la diffusion des maladies visées par la présente convention, en particulier des navires encombrés.

Art. 54.

Tout navire qui ne veut pas se soumettre aux obligations imposées par l'autorité du port en vertu des stipulations de la présente Convention est libre de reprendre la mer.

Toutefois, il peut être autorisé à débarquer ses marchandises, à la condition qu'il soit isolé et que les marchandises soient soumises aux mesures prévues à la Section II du Chapitre II de la présente Convention.

Il peut être également autorisé à débarquer les passagers qui en font la demande, à la condition que

¹⁾ L'expression „eaux territoriales” doit être entendue dans son sens strictement juridique; elle ne comprend pas les canaux de Suez, de Panama et de Kiel.

pod warunkiem, że się poddadzą zarządzeniom, przepisany przez władzę sanitarną.

Statek może także załadować środki opałowe, środki żywności i wodę, pozostając w stanie odosobnienia.

Art. 55.

Każdy Rząd obowiązuje się ustanowić tylko jedną jedyną taryfę sanitarną, która powinna być ogłoszona, a której poszczególne opłaty powinny być umiarkowane. Taryfa ta będzie stosowana w portach do wszelkich statków, nie czyniąc różnicy między banderą własną a banderami obcemi, tudzież do przybyszów obcokrajowych w tych samych warunkach, co do obywateli własnych.

Art. 56.

Statki, obsługujące międzynarodowy handel przybrzeżny, będą podlegały postępowaniu specjalnemu, które drogą wzajemnego porozumienia ustanowią kraje zainteresowane. Będą do nich jednakowoż w każdym przypadku stosowane postanowienia, zawarte w art. 28 niniejszej konwencji.

Art. 57.

Państwa, biorąc pod uwagę specjalne warunki swojego położenia, oraz chcąc stosowanie przepisów sanitarnych, przewidzianych konwencją, uczynić skuteczniejszym, a mniej krepującym, mogą między sobą zawierać porozumienia odrębne. Teksty tych porozumień będą zakomunikowane Międzynarodowemu Biuru Higieny Publicznej.

Dział VI.

Zarządzenia na granicach lądowych. Podróźni. Koleje żelazne. Strefy pograniczne. Drogi rzeczne.

Art. 58.

Na granicach lądowych obserwacji urządzać nie należy.

Co do chorób, stanowiących przedmiot niniejszej konwencji, jedynie osoby z objawami tych chorób mogą być zatrzymane na granicach lądowych.

Zasada ta nie wyklucza prawa, przysługującego każdemu krajowi, zamknięcia w razie potrzeby części swoich granic. Zostaną wyznaczone miejsca, przez które wyłącznie będzie dopuszczony handel pograniczny; w tym przypadku we wspomnianych wyznaczonych miejscach zostaną urządzone stacje sanitarne, należycie zaopatrzone. Zarządzenia te powinny być bezzwłocznie podane do wiadomości zainteresowanego kraju sąsiedniego.

Postanowienia tego artykułu nie będą obowiązywały w stosunku do osób, które się stykały z chorym na dżumę płucną. Osoby te będą mogły być zatrzymane na granicy lądowej w obserwacji przez czas, nieprzekraczający siedmiu dni, licząc od dnia przybycia.

Osoby, które stykały się z chorym na dur osutkowy, będą mogły być poddane odwszawieniu.

Art. 59.

Ważne jest, ażeby w pociągach, przybywających z obszaru zakażonego, podróżni podczas jazdy

ceux-ci se soumettent aux mesures prescrites par l'autorité sanitaire.

Le navire peut aussi embarquer du combustible, des vivres et de l'eau tout en restant isolé.

Art. 55.

Chaque Gouvernement s'engage à n'avoir qu'un seul et même tarif sanitaire, qui devra être publié et dont les taxes devront être modérées. Ce tarif sera appliqué dans les ports à tous les navires, sans distinction entre le pavillon national et les pavillons étrangers; et aux ressortissants étrangers dans les mêmes conditions qu'aux nationaux.

Art. 56.

Les bateaux au cabotage international feront l'objet d'un régime spécial à établir d'un commun accord entre les pays intéressés. Toutefois, les dispositions de l'article 28 de la présente Convention leur seront applicables dans tous les cas.

Art. 57.

Les Gouvernements peuvent, en tenant compte de leurs situations spéciales et pour rendre plus efficace et moins gênante l'application des mesures sanitaires prévues par la Convention, conclure entre eux des accords particuliers. Les textes de ces accords seront communiqués à l'Office International d'Hygiène publique.

Section VI.

Mesures aux frontières de terre. Voyageurs. Chemins de fer. Zones frontières. Voies fluviales.

Art. 58.

Il ne doit pas être établi d'observation aux frontières terrestres.

En ce qui concerne les maladies visées par la présente Convention, seules, les personnes présentant les symptômes de ces maladies peuvent être retenues aux frontières.

Ce principe n'exclut pas le droit, pour chaque pays, de fermer au besoin une partie de ses frontières. On désignera les lieux par lesquels le trafic frontière sera exclusivement autorisé; dans ce cas, des stations sanitaires dûment équipées seront établies aux lieux ainsi désignés. Ces mesures devront être notifiées immédiatement au pays voisin intéressé.

Par dérogation aux dispositions du présent article, pourront être retenues aux frontières terrestres, en observation, pendant une période qui ne dépassera pas sept jours à compter de l'arrivée, les personnes ayant été en contact avec un malade atteint de peste pneumonique.

Les personnes ayant été en contact avec un malade atteint de typhus éxanthématique pourront être soumises à l'épouillage.

Art. 59.

Il importe que, dans les trains en provenance d'une circonscription atteinte, les voyageurs soient

byli poddawani nadzorowi ze strony personelu kolejowego co do ich stanu zdrowia.

Interwencja lekarska ogranicza się do oględzin podróźnych i do udzielania pomocy chorym, oraz w danym razie ich otoczeniu. O ile oględziny te są dokonywane, winny one być możliwie połączone z rewizją celną tak, ażeby podróźni byli zatrzymywani jak najkrócej.

Art. 60.

Wagony kolejowe, obsługujące kraje, w których panuje żółta febra, powinny być zaopatrzone w urządzenia ochronne tak, ażeby jak najmniej stały się przewoźnikiem stęgomyi.

Art. 61.

Skoro podróźni, przybywający z obszaru, który znajduje się w warunkach, przewidzianych w art. 10 ust. 2 niniejszej konwencji, staną w miejscu przeznaczenia, będą oni mogli być poddani nadzorowi, nieprzekraczającemu, licząc od dnia przyjazdu, sześciu dni w przypadku dżumy, pięciu dni w przypadku cholery, sześciu dni w przypadku żółtej febrы, dwunastu dni w przypadku duru osutkowego, lub czterem dni w przypadku ospy.

Art. 62.

Bez względu na zarządzenia powyższe, rządy w przypadkach wyjątkowych, o ile chodzi o choroby, objęte niniejszą konwencją, zastrzegają sobie prawo stosowania specjalnych zarządzeń do pewnych kategorii osób, niedających dostatecznych gwarancji sanitarnych, w szczególności do osób podróźujących, lub przekraczających granicę gromadnie. Postanowienia, zawarte w tym ustępie, nie mogą być stosowane do wychodźców, z zastrzeżeniem postanowień art. 21.

Zarządzenia te mogą obejmować tworzenie należycie zaopatrzonych stacji sanitarnych na granicy, celem zabezpieczenia wykonywania nadzoru, a w danym razie obserwacji osób, o które tu chodzi, zarówno jak badania lekarskiego, odkażania, odwszawiania i szczepienia.

Te zarządzenia wyjątkowe powinny, o ile możności, stanowić przedmiot porozumień specjalnych między sąsiadującymi z sobą krajami.

Art. 63.

Wagony, służące do przewożenia podróźnych, pocztę i bagażu, oraz wagony towarowe nie mogą być zatrzymywane na granicach.

O ile jednakowoż zdarzy się, że jeden z tych wagonów uległ zakażeniu, lub że w nim przebywał chory na dżumę, cholerę, dur osutkowy lub ospę, winien on być zatrzymany przez okres czasu, potrzebny do przeprowadzenia przepisanych w stosunku do każdej z tych chorób zarządzeń profilaktycznych.

Art. 64.

Zarządzenia, dotyczące przekraczania granicy przez personel kolejowy i pocztowy, należą do zakresu kompetencji zainteresowanych administracji.

soumis, en cours de route, au point de vue de leur état de santé, à une surveillance de la part du personnel des chemins de fer.

L'intervention médicale se borne à une visite des voyageurs et aux soins à donner aux malades et, s'il y a lieu, à leur entourage. Si cette visite se fait, elle est combinée, autant que possible, avec la visite douanière, de manière que les voyageurs soient retenus le moins longtemps possible.

Art. 60.

Les voitures de chemins de fer qui circulent dans les pays où existe la fièvre jaune doivent être aménagées de façon à se prêter aussi peu que possible au transport du Stégomyia.

Art. 61.

Dès que les voyageurs venant d'une circonscription se trouvant dans les conditions prévues à l'article 10, 2-e alinéa, de la présente Convention seront arrivés à destination, ils pourront être soumis à une surveillance qui ne dépassera pas, à compter de la date de l'arrivée, six jours s'il s'agit de peste, cinq jours s'il s'agit de choléra, six jours s'il s'agit de fièvre jaune, douze jours s'il s'agit de typhus exanthématique, ou quatorze jours s'il s'agit de variole.

Art. 62.

Nonobstant les dispositions qui précèdent, les Gouvernements se réservent le droit, dans des cas exceptionnels, de prendre des mesures particulières, en ce qui concerne les maladies visées par la présente Convention, vis-à-vis de certaines catégories de personnes ne présentant pas des garanties sanitaires suffisantes, spécialement des personnes voyageant ou passant la frontière par troupes. Les dispositions du présent alinéa ne sont pas applicables aux émigrants, sous réserve des dispositions de l'article 21.

Ces mesures peuvent comprendre l'établissement, aux frontières, de stations sanitaires équipées de manière à pouvoir assurer la surveillance et éventuellement l'observation des personnes dont il s'agit, ainsi que l'examen médical, la désinfection, la désinsectisation et la vaccination.

Autant que possible, ces mesures exceptionnelles devraient faire l'objet d'arrangements spéciaux entre pays limitrophes.

Art. 63.

Les voitures affectées au transport des voyageurs, de la poste et des bagages, ainsi que les wagons de marchandises, ne peuvent être retenus aux frontières.

Toutefois, s'il arrive qu'une de ces voitures soit contaminée ou ait été occupée par un malade atteint de peste, de choléra, de typhus exanthématique ou de variole, elle sera retenue le temps nécessaire pour être soumise aux mesures prophylactiques indiquées dans chaque cas.

Art. 64.

Les mesures concernant le passage aux frontières du personnel des chemins de fer et de la poste sont du ressort des administrations intéressées.

Zarządzenia te należy ująć w sposób, niestwarzający przeszkód dla wykonywania służby.

Art. 65.

Uregulowanie handlu pogranicznego i związanych z nim zagadnień jest pozostawione specjalnym porozumieniom krajów sąsiadujących, zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji.

Art. 66.

Do rządów, posiadających wspólną granicę wodną, należeć będzie uregulowanie drogą porozumień specjalnych postępowania sanitarnego na jeziorach i drogach rzecznych.

CZĘŚĆ II.

POSTANOWIENIA SPECJALNE DLA KANAŁU SUESKIEGO I DLA KRAJÓW SĄSIEDNICH.

Dział I.

Zarządzenia względem zwykłych statków, przybywających z północnych portów zakazanych, przy zgłoszeniu ich wejścia do Kanału Sueskiego i do portów egipskich.

Art. 67.

Zwykłe statki niezakażone, przybywające z portu, zakażonego dżumą lub cholera, z Europy lub zlewiska morza Śródziemnego albo morza Czarnego i zgłaszające się w celu przepłynięcia Kanału Sueskiego, uzyskują prawo przepływu pod kwarantanną.

Art. 68.

Zwykłe statki niezakażone, zamierzające przybić do lądu w Egipcie, mogą zatrzymać się w Aleksandrii lub Port-Saidzie.

Jeżeli port wyjazdu dotknięty jest dżumą, stosuje się art. 27.

Jeżeli port wyjazdu dotknięty jest cholera, stosuje się art. 33.

Władza sanitarna portu może nadzór zastąpić odosobnieniem (obserwacją) bądź na pokładzie, bądź w stacji kwarantannowej.

Art. 69.

Zarządzenia, którym będą poddane statki zakażone lub podejrzane, przybywające z portu, zakażonego dżumą lub cholera, z Europy lub z wybrzeży morza Śródziemnego albo morza Czarnego i zamierzające przybić do lądu w jednym z portów egipskich lub przepłynąć Kanał Sueski, będą określone przez radę sanitarną morską i kwarantannową Egiptu, stosownie do postanowień niniejszej konwencji.

Art. 70.

Przepisy, wydane przez radę sanitarną morską i kwarantannową Egiptu, winny być zrewidowane w jak najkrótszym czasie, celem uzgodnienia ich z postanowieniami obecnej konwencji; aby otrzymać moc wykonawczą, winny być przyjęte przez Mocarstwa, reprezentowane w Radzie; ustala one sposób postępowania względem statków, podróżnych i towarów

Elles sont combinées de façon à ne pas entraver le service.

Art. 65.

Le règlement du trafic frontière et des questions inhérentes à ce trafic est laissé à des arrangements spéciaux entre les pays limitrophes, selon les dispositions de la présente Convention.

Art. 66.

Il appartient aux Gouvernements des pays riverains de régler par des arrangements spéciaux le régime sanitaire des lacs et des voies fluviales.

TITRE II.

DISPOSITIONS SPÉCIALES AU CANAL DE SUEZ ET AUX PAYS LIMITROPHES.

Section I.

Mesures à l'égard des navires ordinaires venant de ports du Nord atteints et se présentant à l'entrée du Canal de Suez ou dans les ports égyptiens.

Art. 67.

Les navires ordinaires indemnes qui viennent d'un port, atteint de peste ou de choléra, situé en Europe ou dans le bassin de la Méditerranée ou de la Mer Noire, et qui se présentent pour passer le Canal de Suez, obtiennent le passage en quarantaine.

Art. 68.

Les navires ordinaires indemnes qui veulent aborder en Égypte peuvent s'arrêter à Alexandrie ou à Port-Saïd.

Si le port de départ est atteint de peste, l'article 27 est applicable.

Si le port de départ est atteint de choléra, l'article 33 est applicable.

L'autorité sanitaire du port pourra substituer à la surveillance l'observation, soit à bord, soit dans une station quarantenaire.

Art. 69.

Les mesures auxquelles seront soumis les navires infectés ou suspects qui viennent d'un port, atteint de peste ou de choléra, situé en Europe ou sur les rives de la Méditerranée ou de la Mer Noire, et qui désirent aborder dans un des ports d'Égypte ou passer le Canal de Suez, seront déterminées par le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte, conformément aux stipulations de la présente Convention.

Art. 70.

Le règlement arrêté par le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte devra être révisé dans le plus bref délai possible, pour le conformer aux stipulations de la présente Convention. Il devra, pour devenir exécutoire, être accepté par les diverses Puissances représentées audit Conseil. Il fixera le régime imposé aux navires, aux passagers

i oznaczają minimalną liczbę lekarzy, która ma być przeznaczona dla każdej stacji, jako też i sposób ich powoływania, wynagradzania i uprawnień tych lekarzy oraz wszystkich funkcjonariuszów, którzy mają zapewnić pod władzą Rady sanitarnej należyty nadzór i wykonanie przepisów profilaktycznych.

Lekarze ci i funkcjonariusze są zaleceni Rządowi Egipskiemu przez Radę sanitarną morską i kwarantannową Egiptu za pośrednictwem Prezydenta tejże.

Dział II.

Zarządzenia na morzu Czerwonym.

A. Zarządzenia względem zwykłych statków, przybywających z południa do portów morza Czerwonego lub płynących w kierunku morza Śródziemnego.

Art. 71.

Niezależnie od przepisów ogólnych, zawartych w dziale III rozdziału 2 części I, a dotyczących klasyfikacji i przepisów dla statków zakażonych, podejrzanych lub niezakażonych, przepisy specjalne, zawarte w poniższych artykułach, mogą być zastosowane do zwykłych statków, przybywających z południa i wpływających na morze Czerwone.

Art. 72.

Statki niezakażone. — Statki niezakażone powinny przepłynąć Kanał Sueski pod kwarantanną.

Dla statku, mającego przybić do brzegu Egiptu:

a) jeżeli port wyjazdu jest dotknięty dżumą, statek powinien być w podróży sześć pełnych dni, w razie przeciwnym pasażerowie, którzy ładują, i cała załoga podlegają nadzorowi aż do ukończenia tych 6 dni.

Czynności ładowania i wyładowania będą dozwalane przy zachowaniu przepisów, koniecznych celem przeszkodzenia szczerom dostania się na ląd.

b) jeżeli port wyjazdu dotknięty jest cholera, statek może otrzymać zezwolenie na wolny przejazd, ale każdy pasażer i członek załogi, który ładuje, jeżeli nie upłynęło pełnych 5 dni od chwili wyjazdu z portu zakażonego, będzie poddany nadzorowi aż do ukończenia tego okresu czasu.

Władza sanitarna portu może zawsze, jeśli to uważa za potrzebne, nadzór zastąpić obserwacją bądź na pokładzie, bądź w stacji kwarantannowej. We wszystkich tych przypadkach może ona przeprowadzać badania bakteriologiczne, o ile uzna to za wskazane.

Art. 73.

Statki podejrzane. — Jeśli statki mają na pokładzie lekarza i jeśli władza sanitarna uzna, że dają one dostateczną gwarancję, mogą być dopuszczone do przejazdu przez Kanał Sueski pod kwarantanną w myśl przepisów, powołanych w art. 70.

Dla statku, mającego przybić do brzegu w Egipcie:

et aux marchandises. Il déterminera le nombre minimum de médecins devant être affectés à chaque station, ainsi que le mode de recrutement, la rétribution et les attributions de ces médecins et de tous fonctionnaires chargés d'assurer, sous l'autorité du Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte, la surveillance et l'exécution des mesures prophylactiques.

Ces médecins et fonctionnaires sont désignés au Gouvernement Égyptien par le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte par l'entremise de son président.

Section II.

Mesures dans la Mer Rouge.

A. Mesures à l'égard des navires ordinaires venant du Sud, se présentant dans les ports de la Mer Rouge ou allant vers la Méditerranée.

Art. 71.

Indépendamment des dispositions générales du titre I, concernant la classification et le régime des navires infectés, suspects ou indemnes, les prescriptions spéciales contenues dans les articles ci-après sont applicables aux navires ordinaires venant du Sud et entrant dans la Mer Rouge.

Art. 72.

Navires indemnes. — Les navires indemnes peuvent passer le Canal de Suez en quarantaine.

Si le navire doit aborder en Égypte:

a) Si le port de départ est atteint de peste, le navire doit avoir fait six jours pleins de voyage, sinon les passagers qui débarquent et les équipages sont soumis à la surveillance jusqu'à l'achèvement des six jours.

Les opérations de chargement et de déchargement seront autorisées, en tenant compte des mesures nécessaires pour empêcher les rats de débarquer;

b) Si le port de départ est atteint de choléra, le navire peut recevoir libre pratique, mais tout passager ou membre de l'équipage qui débarque, si cinq jours pleins ne se sont pas écoulés depuis la date du départ du port atteint, sera soumis à la surveillance jusqu'à l'achèvement de ce laps de temps.

L'autorité sanitaire du port pourra toujours, si elle le croit nécessaire, substituer à la surveillance l'observation, soit à bord, soit dans une station quarantenaire. Elle pourra, dans tous les cas, procéder aux examens bactériologiques qu'elle jugera nécessaires.

Art. 73.

Navires suspects. — Les navires ayant à bord un médecin peuvent, si l'autorité sanitaire les considère comme présentant des garanties suffisantes, être admis à passer le Canal de Suez en quarantaine, dans les conditions du règlement visé par l'article 70.

Si le navire doit aborder en Égypte:

a) jeśli chodzi o dżumę, stosuje się przepisy art. 26, ale nadzór może być zastąpiony obserwacją,

b) jeśli chodzi o cholere, stosuje się przepisy art. 31 z tem samym zastrzeżeniem co do zastępstwa nadzoru przez obserwację.

Art. 74.

Statki zakażone. — a. Dżuma. — Należy stosować przepisy zapobiegawcze, zarządzone art. 25. W razie przypadku niebezpieczeństwa zarażenia można żądać, by statek zarzucił kotwicę przy źródłach Mojżesza lub w innym miejscu, wyznaczonem przez władze sanitarne portu.

Przejazd pod kwarantanną może być dozwolony przed wygaśnięciem przepisanego terminu 6-dniowego, jeśli władze sanitarne portu uznają to za możliwe.

b. Cholera. — Należy stosować przepisy, zawarte w art. 30. Można żądać, by statek zarzucił kotwicę przy źródłach Mojżesza; w razie poważniejszej epidemii na pokładzie statek może być skierowany do El-Tor w celu przeprowadzenia szczepień i ewentualnie celem leczenia chorych.

Statek nie może przebyć Kanału Sueskiego, dopóki władze sanitarne nie nabiorą przekonania, że statek, podróżni i załoga nie przedstawiają już żadnego niebezpieczeństwa.

B. Zarządzenia względem zwykłych statków, przybywających z portów zakażonych Hedżazu w okresie pielgrzymek.

Art. 75.

W okresie pielgrzymek do Mekki, jeżeli dżuma lub cholera grasuje w Hedżazie, statki, przybywające z Hedżazu lub z innej części wybrzeża arabskiego morza Czerwonego, które nie przyjęły na pokład pielgrzymów lub podobnych grup ludu i które nie miały na pokładzie w czasie przejazdu żadnego podejrzanego przypadku, zaliczone są do kategorii zwykłych statków podejrzanych. Podlegają one zarządzeniom zapobiegawczym i postępowaniu, nakazanemu względem tych statków.

Statki, płynące do Egiptu, mogą być poddane w zakładzie sanitarnym, wyznaczonym przez morską i kwarantannową Radę sanitarną Egiptu, obserwacji pięciodniowej dla cholery, a sześciodniowej dla dżumy, licząc od daty wejścia na statek. Nadto podlegają one wszystkim zarządzeniom, przepisanyam dla statków podejrzanych (dezynfekcja etc.), i dopuszczone są do wolnej żeglugi, dopiero po dokonaniu oględzin lekarskich o pomyślnym wyniku.

Rozumie się, że o ile na statkach w czasie podróży zaszły przypadki podejrzane, obserwacja może być nakazana u źródeł Mojżesza i trwać będzie pięć dni dla cholery i sześć dni dla dżumy.

Dział III.

Organizacja nadzoru.

Art. 76.

Oględziny lekarskie, przewidziane przez przepisy, dotyczące każdego statku, przybywającego do

a) S'il s'agit de la peste, les mesures de l'article 26 sont applicables, mais la surveillance peut être remplacée par l'observation;

b) S'il s'agit du choléra, les mesures de l'article 31 sont applicables, avec la même réserve pour la substitution de l'observation à la surveillance.

Art. 74.

Navires infectés. — a. Peste. — Les mesures édictées à l'article 25 sont applicables. Au cas où il y a danger d'infection, le navire peut être requis de mouiller aux Sources de Moïse ou à un autre emplacement indiqué par l'autorité sanitaire du port.

Le passage en quarantaine peut être accordé avant l'expiration du délai réglementaire de six jours, si l'autorité sanitaire du port le juge possible.

b. Choléra. — Les mesures édictées à l'article 30 sont applicables. Le navire peut être requis de mouiller aux Sources de Moïse, ou à un autre emplacement, et, en cas d'épidémie grave à bord, peut être repoussé à El-Tor, afin de permettre la vaccination et, le cas échéant, le traitement des malades.

Le navire ne pourra être autorisé à passer le Canal de Suez que lorsque les autorités sanitaires se seront assurées que le navire, les passagers et l'équipage ne présentent plus de danger.

B. Mesures à l'égard des navires ordinaires venant de ports atteints du Hedjaz, en temps de pèlerinage.

Art. 75.

A l'époque du pèlerinage de la Mecque, si la peste ou le choléra sévit au Hedjaz, les navires provenant du Hedjaz ou de toute autre partie de la côte arabique de la Mer Rouge, sans y avoir embarqué des pèlerins ou des groupes analogues, et qui n'ont pas eu à bord, durant la traversée, d'accident suspect, sont placés dans la catégorie des navires ordinaires suspects. Ils sont soumis aux mesures préventives et au traitement imposés à ces navires.

S'ils sont à destination de l'Égypte, ils peuvent être soumis, dans un établissement sanitaire désigné par le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte, à une observation de cinq jours pour le choléra et de six jours pour la peste, à compter de l'embarquement. Ils sont soumis, en outre, à toutes les mesures prescrites pour les navires suspects (désinfection, etc.) et ne sont admis à la libre pratique qu'après visite médicale favorable.

Il est entendu que si les navires, durant la traversée, ont eu des accidents suspects, l'observation pourra être imposée aux Sources de Moïse et sera de cinq jours pour le choléra et de six jours pour la peste.

Section III.

Organisation de la surveillance.

Art. 76.

La visite médicale prévue par les règlements pour tout navire arrivant à Suez peut avoir lieu mé-

Suez, mogą być stosowane nawet w nocy na statkach, które zamierzają przepłynąć przez kanał, jeśli są oświetlone światłem elektrycznym, oraz ilekroć władza sanitarna portu ma pewność, że warunki oświetlenia są dostateczne.

Specjalna straż sanitarna ma polecone dopilnować nadzoru i wykonania przepisów zapobiegawczych, stosowanych w Kanale Sueskim i w zakładach kwarantannowych. Strażnicy posiadają atrybucje agentów publicznej władzy z prawem pociągania do odpowiedzialności w razie przekroczenia przepisów sanitarnych.

Dział IV.

Przejazd przez Kanał Sueski pod kwarantanną.

Art. 77.

Władze sanitarne portu Suezu udzielają pozwoleń na przejazd pod kwarantanną. Rada sanitarna morska i kwarantanna w Egipcie winna być o tem niezwłocznie zawiadomiona. W przypadkach wątpliwych decyduje Rada.

Art. 78.

Z chwilą, gdy pozwolenie, przewidziane w poprzednim artykule, zostało udzielone, wysłane zostają telegramy do władz portu, który wskaże kapitan, jako miejsce najbliższe, w którym zarzuci kotwicę, oraz portu, wyznaczonego dla statku, jako końcowy. Telegramy te są wysyłane na koszt statku.

Art. 79.

Każde państwo wyda postanowienia karne przeciw statkom, które, zbaczając z kierunku drogi, wskazanego przez kapitana, przybiją bez pozwolenia do jednego z portów na terytorjum tegoż państwa. Wyjątek stanowią wypadki siły wyższej i przymusowej przerwy w podróży.

Art. 80.

Podczas wywiadu kapitan jest obowiązany oświadczyć, czy ma na pokładzie palaczy pochodzenia miejscowego, lub służących za wynagrodzeniem jakiego bądź rodzaju, którzy nie są wciągnięci na listę załogi lub do specjalnego rejestru.

Następujące zwłaszcza pytania zadawane są kapitanom wszystkich statków, przybywających do Suez z południa. Odpowiadają oni pod przysięgą, albo też przez deklarację formalną.

„Czy ma Pan służbę pomocniczą: palaczy lub innego rodzaju służących, niewciągniętych na listę załogi lub do specjalnego rejestru? Jakiej są oni narodowości? Gdzie Pan ich przyjął na statek?”

Lekarze sanitarni obowiązani są upewnić się o obecności tych ludzi, służących do pomocy, i jeżeli stwierdzą, że niektórych z nich brak, winni starannie dociekać przyczyny nieobecności.

Art. 81.

Urzędnik sanitarny i przynajmniej dwaj strażnicy sanitarni wchodzi na pokład. Winni oni towarzyszyć statkowi aż do Port-Saïd, mając za zadanie zapobiegać komunikowaniu się i czuwać nad wykonaniem zarządzeń, przepisanych podczas przepływania kanału.

me de nuit sur les navires qui se présentent pour passer le Canal, s'ils sont éclairés à la lumière électrique, et toutes les fois que l'autorité sanitaire du port a l'assurance que les conditions d'éclairage sont suffisantes.

Un corps de gardes sanitaires est chargé d'assurer la surveillance et l'exécution des mesures de prophylaxie appliquées dans le Canal de Suez et aux établissements quaranténaires. Les gardes sont investis du caractère d'agents de la force publique, avec droit de réquisition en cas d'infraction aux réglemens sanitaires.

Section IV.

Passage en quarantaine du Canal de Suez.

Art. 77.

L'autorité sanitaire du port de Suez accorde le passage en quarantaine. Le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte en est immédiatement informé. Dans les cas douteux, la décision est prise par ce Conseil.

Art. 78.

Dès que l'autorisation prévue à l'article précédent est accordée, des télégrammes sont expédiés aux autorités du port que le capitaine indique comme sa prochaine escale, ainsi qu'au port de destination finale. L'expédition de ces télégrammes est faite aux frais du navire.

Art. 79.

Chaque pays édictera des dispositions pénales contre les bâtimens qui, abandonnant le parcours indiqué par le capitaine, aborderaient indûment un des ports du territoire de ce pays. Seront exceptés les cas de force majeure et de relâche forcée.

Art. 80.

Lors de l'arraisonnement, le capitaine est tenu de déclarer s'il a à son bord des équipes de chauffeurs indigènes ou de serviteurs à gages quelconques, non inscrits sur le rôle d'équipage ou le registre à cet usage.

Les questions suivantes sont notamment posées aux capitaines de tous les navires se présentant à Suez, venant du Sud. Ils y répondent sous serment ou par déclaration formelle:

„Avez-vous des auxiliaires: chauffeurs ou autres gens de service, non inscrits sur le rôle de l'équipage ou sur le registre spécial? Quelle est leur nationalité? Où les avez-vous embarqués?”

Les médecins sanitaires doivent s'assurer de la présence de ces auxiliaires et, s'ils constatent qu'il y a des manquans parmi eux, chercher avec soin les causes de l'absence.

Art. 81.

Un officier sanitaire et deux gardes sanitaires au moins montent à bord. Ils doivent accompagner le navire jusqu'à Port-Saïd. Ils ont pour mission d'empêcher les communications et de veiller à l'exécution des mesures prescrites pendant la traversée du Canal.

Art. 82.

Zabrania się podczas przepływania kanału od Suez do Port-Saidu wszelkiego ładowania lub wyładowywania i przeładowywania z jednego statku na drugi podróży lub towarów.

Jednakże w Suezie lub w Port-Saidzie podróży mogą wsiąść na statek, pod kwarantanną.

Art. 83.

Statki, przepływające pod kwarantanną, winny wykonać przejazd od Suez do Port-Saidu i odwrotnie bez zatrzymywania się.

W razie, gdyby statek osiadł na mieliźnie lub był zmuszony zatrzymać się, niezbędne czynności winny być wykonane przez personel statku przy unikaniu wszelkiej styczności z personelem Towarzystwa Kanału Sueskiego.

Art. 84.

Transporty wojska na statkach podejrzanym lub zakażonym, przepływających pod kwarantanną, obowiązane są przebywać Kanał jedynie podczas dnia. Jeżeli są one zmuszone przebyć noc w Kanale, winny zarzucić kotwicę na jeziorze Timsah lub na Wielkiem Jeziorze.

Art. 85.

Zatrzymywanie się statków, przepływających pod kwarantanną, jest zabronione w porcie Port-Said z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w art. 82 i 86.

Czynności aprowizacyjne winny być dokonywane środkami samego statku.

Ładujący i wszystkie inne osoby, które wejdą na pokład, winny być odosobnione na pontonie kwarantannowym. Osoby te podlegają przepisom regulaminowym.

Art. 86.

Jeżeli statki, przepływające pod kwarantanną, muszą nabrać węgla albo nafty w Suezie lub Port-Saidzie, winny one dokonać tej czynności w miejscu, dającym niezbędną gwarancję co do odosobnienia i nadzoru sanitarnego, które są wskazane przez Radę sanitarną morską i kwarantannową Egiptu. Statkom, na których można uniknąć wszelkiej styczności z ludźmi, pozostającymi na statku, ładowanie węgla przez robotników portowych jest dozwolone. W nocy miejsce, w którym odbywa się czynność ta, winno być dostatecznie oświetlone elektrycznością.

Art. 87.

Piloci, elektrotechnicy, agenci towarzystwa i strażnicy sanitarni wylądowują w Port-Saidzie poza obrębem portu, pomiędzy groblami portowymi i stamtąd bezpośrednio są odprowadzeni do pontonu kwarantannowego, na którym podlegają przepisom, uznanym za konieczne.

Art. 88.

Statki wojenne, poniżej oznaczone, korzystają w czasie przejazdu przez Kanał Sueski z następujących postanowień:

Będą one uznane przez władzę kwarantannową jako niezakażone za okazaniem zaświadczenia,

Art. 82.

Tout embarquement ou débarquement et tout transbordement de passagers ou de marchandises sont interdits pendant le parcours du Canal de Suez.

Toutefois, les voyageurs peuvent s'embarquer à Suez ou à Port-Saïd en quarantaine.

Art. 83.

Les navires transitant en quarantaine doivent effectuer le parcours de Suez à Port-Saïd ou vice-versa sans garage.

En cas d'échouage ou de garage indispensable, les opérations nécessaires sont effectuées par le personnel du bord, en évitant toute communication avec le personnel de la Compagnie du Canal de Suez.

Art. 84.

Les transports de troupes par bateaux suspects ou infectés transitant en quarantaine sont tenus de traverser le Canal seulement de jour. S'ils doivent séjourner de nuit dans le Canal, ils prennent leur mouillage au lac Timsah ou dans le Grand Lac.

Art. 85.

Le stationnement des navires transitant en quarantaine est interdit dans le port de Port-Saïd, sauf dans les cas prévus aux articles 82 et 86.

Les opérations de ravitaillement doivent être pratiquées avec les moyens du bord.

Les personnes employées au chargement, ou toutes autres personnes qui seraient montées à bord, sont isolées sur le ponton quarantenaire. Elles subissent les mesures réglementaires.

Art. 86.

Lorsqu'il est indispensable, pour les navires transitant en quarantaine, de prendre du charbon ou du pétrole à Suez ou à Port-Saïd, ces navires doivent exécuter cette opération avec les garanties nécessaires d'isolement et de surveillance sanitaire, qui seront indiquées par le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte. Pour les navires à bord desquels une surveillance efficace du charbonnage est possible et où tout contact avec les gens du bord peut être évité, le charbonnage par les ouvriers du port est autorisé. La nuit, le lieu de l'opération doit être efficacement éclairé à la lumière électrique.

Art. 87.

Les pilotes, les électriciens, les agents de la Compagnie et les gardes sanitaires doivent quitter le navire à Port-Saïd, hors du port, entre les jetées, et sont de là conduits directement au ponton de quarantaine, où ils subissent les mesures jugées nécessaires.

Art. 88.

Les navires de guerre ci-après déterminés bénéficient, pour le passage du Canal de Suez, des dispositions suivantes:

Ils seront reconnus indemnes par l'autorité quarantenaire sur la production d'un certificat éma-

wystawionego przez lekarzy statku, a kontrasygowanego przez dowódcę statku, w którym lekarz stwierdza pod przysięgą, albo przez deklarację formalną:

a) że nie zaszedł na statku ani w chwili wyjazdu, ani podczas podróży żaden przypadek dżumy lub cholery,

b) że szczegółowe badanie wszystkich bez wyjątku osób, znajdujących się na pokładzie, odbyło się mniej, niż na dwanaście godzin przed przybyciem do portu egipskiego, i że badanie to nie wykazało żadnego przypadku powyższych chorób.

Statki te są zwolnione od oględzin lekarskich i otrzymują niezwłocznie swobodę ruchu.

Władza kwarantanna ma jednakże prawo polecić swoim agentom przeprowadzenie oględzin lekarskich na pokładzie statków wojennych, ilekroć uzna to za niezbędne.

Statki wojenne podejrzane lub zakażone podlegają przepisom obowiązującym.

Za statki wojenne uważane są jedynie jednostki bojowe; statki transportowe, statki szpitalne zaliczane są do kategorii statków zwykłych.

Art. 89.

Rada sanitarna morska i kwarantanna Egiptu jest upoważniona do organizowania przewozu przez terytorjum egipskie koleją żelazną w pociągach kwarantannowych, poczty i zwykłych podróży, przybywających z krajów zakażonych.

Dział V.

Przepisy sanitarne, stosowane w Zatoce Perskiej.

Art. 90.

Przepisy sanitarne, wynikające z części I niniejszej konwencji, a dotyczące żeglugi, w Zatoce Perskiej będą stosowane przez władze sanitarne portów do statków odjeżdżających i przybywających.

CZĘŚĆ III.

SPECJALNE POSTANOWIENIA, DOTYCZĄCE PIELGRZYMEK.

ROZDZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 91.

Postanowienia art. 13 stosują się do osób i przedmiotów, kierujących się do Hedżazu lub do Królestwa Iraku i które mają być przyjęte na pokład statku dla pielgrzymów nawet wtedy, jeżeli port wsiadania nie byłby zakażony.

Art. 92.

W razie istnienia w porcie przypadków dżumy, cholery, lub innej choroby epidemicznej, przyjęcie na pokład statku dla pielgrzymów może być dokonane tylko wtedy, gdy zebrane w grupy osoby zostały poddane obserwacji, dającej pewność, że żadna z nich nie jest dotknięta temi chorobami.

nant des médecins du bord, contresigné par le commandant, affirmant sous serment ou par déclaration formelle:

a. Qu'il n'y a eu à bord, soit au moment du départ, soit pendant la traversée, aucun cas de peste ou de choléra;

b. Qu'une visite minutieuse de toutes les personnes existant à bord, sans exception, a été passée moins de douze heures avant l'arrivée dans le port égyptien et qu'elle n'a révélé aucun cas de ces maladies.

Ces navires sont exempts de la visite médicale et reçoivent immédiatement libre pratique.

L'autorité quarantenaire a néanmoins le droit de faire pratiquer, par ses agents, la visite médicale à bord des navires de guerre toutes les fois qu'elle le juge nécessaire.

Les navires de guerre suspects ou infectés seront soumis aux réglemens en vigueur.

Ne sont considérés comme navires de guerre que les unités de combat. Les bateaux-transport, les navires-hôpitaux rentrent dans la catégorie des navires ordinaires.

Art. 89.

Le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte est autorisé à organiser le transit du territoire égyptien, par voie ferrée, dans des trains quarantennaires, des malles postales et des passagers ordinaires venant de pays contaminés.

Section V.

Régime sanitaire applicable au Golfe Persique.

Art. 90.

Le régime sanitaire résultant du titre I-er de la présente Convention sera appliqué, en ce qui concerne la navigation dans le Golfe Persique, par les autorités sanitaires des ports tant au départ qu'à l'arrivée.

TITRE III.

DISPOSITIONS SPÉCIALES AUX PÈLERINAGES.

CHAPITRE PREMIER.

Prescriptions générales.

Art. 91.

Les dispositions de l'article 13 sont applicables aux personnes et aux objets à destination du Hedjaz ou du Royaume de l'Irak et qui doivent être embarqués à bord d'un navire à pèlerins, alors même que le port d'embarquement est indemne.

Art. 92.

Lorsqu'il existe des cas de peste, de choléra ou d'une autre maladie épidémique dans le port, l'embarquement ne se fait à bord des navires à pèlerins qu'après que les personnes réunies en groupes ont été soumises à une observation permettant de s'assurer qu'aucune d'elles n'est atteinte de ces maladies.

Rozumie się, że dla wykonania tego zarządzenia każdy rząd może brać pod uwagę okoliczności i możliwości miejscowe.

W przypadkach cholery osoby, które poddały się szczepieniu, wykonanemu na miejscu przez lekarza władzy sanitarnej, podlegać będą tylko badaniu lekarskiemu w chwili szczepienia. Osoby te będą uwolnione od obserwacji, przewidzianej w niniejszym artykule.

Art. 93.

Pielgrzymi powinni być zaopatrzeni w bilet jazdy tam i zpowrotem, albo złożyć sumę, wystarczającą na powrót, a w miarę możności wykazać się niezbędnymi środkami do odbycia pielgrzymki.

Art. 94.

Do przewożenia pielgrzymów na daleką odległość są dopuszczone jedynie statki, poruszane mechanicznie.

Art. 95.

Statki do przewożenia pielgrzymów, obsługujące wybrzeża Morza Czerwonego, przeznaczone do podróży krótkotrwałych, zwanych „podróżami przybrzeżnymi”, podlegają przepisom, zawartym w specjalnym regulaminie, ogłoszonym przez Radę sanitarną morską i kwarantannową Egiptu.

Art. 96.

Nie jest uważany jako statek dla pielgrzymów taki statek, który prócz zwykłych pasażerów, pomiędzy którymi mogą być pielgrzymi klas wyższych, przyjmie pielgrzymów w stosunku mniejszym, niż jeden pielgrzym na sto tonn pojemności brutto.

Wyjątek ten dotyczy tylko statku, zaś znajdujący się na statku pielgrzymi bez względu na klasę, do jakiej należą, podlegają wszelkim zarządzeniom, przewidzianym w stosunku do nich w niniejszej konwencji.

Art. 97.

Kapitan albo agencja towarzystwa żeglugi, stosownie do uznania władzy sanitarnej, obowiązani są uiścić w całości taksy sanitarne, wymagane od pielgrzymów. Taksy te winny być objęte ceną biletu.

Art. 98.

Pielgrzymi, którzy lądują na stacjach sanitarnych, o ile możności nie powinni w punktach lądowania mieć żadnej styczności z pielgrzymami, którzy wchodzą na statek.

Pielgrzymi, którzy wylądowali, mogą być rozmieszczeni w obozie grupami, o ile możności jak najmniejszymi.

Niezbędne jest dostarczenie im dobrej wody do picia, znajdującej się bądź na miejscu, bądź otrzymanej zapomocą destylacji.

Art. 99.

Żywność, wieziona przez pielgrzymów, ulegać zniszczeniu, jeśli władza sanitarna uzna to za konieczne.

Il est entendu que, pour exécuter cette mesure, chaque Gouvernement peut tenir compte des circonstances et possibilités locales.

En cas de choléra, les personnes qui accepteront la vaccination pratiquée sur place, par le médecin de l'autorité sanitaire, ne seront soumises qu'à la visite médicale au moment de la vaccination. Elles seront dispensées de l'observation prévue au présent article.

Art. 93.

Les pèlerins devront être munis d'un billet d'aller et retour ou avoir déposé une somme suffisante pour le retour et, si les circonstances le permettent, justifier des moyens nécessaires pour accomplir le pèlerinage.

Art. 94.

Les navires à moteur mécanique sont seuls admis à faire le transport des pèlerins au long cours.

Art. 95.

Les navires à pèlerins faisant le cabotage dans la Mer Rouge, destinés aux transports de courte durée dits „voyages au cabotage”, sont soumis aux prescriptions contenues dans un Règlement spécial publié par le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte.

Art. 96.

N'est pas considéré comme navire à pèlerins celui qui, outre ses passagers ordinaires, parmi lesquels peuvent être compris des pèlerins des classes supérieures, embarque des pèlerins en proportion moindre d'un pèlerin par cent tonneaux de jauge brute.

Cette exemption se réfère seulement au navire, et les pèlerins, de quelque classe que ce soit, y embarqués restent assujettis à toutes les mesures édictées dans la présente Convention à leur égard.

Art. 97.

Le capitaine ou l'agence de la compagnie de navigation, au choix de l'autorité sanitaire, sont tenus de payer la totalité des taxes sanitaires exigibles des pèlerins. Ces taxes doivent être comprises dans le prix du billet.

Art. 98.

Autant que faire se peut, les pèlerins qui débarquent ou embarquent dans les stations sanitaires ne doivent avoir entre eux aucun contact sur les points de débarquement.

Les pèlerins débarqués doivent être répartis au campement en groupes aussi peu nombreux que possible.

Il est nécessaire de leur fournir une bonne eau potable, soit qu'on la trouve sur place, soit qu'on l'obtienne par distillation.

Art. 99.

Les vivres emportés par les pèlerins sont détruits si l'autorité sanitaire le juge nécessaire.

ROZDZIAŁ II.

Statki dla pielgrzymów. Urządzenia sanitarne.

Dział I.

Ogólne warunki dla statków.

Art. 100.

Statek powinien mieć możliwość umieszczenia pielgrzymów w przestrzeni między pokładami. Prócz załogi, statek winien dostarczyć dla każdej osoby, niezależnie od jej wieku, powierzchnię 1½ mtr², czyli 16 angielskich stóp kwadratowych przy wysokości przestrzeni międzypokładowej co najmniej 1 m 80, czyli około sześciu stóp angielskich.

Zabrania się umieszczania pielgrzymów pod pierwszą przestrzenią międzypokładową, znajdującą się niżej linii wodnej statku.

Odpowiednia wentylacja winna być zapewniona pod pierwszą przestrzenią międzypokładową i wzmocniona przez wentylację mechaniczną.

Poza tą powierzchnią, zarezerwowaną dla pielgrzymów, statek winien dostarczyć na pokładzie górnym dla każdej osoby, bez względu na jej wiek, powierzchnię wolną, wynoszącą przynajmniej 0,56 m², czyli około 6 stóp kw. angielskich. Prócz tego należy zarezerwować na górnym pomoście jeszcze przestrzeń na ruchomy szpital dla załogi, na kąpielisko, ustępy i miejsca, przeznaczone dla służby.

Art. 101.

Na pokładzie winny być zarezerwowane miejsca zastłonięte w liczbie wystarczającej, przeznaczone wyłącznie dla kobiet.

Te ubikacje winny być zaopatrzone w wodociągową wodę pod ciśnieniem, w kranie lub natryski w ten sposób, aby dostarczały stale wody morskiej dla pielgrzymów nawet w czasie, gdy statek stoi na kotwicy.

Kranie albo natryski powinny być w liczbie 1 na 100 pielgrzymów.

Art. 102.

Statek winien być zaopatrzony, prócz ustępów dla załogi, w ustępy splókiwane lub zaopatrzone w kran z wodą.

Ustępy powinny być osobne dla kobiet do ich wyłącznego użytku.

Ustępy winny być w liczbie 2 na każde 100 pielgrzymów, lub na każdy oddział, liczący 100 pielgrzymów.

Ustępów nie można urządzać na spodzie statku.

Art. 103.

Statek winien być zaopatrzony w dwa pomieszczenia, wyznaczone na kuchnię wyłącznie dla pielgrzymów.

Art. 104.

Dla umieszczenia chorych winny być przewidziane pomieszczenia lecznicze, wykazujące dobre warunki bezpieczeństwa i zdrowotności. Winny się one mieścić na górnym pomoście, chyba że stosownie do opinii władzy sanitarnej również higieniczne ich ulokowanie może być zapewnione w innej części statku.

CHAPITRE II.

Navires à pèlerins. — Installations sanitaires.

Section I.

Conditionnement général des navires.

Art. 100.

Le navire doit pouvoir loger les pèlerins dans l'entrepont. En dehors de l'espace réservé à l'équipage, il doit fournir à chaque individu, quel que soit son âge, une surface de 1 mq. 50, c'est-à-dire 16 pieds carrés anglais, avec une hauteur d'entrepont d'au moins 1 m. 80, c'est-à-dire environ 6 pieds anglais.

Il est défendu de loger des pèlerins sous le premier des entreponts qui se trouve sous la ligne de flottaison.

Une ventilation efficace doit être assurée, laquelle, au dessous du premier des entreponts, doit être suppléée par une ventilation mécanique.

En outre de la surface ainsi réservée aux pèlerins, le navire doit fournir sur le pont supérieur, à chaque individu, quel que soit son âge, une surface libre d'au moins 0 mq. 56, c'est-à-dire environ 6 pieds carrés anglais, en dehors de celle à réserver, sur ledit pont supérieur, aux hôpitaux démontables, à l'équipage, aux douches, aux latrines et aux endroits destinés au service.

Art. 101.

Sur le pont doivent être réservés des locaux dérobés à la vue, dont un nombre suffisant à l'usage exclusif des femmes.

Ces locaux pourvus de conduites d'eau sous pression, munies de robinets ou douches, de manière à fournir en permanence de l'eau de mer pour les besoins des pèlerins, même si le navire est au mouillage.

Il y aura un robinet ou douche en proportion de 1 p. 100 ou fraction de 100 pèlerins.

Art. 102.

Le navire doit être pourvu, outre les lieux d'aisances à l'usage de l'équipage, de latrines à effet d'eau ou pourvues d'un robinet.

Des latrines doivent être affectées exclusivement aux femmes.

Les latrines doivent être en proportion de 2 p. 100 ou par fraction de 100 pèlerins.

Il ne peut être établi de lieux d'aisances dans la cale.

Art. 103.

Le navire doit être muni de deux locaux affectés à la cuisine personnelle des pèlerins.

Art. 104.

Des locaux d'infirmerie offrant de bonnes conditions de sécurité et de salubrité doivent être réservés au logement des malades. Ces locaux doivent être situés sur le pont supérieur, à moins que, d'après l'opinion de l'autorité sanitaire, un aménagement tout aussi hygiénique puisse être effectué autre part.

Następnie powinny one być rozmieszczone w ten sposób, ażeby zależnie od rodzaju choroby można było oddzielić osoby, dotknięte chorobami zakaźnymi, oraz osoby, które się z nimi stykały.

Lecznice, wliczając w to szpitale ruchome, winny móc przyjąć 4% znajdujących się na statku pielgrzymów, lub oddziału, złożonego ze 100 pielgrzymów, licząc po 3 m² powierzchni, czyli około 32 stóp kw. angielskich na osobę.

Lecznice winny mieć oddzielne ustępy.

Art. 105.

Każdy statek winien mieć na pokładzie lekarstwa, środki dezynfekcyjne i przedmioty, niezbędne do pielęgnowania chorych. Przepisy, wydawane dla tego rodzaju statków przez każdy Rząd, winny wyszczególniać rodzaj i ilość lekarstw. Poza to każdy statek powinien być zaopatrzony w środki, niezbędne do uodporniania, w szczególności w szczepionki przeciwocholeryczną i przeciwospową. Pomoc lekarska i lekarstwa są dostarczane pielgrzymom bezpłatnie.

Art. 106.

Każdy statek, przewożący pielgrzymów, winien mieć na pokładzie lekarza dyplomowanego, delegowanego przez rząd kraju pierwszego portu, w którym statek przyjmuje pielgrzymów do podróży. Drugi lekarz, odpowiadający tym samym warunkom, powinien być przyjęty na statek z chwilą, gdy liczba pielgrzymów na statku przekroczy tysiąc.

Art. 107.

Kapitan obowiązany jest umieścić na statku w widocznym i dostępnym dla zainteresowanych miejscu obwieszczenia w głównych językach krajów, zamieszkałych przez pielgrzymów, udających się w podróż, wskazujące:

1. Miejsce, dokąd statek wyrusza;
2. Ceny biletów;
3. Dzienną normę wody i żywności, udzielanych każdemu pielgrzymowi stosownie do przepisów kraju jego pochodzenia;
4. Ceny pokarmów, niewłączonych w dzienną normę, które przeto należy opłacać oddzielnie.

Art. 108.

Duże bagaże pielgrzymów są rejestrowane, numerowane. Pielgrzymi mogą zostawić przy sobie tylko przedmioty bezwarunkowo niezbędne. Regulaminy, wydawane przez każdy Rząd dla swych statków, określają rodzaj, liczbę i rozmiar tych przedmiotów.

Art. 109.

Wyciąg z przepisów rozdziału I, II (dział I, II i III), również rozdziału III niniejszej części w formie regulaminu w języku narodowości, do której należy statek, również i w językach krajów, zamieszkałych przez pielgrzymów, udających się w podróż, winien być wywieszony w miejscu widocznym i dostępnym na każdym pokładzie i w przestrzeni międzypokładowej każdego statku, przewożącego pielgrzymów.

Ils doivent être disposés de manière à pouvoir isoler, selon leur maladie, les malades atteints d'affections transmissibles et les personnes ayant été en contact avec eux.

Les infirmeries, y compris celles démontables, doivent pouvoir recevoir 4 p. 100 ou fraction de 100 pèlerins embarqués, à raison de 3 mètres carrés, c'est-à-dire environ 32 pieds carrés anglais par tête.

Les infirmeries doivent être munies de latrines spéciales.

Art. 105.

Chaque navire doit avoir à bord les médicaments, les désinfectants et les objets nécessaires aux soins des malades. Les règlements faits pour ce genre de navires par chaque Gouvernement doivent déterminer la nature et la quantité des médicaments. Chaque navire doit être, en outre, muni des agents d'immunisation nécessaires, spécialement de vaccin anticholérique et de vaccin antivariolique. Les soins et remèdes sont fournis gratuitement aux pèlerins.

Art. 106.

Chaque navire embarquant des pèlerins doit avoir à bord un médecin régulièrement diplômé, qui doit être agréé par le Gouvernement du pays du premier port où les pèlerins se sont embarqués pour le voyage d'aller. Un second médecin répondant aux mêmes conditions doit être embarqué, dès que le nombre des pèlerins portés par le navire dépasse mille.

Art. 107.

Le capitaine est tenu de faire apposer à bord, dans un endroit apparent et accessible aux intéressés, des affiches rédigées dans les principales langues des pays habités par les pèlerins à embarquer, et indiquant:

- 1° La destination du navire;
- 2° Le prix des billets;
- 3° La ration journalière en eau et en vivres allouée à chaque pèlerin, conformément aux règlements du pays d'origine;
- 4° Le tarif des vivres non compris dans la ration journalière et devant être payés à part.

Art. 108.

Les gros bagages des pèlerins sont enregistrés et numérotés. Les pèlerins ne peuvent garder avec eux que les objets strictement nécessaires. Les règlements faits pour ses navires par chaque Gouvernement déterminent la nature, la quantité et les dimensions de ces objets.

Art. 109.

Des extraits des prescriptions du chapitre I, du chapitre II (sections I, II et III), ainsi que du chapitre III du présent titre, seront affichés, sous la forme d'un règlement, dans la langue de la nationalité du navire ainsi que dans les principales langues des pays habités par les pèlerins à embarquer, en un endroit apparent et accessible, sur chaque pont et entrepont de tout navire transportant des pèlerins.

Dział II.

Zarządzenia, stosowane przed wyjazdem.

Art. 110.

Kapitan, a w braku jego właściciel lub agent każdego statku, przeznaczanego do przewozu pielgrzymów, obowiązany jest co najmniej na trzy dni przed odejściem statku złożyć właściwej władzy portu odejścia oświadczenie o zamiarze zabrania pielgrzymów. W portach, w których statek zatrzymuje się dla postoju, kapitan, a w braku jego właściciel lub agent każdego statku dla przewozu pielgrzymów obowiązany jest złożyć także oświadczenie na dwanaście godzin przed odpłynięciem statku. Oświadczenie to winno wskazywać dzień projektowanego odpłynięcia i miejsce, dokąd statek zdąża.

Art. 111.

Na skutek oświadczenia, nakazanego w poprzednim artykule, władze kompetentne zarządzają na koszt kapitana oględziny i pomiary statku.

Dokonywa się samych tylko oględzin, jeżeli kapitan ma już świadectwo o pomiarze statku, wydane przez władze kompetentne jego kraju i jeżeli niema podejrzenia, że dokument ten już nie odpowiada rzeczywistości stanowi statku.

Art. 112.

Właściwa władza zezwala na odjazd statku dla pielgrzymów dopiero po upewnieniu się:

a) że statek został dokładnie oczyszczony i w razie potrzeby odkażony;

b) że statek może wyruszyć w podróż bezpiecznie, że jest zaopatrzone w instalacje i urządzenia, potrzebne do stawienia czoła niebezpieczeństwom rozbicia, wypadkom lub pożarowi, w szczególności że jest zaopatrzone w aparaty telegrafu bez drutu nadawczy i odbiorczy, które mogą funkcjonować niezależnie od maszyny centralnej, że ma wystarczające środki ratownicze prócz tego, że ma dostateczną załogę, jest dobrze zaprowiantowany, należyście przewietrzany, zaopatrzone w namioty o grubości i rozpiętości, wystarczającej do pokrycia pokładu, i że niema niczego na pokładzie, co mogłoby stać się szkodliwym dla zdrowia lub bezpieczeństwa podróżnych;

c) że na statku znajduje się, oprócz prowiantu dla załogi, odpowiednio przechowana żywność i opał, wszystko w dobrym gatunku i w dostatecznej ilości dla wszystkich pielgrzymów i na cały czas, oznaczony dla podróży;

d) że zabrana woda do picia jest w dobrym gatunku; że ilość jej jest wystarczająca; że zbiorniki wody do picia na statku są zabezpieczone od wszelkiego zanieczyszczenia i tak zamknięte, ażeby rozdzielanie wody mogło odbywać się jedynie za pomocą kranów lub pomp. Przyrządy do rozdzielania, tak zwane „ssawki”, są bezwarunkowo zabronione;

e) że statek posiada przyrząd destylacyjny, mogący dostarczać najmniej pięć litrów wody na osobę dziennie dla wszystkich, znajdujących się na statku łącznie z załogą;

f) że na statku znajduje się przyrząd do odkażania (komora dezynfekcyjna), którego bezpieczeń-

Section II.

Mesures à prendre avant le départ.

Art. 110.

Le capitaine ou, à défaut du capitaine, le propriétaire ou l'agent de tout navire à pèlerins est tenu de déclarer, au moins trois jours avant le départ, à l'autorité compétente du port de départ son intention d'embarquer des pèlerins. Dans les ports d'escale, le capitaine ou, à défaut du capitaine, le propriétaire ou l'agent de tout navire à pèlerins est tenu de faire cette même déclaration douze heures avant le départ du navire. Cette déclaration doit indiquer le jour projeté pour le départ et la destination du navire.

Art. 111.

A la suite de la déclaration prescrite par l'article précédent, l'autorité compétente fait procéder, aux frais du capitaine, à l'inspection et au mesurage du navire.

Il est procédé seulement à l'inspection si le capitaine est déjà pourvu d'un certificat de mesurage délivré par l'autorité compétente de son pays, à moins qu'il n'y ait soupçon que ledit document ne réponde plus à l'état actuel du navire.

Art. 112.

L'autorité compétente ne permet le départ d'un navire à pèlerins qu'après s'être assurée:

a. Que le navire a été mis en état de propreté parfaite et, au besoin, désinfecté;

b. Que le navire est en état d'entreprendre le voyage sans danger, qu'il est muni des installations et appareils nécessaires pour faire face aux périls de naufrage, d'accident ou d'incendie, en particulier qu'il est muni d'un appareil de télégraphie sans fil, émetteur et récepteur et qui pourra fonctionner indépendamment de la machine centrale, qu'il est pourvu d'un nombre suffisant d'engins de sauvetage; en outre, qu'il est bien équipé, bien aménagé, bien aéré, muni de tentes ayant une épaisseur et un développement suffisants pour abriter le pont, et qu'il n'existe rien à bord qui soit ou puisse devenir nuisible à la santé ou à la sécurité des passagers;

c. Qu'en sus de l'approvisionnement du navire et de l'équipage, il existe à bord, dans des endroits appropriés à un arrimage convenable, des vivres ainsi que du combustible, le tout de bonne qualité et en quantité suffisante pour tous les pèlerins et pour toute la durée du voyage;

d. Que l'eau potable embarquée est de bonne qualité; qu'elle existe en quantité suffisante; qu'à bord les réservoirs d'eau potable sont à l'abri de toute souillure et fermés, de sorte que la distribution de l'eau ne puisse se faire que par les robinets ou les pompes. Les appareils de distribution, dits „suçoirs”, sont absolument interdits;

e. Que le navire possède un appareil distillatoire pouvant produire une quantité d'eau de 5 litres au moins, par tête et par jour, pour toute personne embarquée, y compris l'équipage;

f. Que le navire possède une étuve à désinfection dont la sécurité et l'efficacité auront été con-

stwo i skuteczność zostały stwierdzone przez władze sanitarne portu, w którym pielgrzymi wsiadają na statek;

g) że załoga posiada lekarza dyplomowanego, mającego się na sprawach, dotyczących zdrowotności morskiej i patologii egzotycznej, a delegowanego przez Rząd pierwszego portu, w którym pielgrzymi wsiadli, by odbyć podróż, oraz że statek posiada leki, zgodnie z art. 105;

h) że pokład statku został opróżniony z wszelkich towarów i przedmiotów zawadających;

i) że urządzenie statku umożliwia wykonanie zarządzeń, przepisanych poniżej w dziale III.

Art. 113.

Kapitan statku nie może odpłynąć, zanim nie zostaną mu doręczone:

1. lista, podpisana przez właściwą władzę i wskazująca imię, płeć i ogólną liczbę pielgrzymów, których wolno mu jest przyjąć na statek;

2. dokument, stwierdzający nazwę, przynależność państwową statku i jego pojemność, nazwisko kapitana, lekarza, ścisłą liczbę osób, znajdujących się na statku (załogi, pielgrzymów i innych podróżnych), rodzaj ładunku i miejsce odejścia.

Władza właściwa zaznacza w dokumencie, czy przepisana liczba pielgrzymów została osiągnięta lub nie, a w razie gdyby nie została osiągnięta — liczbę uzupełniającą podróżnych, którą wolno statkowi przyjąć w następnych miejscach postoju.

Dział III.

Zarządzenia, stosowane w czasie podróży.

Art. 114.

Pokład, przeznaczony dla pielgrzymów, na czas podróży winien być wolny od przedmiotów zawadających, winien on być zarezerwowany dniem i nocą dla osób, przyjętych na statek i bezpłatnie oddany na ich użytek.

Art. 115.

Codziennie przestrzenie międzypokładowe winny być starannie oczyszczane i wycierane piaskiem w czasie, gdy pielgrzymi znajdują się na pokładzie.

Art. 116.

Ustępy, przeznaczone dla podróżnych, jak również ustępy dla załogi winny być czysto utrzymywane, oczyszczane i odkażane trzy razy dziennie, a nawet częściej, jeśli zachodzi tego potrzeba.

Art. 117.

Wydzieliny i wydaliny osób z objawami dżumy lub cholery, dyzenterji lub innych chorób, które uniemożliwiają użycie ustępów szpitalnych, winny być zbierane do naczyń z roztworem dezynfekcyjnym. Naczynia te należy opróżniać do szpitalnych ustępów, które powinny być ściśle odkażane po każdym wrzuceniu powyższych substancji.

Art. 118.

Pościel, dywany, odzież, które były w zetknięciu z chorymi, wymienionymi w poprzednim artyku-

statées par l'autorité sanitaire du port d'embarquement des pèlerins;

g. Que l'équipage comprend un médecin diplômé, autant que possible au courant des questions de santé maritime et de pathologie exotique, qui doit être agréé par le Gouvernement du premier port où les pèlerins se sont embarqués pour le voyage d'aller, et que le navire possède des médicaments conformément à l'article 105;

h. Que le pont du navire est dégagé de toutes marchandises et des objets encombrants;

i. Que les dispositions du navire sont telles que les mesures prescrites par la section III ci-après peuvent être exécutées.

Art. 113.

Le capitaine ne peut partir qu'autant qu'il a en mains:

1° Une liste, visée par l'autorité compétente, indiquant le nom et le sexe des pèlerins qui ont été embarqués et le nombre total des pèlerins qu'il est autorisé à embarquer;

2° Un document indiquant le nom, la nationalité et le tonnage du navire, le nom du capitaine, celui du médecin, le nombre exact des personnes embarquées (équipage, pèlerins et autres passagers), la nature de la cargaison, le lieu du départ.

L'autorité compétente indique sur ledit document si le chiffre réglementaire des pèlerins est atteint, ou non, et, dans le cas où il ne le serait pas, le nombre complémentaire des passagers que le navire est autorisé à embarquer dans les escales subséquentes.

Section III.

Mesures à prendre pendant la traversée.

Art. 114.

Le pont destiné aux pèlerins doit, pendant la traversée, rester dégagé des objets encombrants; il doit être réservé jour et nuit aux personnes embarquées et mis gratuitement à leur disposition.

Art. 115.

Chaque jour les entreponts doivent être nettoyés avec soin et frottés au sable, pendant que les pèlerins sont sur le pont.

Art. 116.

Les latrines destinées aux passagers, aussi bien que celles de l'équipage, doivent être tenues proprement, nettoyées et désinfectées trois fois par jour, et plus souvent s'il y a nécessité.

Art. 117.

Les excréments et déjections des personnes présentant des symptômes de peste ou de choléra, de dysenterie, ou d'une autre maladie les empêchant de faire usage des latrines d'infirmerie, doivent être recueillies dans des vases contenant une solution désinfectante. Ces vases sont vidés dans les latrines d'infirmerie, qui doivent être rigoureusement désinfectées après chaque projection de matières.

Art. 118.

Les objets de literie, les tapis, les vêtements qui ont été en contact avec les malades visés dans

le, winny być niezwłocznie odkażone. Przestrzeżenie tego przepisu zaleca się szczególnie względem mogącej ulec zanieczyszczeniu odzieży osób, stykających się z tymi chorymi.

Te z wyżej wymienionych przedmiotów, które są bezwartościowe, należy bądź wrzucać do morza, jeżeli statek nie znajduje się w porcie lub w kanale, bądź też spalić. Inne zaś przedmioty należy dezynfekować na zarządzenie lekarza okrętowego.

Art. 119.

Pomieszczenia, zajęte przez chorych, wskazanych w artykule 104, winny być dokładnie i regularnie czyszczone i odkażane.

Art. 120.

Dobowa ilość wody do picia, bezpłatnie udzielana codzien do rozporządzenia każdego pielgrzyma, niezależnie od wieku, winna wynosić przynajmniej 5 litrów.

Art. 121.

Jeżeli zajdzie wątpliwość co do jakości wody do picia lub podejrzenie co do możliwości jej zakażenia czy to u źródła czy to w podróży, wówczas wodę należy przegotować lub wyjałowić w inny sposób, a kapitan jest obowiązany wylać ją do morza w pierwszym porcie postoju, w którym będzie miał możność zaopatrzenia statku w wodę lepszą. Naładować ją będzie mógł dopiero po odkażeniu zbiorników.

Art. 122.

Lekarz bada pielgrzymów, dogląda chorych i czuwa, ażeby na statku były przestrzegane przepisy higieny. Winien on mianowicie:

1. upewnić się, że żywność, wydawana pielgrzymom, jest w dobrym gatunku, że ilość jej odpowiada przyjętym zobowiązaniom, że jest odpowiednio przygotowana;

2. upewnić się, że są przestrzegane przepisy artykułu 120 co do rozdzielenia wody;

3. w razie wątpliwości co do jakości wody do picia przypomnieć na piśmie kapitanowi przepisy art. 121;

4. upewnić się, że statek utrzymywany jest stale w czystości, a szczególnie ustępy są oczyszczane w myśl przepisów art. 116;

5. upewnić się, że pomieszczenia pielgrzymów są utrzymywane odpowiednio do przepisów o zdrowotności i że w razie choroby zakaźnej odkażanie odbywa się zgodnie z art. 119;

6. prowadzić dziennik wszystkich wydarzeń sanitarnych, zaszłych podczas podróży, i okazać ten dziennik na żądanie władzy właściwej w porcie postoju i przybycia.

Art. 123.

Jedynie osoby, obowiązane do pielęgnowania chorych, dotkniętych dżumą lub cholera, albo innymi chorobami zakaźnymi, mogą mieć dostęp do nich, nie powinny zaś mieć żadnej styczności z innymi osobami na statku.

l'article précédent, doivent être immédiatement désinfectés. L'observation de cette règle est spécialement recommandée pour les vêtements des personnes qui approchent lesdits malades et qui ont pu être souillés.

Ceux des objets ci-dessus qui n'ont pas de valeur doivent être, soit jetés à la mer, si le navire n'est pas dans un port ni dans un canal, soit détruits par le feu. Les autres doivent être désinfectés par les soins du médecin du bord.

Art. 119.

Les locaux, visés à l'article 104, occupés par les malades doivent être rigoureusement et régulièrement nettoyés et désinfectés.

Art. 120.

La quantité d'eau potable mise chaque jour gratuitement à la disposition de chaque pèlerin, quel que soit son âge, doit être d'au moins cinq litres.

Art. 121.

S'il y a doute sur la qualité de l'eau potable ou sur la possibilité de sa contamination, soit à son origine, soit au cours du trajet, l'eau doit être bouillie ou stérilisée autrement, et le capitaine est tenu de la rejeter à la mer au premier port de relâche où il lui est possible de s'en procurer de meilleure. Il ne pourra embarquer celle-ci qu'après désinfection des réservoirs.

Art. 122.

Le médecin visite les pèlerins, soigne les malades et veille à ce que, à bord, les règles de l'hygiène soient observées. Il doit notamment:

1° S'assurer que les vivres distribués aux pèlerins sont de bonne qualité, que leur quantité est conforme aux engagements pris, qu'ils sont convenablement préparés;

2° S'assurer que les prescriptions de l'article 120 relatif à la distribution de l'eau sont observées;

3° S'il y a doute sur la qualité de l'eau potable, rappeler par écrit au capitaine les prescriptions de l'article 121;

4° S'assurer que le navire est maintenu en état constant de propreté, et spécialement que les latrines sont nettoyées conformément aux prescriptions de l'article 116;

5° S'assurer que les logements des pèlerins sont maintenus salubres, et que, en cas de maladie transmissible, la désinfection est faite conformément à l'article 119;

6° Tenir un journal de tous les incidents sanitaires survenus au cours du voyage et présenter, sur demande, ce journal à l'autorité compétente des ports d'escale ou d'arrivée.

Art. 123.

Les personnes chargées de soigner les malades atteint de peste ou de choléra ou d'autres maladies infectieuses peuvent seules pénétrer auprès d'eux et ne doivent avoir aucun contact avec les autres personnes embarquées.

Art. 124.

W razie przypadku śmierci, zaszłego podczas podróży, kapitan powinien odnotować na liście, poświadczonej przez władze portu odjazdu, zejście obok nazwiska zmarłego, i oprócz tego wpisać do dziennika okrętowego nazwisko zmarłej osoby, jej wiek, miejscowość, skąd zmarły pochodził, przypuszczalną przyczynę śmierci podług świadectwa lekarza i datę zejścia.

W razie zgonu z choroby zakaźnej zwłoki, uprzednio owinięte w całun, zmoczony w roztworze dezynfekcyjnym, winny być wrzucone do morza.

Art. 125.

Kapitan winien czuwać, ażeby wszelkie czynności zapobiegawcze, dokonane podczas podróży, były wpisane do księgi statku. Księga ta winna być przedstawiana na żądanie właściwym władzom portu postoju lub przybycia.

W każdym porcie, w którym zatrzymuje się statek, kapitan winien przedstawić władzom właściwym do poświadczenia listę, sporządzoną w myśl artykułu 113.

O ile ktokolwiek z pielgrzymów opuszcza statek w trakcie podróży, kapitan winien uczynić wzmiankę na tej liście obok nazwiska pielgrzyma.

Nazwiska osób, przyjętych na statek, winny być wniesione na listę w myśl wspomnianego artykułu 113, lista zaś, uprzednio przedstawiana, winna być na nowo poświadczona przez władze właściwe.

Art. 126.

Zaświadczenie sanitarne, wydane w porcie odjazdu, nie powinno być zmieniane w czasie podróży. W razie stwierdzenia uchybienia temu przepisowi statek winien być traktowany, jako zakażony.

Winno ono być poświadczane przez władze sanitarne każdego portu, w którym statek się zatrzymuje. Ta władza wpisuje doń:

1. liczbę wysadzonych i przyjętych w tym porcie pasażerów,
2. wypadki, zaszłe na morzu, dotyczące zdrowia lub życia przyjętych osób,
3. stan sanitarny portu, w którym statek się zatrzymuje.

Dział IV.

Zarządzenia, stosowane z chwilą przybycia pielgrzymów na morze Czerwone.**A. Zarządzenia sanitarne, stosowane do statków dla pielgrzymów, płynących z południa w kierunku Hedżazu.**

Art. 127.

Statki dla pielgrzymów, przybywające z południa i udające się do Hedżazu, winny poprzednio zatrzymać się na stacji sanitarnej w Kamaranie, w której podlegają zarządzeniom, ustalonym w artykułach następujących.

Art. 128.

Statki, uznane za niezakażone w wyniku oględzin lekarskich, otrzymują swobodę ruchu po dokonaniu następujących czynności:

Art. 124.

En cas de décès survenu pendant la traversée, le capitaine doit mentionner le décès en face du nom sur la liste visée par l'autorité du port de départ, et, en outre, inscrire sur son livre de bord le nom de la personne décédée, son âge, sa provenance, la cause présumée de la mort, d'après le certificat du médecin, et la date du décès.

En cas de décès par maladie transmissible, le cadavre, préalablement enveloppé d'un suaire imprégné d'une solution désinfectante, doit être jeté à la mer.

Art. 125.

Le capitaine doit veiller à ce que toutes les opérations prophylactiques exécutées pendant le voyage soient inscrites sur le livre de bord. Ce livre est présenté par lui, sur demande, à l'autorité compétente d'escale ou d'arrivée.

Dans chaque port de relâche, le capitaine doit faire viser par l'autorité compétente la liste dressée en exécution de l'article 113.

Dans le cas où un pèlerin est débarqué en cours de voyage, le capitaine doit mentionner sur cette liste le débarquement en face du nom du pèlerin.

En cas d'embarquement, les personnes embarquées doivent être mentionnées sur cette liste conformément à l'article 113 précité et préalablement au visa nouveau que doit apposer l'autorité compétente.

Art. 126.

Le document sanitaire délivré au port de départ ne doit pas être changé au cours du voyage. En cas de manquement à ce règlement, le navire peut être traité comme infecté.

Ledit document est visé par l'autorité sanitaire de chaque port de relâche. Celle-ci y inscrit:

- 1° Le nombre des passagers débarqués ou embarqués dans ce port;
- 2° Les incidents survenus en mer et touchant à la santé ou à la vie des personnes embarquées;
- 3° L'état sanitaire du port de relâche.

Section IV.

Mesures à prendre à l'arrivée des pèlerins dans la Mer Rouge.**A. Régime sanitaire applicable aux navires à pèlerins allant du Sud vers le Hedjaz.**

Art. 127.

Les navires à pèlerins venant du Sud et se rendant au Hedjaz doivent, au préalable, faire escale à la station sanitaire de Camaran, et sont soumis au régime fixé par les articles suivants.

Art. 128.

Les navires reconnus indemnes après visite médicale reçoivent libre pratique, lorsque les opérations suivantes sont terminées:

Pielgrzymi są wysadzeni na ląd, otrzymują kąpiel natryskową lub morską, ich brudna bielizna oraz część ich przedmiotów użytku i ich bagaży, które przez władzę sanitarną są uznane za podejrzane, podlegają odkażeniu. Czas trwania tych czynności wraz z wylądowaniem i wsiadaniem na statek nie powinien przekraczać czterdziestu ośmiu godzin. Pod warunkiem, że ten czasokres nie będzie przekroczony, władza sanitarna może przystąpić do przeprowadzania badań bakteriologicznych, które uzna za potrzebne.

Jeżeli nie zaszedł żaden sprawdzony lub podejrzany przypadek dżumy lub cholery podczas tych czynności, pielgrzymi będą niezwłocznie przyjęci zpowrotem na statek i ten skieruje się do Djeddah.

Statki, uznane po badaniu lekarskim za nie-podejrzane, otrzymują zwolnienie od powyższych czynności, o ile wypełnią następujące warunki:

1. że wszyscy pielgrzymi, znajdujący się na pokładzie, zostali zaszczepieni przeciw cholery i ospie;

2. że przepisy obecnej konwencji zostały ściśle wykonane;

3. że niema powodu powątpiewać o prawdziwości oświadczenia kapitana i lekarza statku, podług którego to oświadczenia nie zaszedł na pokładzie żaden przypadek dżumy, cholery lub ospy, ani przy odjeździe, ani w czasie podróży.

Co do dżumy stosowane są przepisy art. 27, dotyczące szczurów, mogących znajdować się na statku.

Art. 129.

Statki podejrzane, na których zaszły przypadki dżumy w ciągu pierwszych 6 dni po wejściu na statek, albo na których stwierdzono niezwykle śmiertelność szczurów, lub które miały przypadki cholery w chwili wyjazdu, ale żadnego nowego przypadku od 5 dni, podlegają następującym zarządzeniom:

Pielgrzymi wylądowują, otrzymują natrysk lub kąpiel morską, zaś brudna bielizna ich oraz część ich przedmiotów użytku i bagaży, które według uznania władzy sanitarnej są podejrzane, podlegają odkażeniu.

Części statku, zamieszkałe przez chorych, są odkażane. Czas trwania tych czynności, włączając w to wylądowanie i wsiadanie zpowrotem na statek, nie powinien przekraczać czterdziestu ośmiu godzin; pod warunkiem, że ten czasokres nie będzie przekroczony, władza sanitarna może przystąpić do przeprowadzenia badań bakteriologicznych, które uzna za potrzebne.

Jeżeli żaden uznany lub podejrzany przypadek dżumy lub cholery nie został stwierdzony podczas tych czynności, to pielgrzymi wracają niezwłocznie na statek i ten ostatni odpływa do Djeddah.

Co się tyczy dżumy, to przepisy artykułu 26 stosowane są przez wzgląd na możliwą obecność szczurów na statkach.

Art. 130.

Statki zakażone, t. j. takie, na których znajdują się przypadki dżumy lub cholery, lub na których zaszły przypadki dżumy w ciągu ostatnich sześciu dni od chwili wejścia na statek, lub cholery w ciągu

Les pèlerins sont débarqués; ils prennent une douche-lavage ou un bain de mer; leur linge sale et la partie de leurs effets à usage et de leurs bagages qui peut être suspecte, d'après l'appréciation de l'autorité sanitaire, sont désinfectés. La durée de ces opérations, en y comprenant le débarquement et l'embarquement, ne doit pas dépasser quarante-huit heures. A la condition que ce délai ne soit pas dépassé, l'autorité sanitaire peut procéder aux examens bactériologiques qu'elle juge nécessaires.

Si aucun cas avéré ou suspect de peste ou de choléra n'est constaté pendant ces opérations, les pèlerins sont réembarqués immédiatement et le navire est dirigé sur Djeddah.

Les navires reconnus indemnes après visite médicale sont dispensés des opérations prescrites ci-dessus si les conditions suivantes sont remplies:

1° Que tous les pèlerins qui se trouvent à bord ont été immunisés contre le choléra et la variole;

2° Que les prescriptions de la présente Convention ont été strictement suivies;

3° Qu'il n'y a pas de raison de douter de la déclaration du capitaine et du médecin du navire, d'après laquelle il n'y a pas eu de cas de peste, de choléra ou de variole à bord, ni au départ, ni pendant le voyage.

Pour la peste, les prescriptions de l'article 27 sont appliquées en ce qui concerne les rats pouvant se trouver à bord.

Art. 129.

Les navires suspects, à bord desquels il y a eu des cas de peste dans les six premiers jours après l'embarquement, ou à bord desquels une mortalité insolite des rats a été constatée, ou qui ont eu à bord des cas de choléra au moment du départ, mais aucun cas nouveau depuis cinq jours, sont soumis au régime suivant:

Les pèlerins sont débarqués; ils prennent une douche-lavage ou un bain de mer; leur linge sale et la partie de leurs effets à usage et de leurs bagages qui peut être suspecte, d'après l'appréciation de l'autorité sanitaire, sont désinfectés; les parties du navire ayant été habitées par les malades sont désinfectées. La durée de ces opérations, en y comprenant le débarquement et l'embarquement, ne doit pas dépasser quarante-huit heures. A la condition que ce délai ne soit pas dépassé, l'autorité sanitaire peut procéder aux examens bactériologiques qu'elle juge nécessaires.

Si aucun cas avéré ou suspect de peste ou de choléra n'est constaté pendant ces opérations, les pèlerins sont réembarqués immédiatement et le navire est dirigé sur Djeddah.

Pour la peste, les prescriptions de l'article 26 sont appliquées en ce qui concerne les rats pouvant se trouver à bord.

Art. 130.

Les navires infectés, c'est-à-dire ayant à bord des cas de peste ou de choléra, ou bien ayant présenté des cas de peste plus de six jours après l'embarquement ou de choléra depuis cinq jours, ou à

ostatnich 5 dni, albo na których odkryto szczury, zakażone dżumą, podlegają następującym zarządzeniom:

Osoby, dotknięte dżumą lub cholera, zostają usunięte ze statku i odosobnione w szpitalu. Inni podróżni są wysadzeni na ląd i podlegają odosobnieniu w grupach możliwie małych w tym celu, ażeby ogół nie był związany z losem poszczególnej grupy w razie, gdyby wśród niej wystąpiła dżuma lub cholera.

Bielizna brudna, przedmioty użytku, odzież załogi i pasażerów są odkażane również, jak i statek.

Miejscowa władza sanitarna wszakże może zdecydować, że wyładowanie wielkich bagaży i towarów nie jest niezbędne i że tylko część statku powinna być odkażona.

Podróżni pozostają pięć albo sześć dni w zakładzie Kamaran, zależnie od tego, czy chodzi o cholera, czy o dżumę. Jeżeli zajdą świeże wypadki po wyładowaniu, okres obserwacyjny przedłuża się do 5 dni dla cholery, a do 6 dni dla dżumy po odosobnieniu ostatniego przypadku.

Co do dżumy przepisy art. 25 są stosowane względem szczurów, mogących się znajdować na statku.

Po ukończeniu tych czynności statek, zabrawszy na nowo pielgrzymów na pokład, jest kierowany do Djeddah.

Art. 131.

Statki, wymienione w art. 128, 129 i 130, będą przy przybyciu do Djeddah poddane oględzinom lekarskim na pokładzie. O ile wynik badania będzie pomyślny, statek otrzyma swobodę ruchu.

Jeżeli przeciwnie, stwierdzono na statku w podróży lub w chwili przybycia do Djeddah przypadki dżumy lub cholery, władza sanitarna Hedżasu będzie mogła przedsięwziąć wszelkie potrzebne środki z zastrzeżeniem postanowień art. 54.

Art. 132.

Każda stacja sanitarna, przeznaczona do przyjmowania pielgrzymów, winna być zaopatrzona w personel wyszkolony, doświadczony i dostatecznie liczny, a również we wszystkie budynki i materialne urządzenia, niezbędne do stosowania w całej rozciągłości zarządzeń, którym podlegają pielgrzymi.

B. Regulamin sanitarny, stosowany do statków dla pielgrzymów, przybywających z okolic, położonych na północ od Port-Saïdu i kierujących się ku Hedżasowi.

Art. 133.

Jeżeli ani w porcie odjazdu, ani w jego okolicach nie została stwierdzona dżuma lub cholera i żaden przypadek dżumy lub cholery nie zaszedł w czasie podróży, to statek niezwłocznie otrzymuje swobodę ruchu.

Art. 134.

Jeżeli zostanie stwierdzona obecność dżumy lub cholery w porcie odjazdu lub w jego okolicach, lub jeśli zaszedł przypadek dżumy lub cholery w czasie podróży, wówczas statek podlega w El-Tor prze-

bord desquels des rats infectés de peste ont été découverts, sont soumis au régime suivant:

Les personnes atteintes de peste ou de choléra sont débarquées et isolées à l'hôpital. Les autres passagers sont débarqués et isolés par groupes composés de personnes aussi peu nombreuses que possible, de manière que l'ensemble ne soit pas solidaire d'un groupe particulier si la peste ou le choléra viennent à s'y développer.

Le linge sale, les objets à usage, les vêtements de l'équipage et des passagers sont désinfectés ainsi que le navire.

Toutefois, l'autorité sanitaire locale peut décider que le déchargement des gros bagages et des marchandises n'est pas nécessaire, et qu'une partie seulement du navire doit subir la désinfection.

Les passagers restent cinq ou six jours, selon qu'il s'agit de choléra ou de peste, à l'établissement de Camaran. Si de nouveaux cas se présentent après le débarquement, la période d'observation sera prolongée de cinq jours pour le choléra et de six jours pour la peste après l'isolement du dernier cas.

Pour la peste, les prescriptions de l'article 25 sont appliquées en ce qui concerne les rats pouvant se trouver à bord.

Après avoir achevé ces opérations, le navire, ayant réembarqué les pèlerins, est dirigé sur Djeddah.

Art. 131.

Les navires visés aux articles 128, 129 et 130 seront, à leur arrivée à Djeddah, soumis à la visite médicale à bord. Si le résultat est favorable, le navire recevra la libre pratique.

Si, au contraire, des cas avérés de peste ou de choléra se sont montrés à bord pendant la traversée ou au moment de l'arrivée à Djeddah, l'autorité sanitaire du Hedjaz pourra prendre toutes les mesures nécessaires, sous réserve des dispositions de l'article 54.

Art. 132.

Toute station sanitaire destinée à recevoir des pèlerins doit être pourvue d'un personnel instruit, expérimenté et suffisamment nombreux, ainsi que de toutes les constructions et installations matérielles nécessaires pour assurer l'application, dans leur intégralité, des mesures auxquelles lesdits pèlerins sont assujettis.

B. Régime sanitaire applicable aux navires à pèlerins venant du Nord de Port-Saïd, et allant vers le Hedjaz.

Art. 133.

Si la présence de la peste ou du choléra n'est pas constatée dans le port de départ ni dans ses environs, et qu'aucun cas de peste ou de choléra ne se soit produit pendant la traversée, le navire est immédiatement admis à la libre pratique.

Art. 134.

Si la présence de la peste ou du choléra est constatée dans le port de départ ou dans ses environs, ou si un cas de peste ou de choléra s'est produit pendant la traversée, le navire est soumis, à El-

pisom, ustanowionym dla statków, przybywających z Południa i zatrzymujących się w Kamaranie. Statki te następnie otrzymują swobodę ruchu.

Dział V.

Zarządzenia, stosowane przy powrocie pielgrzymów.

A. Statki dla pielgrzymów, powracające na północ.

Art. 135.

Każdy statek, przybywający z Hedżasu lub każdego innego portu wybrzeża arabskiego morza Czerwonego i kierujący się do Suezu lub portu na morzu Śródziemnym, mający na pokładzie pielgrzymów lub analogiczne grupy, winien skierować się do El-Tor, ażeby tam poddać się obserwacji i zarządzeniom sanitarnym, wskazanym w artykułach 140 i 142.

Art. 136.

Do czasu otwarcia odpowiadającej wymaganiom stacji kwarantannowej w porcie Akaba pielgrzymi, udający się z Hedżasu do Akaby drogą morską, będą poddawani w El-Tor przed lądowaniem w Akabie koniecznym zarządzeniom kwarantannowym.

Art. 137.

Statki, odwożące pielgrzymów ku morzu Śródziemnemu, przebywają kanał zawsze pod kwarantanną.

Art. 138.

Agenci towarzystw żeglugi i kapitanowie winni być uprzedzeni, że po zakończeniu obserwacji na stacji sanitarnej w El-Tor jedynie pielgrzymom z Egiptu będzie dozwolone ostatecznie opuścić statek w celu powrotu do swoich ognisk domowych.

Jako egipcjanie lub zamieszkali w Egipcie, będą uznani tylko pielgrzymi, okazicielem karty pobytu, wydanej przez władze egipskie, zgodnie z ustalonym wzorem.

Pielgrzymi nie egipcjanie po wyjeździe z El-Tor nie mogą wylądowywać w porcie egipskim z wyjątkiem za pozwoleniem specjalnym i na specjalnych warunkach, przepisanych przez władzę sanitarną egipską za zgodą Rady sanitarnej morskiej i kwarantannowej Egiptu. Wskutek tego agenci żeglugi i kapitanowie winni być uprzedzeni, że przesadzanie ze statku na statek obcych pielgrzymów do Egiptu bądź to w El-Tor, Suezie, Port-Said lub w Aleksandrii, jest zabronione bez specjalnego zezwolenia w każdym przypadku.

Statki, któreby miały na swym pokładzie pielgrzymów, należących do narodowości nieegipskiej, podlegają warunkom, dla tych pielgrzymów ustanowionym, i nie zostaną przyjęte do żadnego portu egipskiego na morzu Śródziemnym.

Art. 139.

Pielgrzymi egipcscy podlegają w El-Tor, albo na innej stacji, wyznaczonej przez Radę sanitarną morską i kwarantannową Egiptu, trzydniowej obserwacji i oględzinom lekarskim, a o ile zachodzi potrzeba — także odkażeniu i odwszawieniu.

Tor, aux règles instituées pour les navires qui viennent du Sud et qui s'arrêtent à Camaran. Les navires sont ensuite reçus en libre pratique.

Section V.

Mesures à prendre au retour des pèlerins.

A. Navires à pèlerins retournant vers le Nord.

Art. 135.

Tout navire à destination de Suez ou d'un port de la Méditerranée, ayant à bord des pèlerins ou des groupes analogues et provenant d'un port du Hedjaz ou de tout autre port de la côte arabique de la Mer Rouge, est tenu de se rendre à El-Tor pour y subir l'observation et les mesures sanitaires indiquées dans les articles 140 à 142.

Art. 136.

En attendant la création au port d'Akaba d'une station quarantenaire répondant aux besoins, les pèlerins se rendant du Hedjaz à Akaba par voie de mer subiront à El-Tor, avant de débarquer à Akaba, les mesures quarantennaires nécessaires.

Art. 137.

Les navires ramenant les pèlerins vers la Méditerranée ne traversent le Canal qu'en quarantaine.

Art. 138.

Les agents des compagnies de navigation et les capitaines sont prévenus qu'après avoir fini leur observation à la station sanitaire d'El-Tor, les pèlerins égyptiens seront seuls autorisés à quitter définitivement le navire pour rentrer ensuite dans leurs foyers.

Ne seront reconnus comme Égyptiens ou résident en Égypte que les pèlerins porteurs d'une carte de résidence émanant d'une autorité égyptienne et conforme au modèle établi.

Les pèlerins non égyptiens ne peuvent, après avoir quitté El-Tor, être débarqués dans un port égyptien, excepté par permission spéciale et sous les conditions spéciales imposées par l'autorité sanitaire égyptienne, d'accord avec le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte. En conséquence, les agents de navigation et les capitaines sont prévenus que le transbordement des pèlerins étrangers à l'Égypte soit à El-Tor, soit à Suez, à Port-Said ou à Alexandrie, est interdit sans autorisation spéciale pour chaque cas.

Les bateaux qui auraient à leur bord des pèlerins de nationalité non égyptienne suivront la condition de ces pèlerins et ne seront reçus dans aucun port égyptien de la Méditerranée.

Art. 139.

Les pèlerins égyptiens subissent à El-Tor, ou dans toute autre station désignée par le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte, une observation de trois jours et une visite médicale et, s'il y a lieu, la désinfection et la désinsectisation.

Art. 140.

Jeżeli została stwierdzona obecność dżumy lub cholery w Hedżasie lub w porcie, skąd statek pochodzi, albo też stwierdzono ją w Hedżasie w czasie pielgrzymki, statek podlega w El-Tor przepisom, ustanowionym dla Kamaranu względem statków zakazanych.

Osoby, dotknięte dżumą lub cholera, zostają wysadzone na ląd i podlegają odosobnieniu w szpitalu. Inni podróżni wylądowują i podlegają odosobnieniu w grupach możliwie małych, a to w celu, ażeby ogół podróżnych nie był związany z losem jakiejś grupy poszczególnej w razie, gdyby wśród niej zaszedł przypadek dżumy lub cholery.

Bielizna brudna, przedmioty użytku, odzież załogi i podróżnych, bagaż oraz towary, podejrzone o zakażenie, są wylądowane celem odkażenia. Odkażenie tych przedmiotów, jak również i statku, winno być całkowite.

Władza sanitarna portu może wszakże zdecydować, że wylądowanie wielkich bagaży i towarów nie jest niezbędne i że tylko część statku powinna być poddana odkażeniu.

Postępowanie, przewidziane w artykule 25, winno być stosowane, o ile zachodzi możliwość zaszczurzenia statku.

Wszyscy pielgrzymi podlegają obserwacji, począwszy od dnia, w którym skończyły się czynności odkażające, przez 6 dni pełnych dla dżumy, a 5 dni dla cholery. Jeżeli zaś w jakiej sekcji zaszedł przypadek dżumy lub cholery, to okres powyższy 6 i 5-dniowy dla tej sekcji liczy się dopiero od dnia stwierdzenia ostatniego przypadku.

Art. 141.

W przypadku, przewidzianym w poprzednim artykule, pielgrzymi egipscy mogą być poddani oprócz tego dodatkowej obserwacji w ciągu trzech dni.

Art. 142.

Jeżeli nie stwierdzono obecności dżumy lub cholery ani w Hedżasie, ani w porcie, skąd statek pochodzi, i nie stwierdzono jej także w Hedżasie w okresie pielgrzymki, statek podlega w El-Tor przepisom, ustanowionym dla Kamaranu względem statków niezakażonych.

Pielgrzymi wylądowują, otrzymują natrysk lub kąpiel morską, zaś brudna bielizna ich lub ta część przedmiotu użytku i bagażu, która wedle uznania władzy sanitarnej może być podejrzana, podlega odkażeniu. Czas trwania tych czynności nie powinien przekraczać siedemdziesięciu dwóch godzin.

Jeżeli wszakże statek dla pielgrzymów nie miał chorych na dżumę lub cholera w drodze z Djeddah do Yambo i w El-Tor i jeżeli indywidualne badanie lekarskie, wykonane w El-Tor po wylądowaniu, pozwoli stwierdzić, że statek nie ma takich chorych, może on otrzymać od Rady sanitarnej morskiej i kwarantannowej Egiptu pozwolenie na przebycie kanału Suezkiego pod kwarantanną nawet nocą, jeśli odpowiada wszystkim czterem poniżej wymienionym warunkom:

Art. 140.

Si la présence de la peste ou du choléra est constatée au Hedjaz ou dans le port d'où provient le navire, ou l'a été au Hedjaz au cours du pèlerinage, le navire est soumis, à El-Tor, aux règles instituées à Camaran pour les navires infectés.

Les personnes atteintes de peste ou de choléra sont débarquées et isolées à l'hôpital. Les autres passagers sont débarqués et isolés par groupes composés de personnes aussi peu nombreuses que possible, de manière que l'ensemble ne soit pas solidaire d'un groupe particulier, si la peste ou le choléra venait à s'y développer.

Le linge sale, les objets à usage, les vêtements de l'équipage et des passagers, les bagages et les marchandises suspects d'être contaminés sont débarqués pour être désinfectés. Leur désinfection et celle du navire sont pratiquées d'une façon complète.

Toutefois, l'autorité sanitaire du port peut décider que le déchargement des gros bagages et des marchandises n'est pas nécessaire et qu'une partie seulement du navire doit subir la désinfection.

Le régime prévu par l'article 25 est appliqué en ce qui concerne les rats qui pourraient se trouver à bord.

Tous les pèlerins sont soumis, à partir du jour où ont été terminées les opérations de désinfection, à une observation de six jours pleins pour la peste et de cinq jours pour le choléra. Si un cas de peste ou de choléra s'est produit dans une section, la période de six ou de cinq jours ne commence pour cette section qu'à partir du jour où le dernier cas a été constaté.

Art. 141.

Dans le cas prévu par l'article précédent, les pèlerins égyptiens peuvent subir, en outre, une observation supplémentaire de trois jours.

Art. 142.

Si la présence de la peste ou du choléra n'est constatée ni au Hedjaz, ni au port d'où provient le navire, et ne l'a pas été au Hedjaz au cours du pèlerinage, le navire est soumis, à El-Tor, aux règles instituées à Camaran pour les navires indemnes.

Les pèlerins sont débarqués; ils prennent une douche-lavage ou un bain de mer; leur linge sale ou la partie de leurs effets à usage et de leurs bagages qui peut être suspecte, d'après l'appréciation de l'autorité sanitaire, sont désinfectés. La durée de ces opérations ne doit pas dépasser soixante-douze heures.

Toutefois, un navire à pèlerins, s'il n'a pas eu de malades atteints de peste ou de choléra en cours de route de Djeddah à Yambo et à El-Tor, et si la visite médicale individuelle, faite à El-Tor après débarquement, permet de constater qu'il ne contient pas de tels malades, peut être autorisé, par le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte, à passer en quarantaine le Canal de Suez, même la nuit, lorsque sont réunies les quatre conditions suivantes:

1. Pomoc lekarska na statku zapewniona jest przez delegowanych jednego lub kilku lekarzy dyplomowanych.

2. Statek zaopatrzony jest w sprawnie działające przyrządy do odkażania.

3. Ustalono, że liczba pielgrzymów nie przewyższa liczby, dozwolonej regulaminem dla pielgrzymek.

4. Kapitan jest zobowiązany udać się bezpośrednio do portu, który wskaże, jako najbliższe miejsce postoju.

Oplata sanitarna, uiszczana administracji kwarantanny, jest taką samą, jaką wypłacaliby pielgrzymi, gdyby pozostali w kwarantannie w przeciągu trzech dni.

Art. 143.

Statek, na którym zaszedłby przypadek podejrzany w drodze z El-Tor do Suez, może być zwrócony do El-Tor.

Art. 144.

Przesadzanie pielgrzymów w portach egipskich jest stanowczo wzbronione, z wyjątkiem przypadków, w których uzyskano pozwolenie specjalne pod specjalnymi warunkami, określonymi przez egipską władzę sanitarną, za zgodą Rady sanitarnej morskiej i kwarantannowej Egiptu.

Art. 145.

Statki, wypływające w Hedżasu i mające na pokładzie pielgrzymów, udających się do jednego z portów wybrzeża afrykańskiego na morzu Czerwonym, udadzą się wprost do stacji kwarantannowej, wskazanej przez władzę terytorjalną, do której należy port wyżej podany, aby tam poddać się temu samemu, jak w El-Tor, postępowaniu kwarantannowemu.

Art. 146.

Statki, przybywające z Hedżasu lub z jakiego bądź portu wybrzeża arabskiego na morzu Czerwonym, w którym nie panuje ani dżuma, ani cholera, a nie mające na pokładzie pielgrzymów lub grup analogicznych, i o ile na tych statkach nie zaszedł żaden podejrzany przypadek w drodze, otrzymują w Suezie, po pomysłnem badaniu lekarskiem, swobodę ruchu.

Art. 147.

Podróźni, przybywający z Hedżasu i którzy towarzyszyli pielgrzymom, podlegają tym samym przepisom, co pielgrzymi. Tytuł kupca lub jakikolwiek inny nie zwalnia ich od poddania się zarządzeniom, stosowanym względem pielgrzymów.

B. Pielgrzymi, powracający w karawanach na Północ.

Art. 148.

Pielgrzymi, podróżujący karawanami, niezależnie od sytuacji sanitarnej w Hedżasie, powinni udać się do jednej ze stacji kwarantannowych, położonych na ich drodze, aby poddać się tam stosownie do okoliczności przepisom, podanym w art. 140 lub 142 dla pielgrzymów, którzy wylądowali.

1° Le service médical est assuré à bord par un ou plusieurs médecins diplômés et agréés;

2° Le navire est pourvu d'étuves à désinfection fonctionnant efficacement;

3° Il est établi que le nombre des pèlerins n'est pas supérieur à celui autorisé par les règlements du pèlerinage;

4° Le capitaine s'engage à se rendre directement dans le port qu'il indique comme sa prochaine escale.

La taxe sanitaire payée à l'Administration quarantenaire est la même que celle qu'auraient payée les pèlerins s'ils étaient restés trois jours en quarantaine.

Art. 143.

Le navire qui, pendant la traversée d'El-Tor à Suez, aurait eu un cas suspect à bord peut être repoussé à El-Tor.

Art. 144.

Le transbordement des pèlerins est strictement interdit dans les ports égyptiens, excepté par permission spéciale et sous les conditions spéciales imposées par l'autorité sanitaire égyptienne, d'accord avec le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte.

Art. 145.

Les navires partant du Hedjaz et ayant à leur bord des pèlerins à destination d'un port de la côte africaine de la Mer Rouge se rendront directement à la station quarantenaire désignée par l'autorité territoriale dont dépend le port susmentionné, pour y subir le même régime quarantenaire qu'à El-Tor.

Art. 146.

Les navires venant du Hedjaz ou d'un port de la côte arabique de la Mer Rouge où ne sévit ni la peste ni le choléra, n'ayant pas à leur bord des pèlerins ou des groupes analogues et qui n'ont pas eu d'accident suspect durant la traversée, sont admis en libre pratique à Suez, après visite médicale favorable.

Art. 147.

Les voyageurs venant du Hedjaz et ayant accompagné le pèlerinage sont assujettis au même régime que les pèlerins. Le titre de marchand ou autre ne les exemptera pas des mesures applicables aux pèlerins.

B. Pèlerins en caravane retournant vers le Nord.

Art. 148.

Les pèlerins voyageant en caravane devront, quelle que soit la situation sanitaire du Hedjaz, se rendre dans une des stations quarantennaires situées sur leur route, pour y subir, suivant les circonstances, les mesures prescrites aux articles 140 ou 142 pour les pèlerins débarqués.

C. Pielgrzymi, powracający na Południe.**Art. 149.**

W przypadku pielgrzymki zarażonej, statek z pielgrzymami, wracający do okolic, położonych na południe od cieśniny Bab-el-Mandeb, może być zmuszony na rozkaz władzy konsularnej krajów, do których pielgrzymi się kierują, do postoju w Kamanie, celem poddania się oględzinom lekarskim.

Dział VI.**Zarządzenia, stosowane względem pielgrzymów, jadących koleją żelazną Hedżasu.****Art. 150.**

Rządy krajów, przez które przechodzi kolej żelazna z Hedżasu, wydadzą wszelkie potrzebne zarządzenia, celem zorganizowania nadzoru sanitarnego nad pielgrzymami w ich podróżach do miejsc świętych, oraz celem zastosowania przepisów, zapobiegających zawleczeniu chorób zakaźnych o charakterze epidemicznym, stosując przytem zasadę niniejszej konwencji.

Dział VII.**Informacje sanitarne o pielgrzymce.****Art. 151.**

Rada sanitarna morska i kwarantannowa Egiptu będzie udzielała z zachowaniem przepisów, przewidzianych w niniejszej konwencji, władzom wszystkich krajów interesowanych, a równocześnie i Biuru Międzynarodowemu Higieny Publicznej okresowo, a w razie potrzeby drogami jak najszybszemi, wszelkich powziętych przez nią w czasie odbywania pielgrzymki wiadomości i informacji sanitarnych o sytuacji sanitarnej Hedżasu i okolic, przez które przechodzą pielgrzymi. Ponadto Rada opracowuje sprawozdanie roczne, które będzie przesyłane tym samym władzom i Biuru Międzynarodowemu Higieny Publicznej.

ROZDZIAŁ III.**Przepisy karne.****Art. 152.**

Każdy kapitan, któremu zostanie udowodnione, że nie zastosował się do przyjętych przez niego i za niego zobowiązań co do rozdawnictwa wody, żywności lub opału, podlega karze grzywny do 50 franków (w złocie) za każde zaniedbanie. Grzywna powyższa będzie pobierana na rzecz pielgrzymy, któryby ucierpiał z powodu zaniedbania i udowodnił, że upominał się bez skutku o wykonanie przyjętego zobowiązania.

Art. 153.

Każde naruszenie artykułu 107 podlega grzywnie do 750 franków (w złocie).

Art. 154.

Każdy kapitan, który popełnił lub świadomie dopuścił do popełnienia jakiegokolwiek oszustwa, dotyczącego listy pielgrzymów lub świadectwa sanitarnego, wymienionych w art. 113, podlega grzywnie do 1250 franków (w złocie).

C. Pèlerins retournant vers le Sud.**Art. 149.**

En cas de pèlerinage infecté, un navire à pèlerins retournant vers des régions situées au Sud du détroit de Bab-el-Mandeb peut être obligé, sur l'ordre de l'autorité consulaire des pays vers lesquels les pèlerins se dirigent, à faire escale à Camaran pour y subir l'inspection médicale.

Section VI.**Mesures applicables aux pèlerins voyageant par le chemin de fer du Hedjaz.****Art. 150.**

Les Gouvernements des pays traversés par le chemin de fer du Hedjaz prendront toutes dispositions pour organiser la surveillance sanitaire des pèlerins dans leurs voyages aux lieux saints et l'application des mesures prophylactiques en vue d'empêcher la propagation des maladies contagieuses à caractère épidémique, en s'inspirant des principes de la présente Convention.

Section VII.**Informations sanitaires sur le pèlerinage.****Art. 151.**

Le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte transmettra périodiquement et, le cas échéant, par les voies les plus rapides, aux autorités sanitaires de tous les pays intéressés et concurremment à l'Office International d'Hygiène publique, dans les conditions prévues par la présente Convention, tous renseignements et informations sanitaires parvenus à sa connaissance, au cours du pèlerinage, sur la situation sanitaire au Hedjaz et dans les régions parcourues par les pèlerins. Il établira, en outre, un rapport annuel qui sera communiqué aux mêmes autorités et à l'Office International d'Hygiène publique.

CHAPITRE III.**Sanctions.****Art. 152.**

Tout capitaine convaincu de ne pas s'être conformé pour la distribution de l'eau, des vivres ou du combustible, aux engagements pris par lui ou pour lui, est passible d'une amende de 50 francs (or) au maximum pour chaque omission. Cette amende est perçue au profit du pèlerin qui aurait été victime du manquement et qui établirait qu'il a en vain réclamé l'exécution de l'engagement pris.

Art. 153.

Toute infraction à l'article 107 est punie d'une amende de 750 francs (or) au maximum.

Art. 154.

Tout capitaine qui a commis ou qui a laissé commettre une fraude quelconque concernant la liste des pèlerins ou le document sanitaire prévu à l'article 113 est passible d'une amende de 1.250 francs (or) au maximum.

Art. 155.

Każdy kapitan statku, przybywający bez świadectwa sanitarnego portu odjazdu lub bez poświadczenia portów, w których się zatrzymywał, albo nieposiadający przepisanej i należycie utrzymanej w myśl artykułów 113, 125 i 126 listy, podlega w każdym przypadku grzywnie do 300 franków (w złocie).

Art. 156.

Każdy kapitan, któremu udowodniono, że ma albo miał na statku więcej, niż stu pielgrzymów, a statek nie miał dyplomowanego lekarza, delegowanego w myśl przepisów artykułu 106, podlega grzywnie do 7.500 franków (w złocie).

Art. 157.

Każdy kapitan, któremu udowodniono, że ma lub miał na pokładzie pielgrzymów więcej ponad liczbę dozwoloną, do przyjęcia na statek, w myśl p. 1 artykułu 113, podlega grzywnie do 125 franków (w złocie) za każdego pielgrzyma ponad normę.

Wylądowanie pielgrzymów w liczbie, przekraczającej liczbę ustaloną, wykonywa się na pierwszej stacji, gdzie jest siedziba władzy kompetentnej, przyczem kapitan obowiązany jest dostarczyć wysadzonym na ląd pielgrzymom sumy pieniędzy, niezbędnej na odbycie podróży do miejsca przeznaczenia.

Art. 158.

Każdy kapitan, któremu udowodniono, że wysadził pielgrzymów nie w miejscu ich przeznaczenia, z wyjątkiem przypadku ich zgody lub przypadku siły wyższej, podlega grzywnie do 500 franków (w złocie) za każdego pielgrzyma, nieprawidłowo wysadzonego.

Art. 159.

Wszelkie inne naruszenia przepisów, dotyczące statków, przeznaczonych dla pielgrzymów, podlegają grzywnie od 250 do 500 franków (w złocie).

Art. 160.

Wszelkie wykroczenia, stwierdzone w podróży, winny być zanotowane w dokumencie statku, jako też na liście pielgrzymów. Władza kompetentna sporządza protokół w tej sprawie w celu przedłożenia go władzy właściwej statku.

Art. 161.

Wykroczenia, podane w artykułach od 152 — 159, winny być stwierdzone przez władzę sanitarną portu, w którym statek się zatrzymał.

Kary mają być wymierzane przez władze kompetentne.

Art. 162.

Wszyscy agenci, powołani do współdziałania przy wykonaniu przepisów niniejszej konwencji, a dotyczących statków dla pielgrzymów, podlegają karom zgodnie z prawodawstwem, obowiązującym w ich krajach, w przypadkach popełnionych przez nich uchybień przy stosowaniu pomienionych przepisów.

Art. 155.

Tout capitaine de navire arrivant sans document sanitaire du port de départ, ou sans visa des ports de relâche, ou non muni de la liste réglementaire et régulièrement tenue suivant l'article 113 et les articles 125 et 126 est passible, dans chaque cas, d'une amende de 300 francs (or) au maximum.

Art. 156.

Tout capitaine convaincu d'avoir ou d'avoir eu à bord plus de cent pèlerins sans la présence d'un médecin diplômé, conformément aux prescriptions de l'article 106, est passible d'une amende de 7.500 francs (or) au maximum.

Art. 157.

Tout capitaine convaincu d'avoir ou d'avoir eu à son bord un nombre de pèlerins supérieur à celui qu'il est autorisé à embarquer, conformément aux prescriptions du 1° de l'article 113, est passible d'une amende de 125 francs (or) au maximum par chaque pèlerin en surplus.

Le débarquement des pèlerins dépassant le nombre régulier est effectué à la première station où réside une autorité compétente, et le capitaine est tenu de fournir aux pèlerins débarqués l'argent nécessaire pour poursuivre leur voyage jusqu'à destination.

Art. 158.

Tout capitaine convaincu d'avoir débarqué des pèlerins dans un endroit autre que celui de leur destination, sauf leur consentement ou hors le cas de force majeure, est passible d'une amende de 500 francs (or) au maximum par chaque pèlerin indûment débarqué.

Art. 159.

Toutes autres infractions aux prescriptions relatives aux navires à pèlerins sont punies d'une amende de 250 francs à 2.500 francs (or) au maximum.

Art. 160.

Toute contravention constatée en cours de voyage est annotée sur les documents du navire, ainsi que sur la liste des pèlerins. L'autorité compétente en dresse procès-verbal pour le remettre à qui de droit.

Art. 161.

Les contraventions visées aux articles 152 à 159 inclus seront constatées par l'autorité sanitaire du port où le navire a fait relâche.

Les pénalités seront prononcées par l'autorité compétente.

Art. 162.

Tous les agents appelés à concourir à l'exécution des prescriptions de la présente Convention, en ce qui concerne les navires à pèlerins, sont passibles de punitions conformément aux lois de leurs pays respectifs, en cas de fautes commises par eux dans l'application desdites prescriptions.

CZĘŚĆ IV.
NADZÓR i WYKONANIE.

I. Rada sanitarna morska i kwarantanna
Egiptu.

Art. 163.

Zatwierdza się postanowienia, zawarte w załączniku III Konwencji Sanitarnej weneckiej z dnia 30 stycznia 1892 roku, dotyczące składu, atrybucji i czynności Rady sanitarnej morskiej i kwarantannowej Egiptu w brzmieniu dekretów Khedywa z dnia 19 czerwca 1893 roku i 25 grudnia 1894 roku, oraz w brzmieniu rozporządzenia ministerjalnego z dnia 19 czerwca 1893 roku.

Pomienione dekrety i rozporządzenia załącza się do niniejszej konwencji.

Poza przewidzianymi podanymi wyżej dekretami i rozporządzeniami Wysokie Strony, zawierające umowę, zgodziły się na to, co następuje:

I. Liczba delegatów egipskich w łonie Rady sanitarnej morskiej i kwarantannowej będzie obejmowała 5 osób:

1. Przewodniczący Rady, mianowany przez Rząd egipski, rozstrzyga tylko w razie równości głosów;

2. lekarz z wykształceniem lekarskim europejskim, jako inspektor generalny sanitarnej służby morskiej i kwarantannowej;

3. trzech delegatów, mianowanych przez Rząd egipski.

II. Służba weterynaryjna Rady sanitarnej morskiej i kwarantannowej będzie przejęta przez Rząd egipski.

Następujące warunki będą przestrzegane:

1. Rząd egipski pobierać będzie za zwierzęta przewożone takse sanitarną, dochodzącą do wysokości taksy, pobieranej obecnie przez Radę sanitarną morską i kwarantannową.

2. Rząd egipski zobowiązuje się w następstwie powyższego przelewać rocznie do kasy Rady sanitarnej morskiej i kwarantannowej sumę, reprezentującą przeciętną nadwyżkę dochodów nad wydatkami, związanymi z rzeczoną służbą w ostatnich trzech latach budżetowych, poprzedzających wejście w życie niniejszej konwencji.

3. Wykonanie przepisów o odkażaniu statków dla zwierząt, skór i odpadków zwierzęcych będzie zapewnione, jak i odpadem, przez Radę sanitarną morską i kwarantannową.

4. Personel cudzoziemski, zajęty obecnie w służbie weterynaryjnej Rady sanitarnej morskiej i kwarantannowej Egiptu, będzie dopuszczony do korzystania z wynagrodzenia, przyznanego ustawą Nr. 28 z roku 1923, dotyczącą funkcjonariuszów, warunków ich służby, przeniesienia w stan spoczynku lub zwolnienia urzędników lub agentów narodowości cudzoziemskich.

Skala tych wynagrodzeń będzie taka, jaka jest przewidziana w powyższej ustawie. Inne szczegóły będą ustalone drogą porozumienia Rządu egipskiego z Radą sanitarną morską i kwarantannową.

TITRE IV.
SURVEILLANCE ET EXÉCUTION.

I. Conseil sanitaire maritime et quarantenaire
d'Égypte.

Art. 163.

Sont confirmées les stipulations de l'Annexe III de la Convention sanitaire de Venise du 30 janvier 1892, concernant la composition, les attributions et le fonctionnement du Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte, telles qu'elles résultent des décrets khédiviaux des 19 juin 1893 et 25 décembre 1894, ainsi que de l'arrêté ministériel du 19 juin 1893.

Lesdits décrets et arrêtés demeurent annexés à la présente Convention.

Nonobstant les prévisions desdits décrets et arrêtés, les Hautes Parties Contractantes sont convenues de ce qui suit:

I. Le nombre des délégués égyptiens au sein du Conseil sanitaire maritime et quarantenaire sera porté à cinq:

1° Le Président du Conseil, nommé par le Gouvernement égyptien, et qui ne votera qu'en cas de partage des voix;

2° Un docteur en médecine européen, inspecteur général du Service sanitaire maritime et quarantenaire;

3° Trois délégués nommés par le Gouvernement égyptien.

II. Le Service vétérinaire du Conseil sanitaire maritime et quarantenaire sera transféré au Gouvernement égyptien.

Les conditions suivantes seront observées:

1° Le Gouvernement égyptien percevra sur les bestiaux importés au maximum les taxes sanitaires actuellement perçues par le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire.

2° Le Gouvernement égyptien s'engage, en conséquence, à verser annuellement au Conseil sanitaire maritime et quarantenaire une somme représentant la moyenne de l'excédent des recettes sur les dépenses dudit service durant les trois dernières années budgétaires précédant la date de la mise en vigueur de la présente Convention.

3° Les mesures à prendre pour désinfecter les bateaux à bestiaux, les peaux et débris d'animaux seront assurées, comme dans le passé, par l'entremise dudit Conseil sanitaire maritime et quarantenaire.

4° Le personnel étranger actuellement au service vétérinaire du Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte sera admis à bénéficier des compensations accordées par la loi n° 28 de 1923, relative aux conditions de service et de mise à la retraite ou licenciement des fonctionnaires, employés ou agents de nationalités étrangères.

L'échelle de ces compensations sera celle prévue par la loi susdite. Les autres détails seront fixés par un accord entre le Gouvernement égyptien et le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire.

III. Mając na względzie wielką odległość, która oddziela port Suakim od siedziby Rady sanitarnej morskiej i kwarantannowej Egiptu w Aleksandrii, oraz fakt, że pielgrzymi i podróżni, którzy lądują w porcie Suakim, pod względem sanitarnym obchodzą tylko terytorium Sudanu, administracja sanitarna portu Suakim zostaje odłączona od powyższej Rady.

Art. 164.

Wydatki zwyczajne, wynikające z postanowień niniejszej konwencji, dotyczące w szczególności powiększenia personelu, podległego Radzie sanitarnej morskiej i kwarantannowej Egiptu, winny być pokrywane z rocznej dodatkowej wypłaty, uiszczanej przez Rząd egipski, w kwocie czterech tysięcy funtów egipskich, którą można zaczerpnąć z przewyżki sum, przeznaczonych na obsługę latarni morskich, będących w rozporządzeniu rzeczonożę rządu.

Z tej sumy jednak należy potrącać dochód z dodatkowej taksy kwarantannowej w wysokości 10 P. T. (taryfa piastrowa) od każdego pielgrzyma, pobieranej w El-Tor.

O ileby Rząd egipski napotkał trudności w uiszczaniu tej części wydatków, mocarstwa, reprezentowane w Radzie sanitarnej morskiej i kwarantannowej, mogłyby porozumieć się z tym rządem w celu zapewnienia udziału jego w wydatkach przewidzianych.

Art. 165.

Rada sanitarna morska i kwarantannowa Egiptu obowiązana jest uzgodnić z postanowieniami niniejszej konwencji przepisy, przez nią obecnie stosowane co do dżumy, cholery i żółtej febry, jak również przepisy, dotyczące osób i przedmiotów, pochodzących z portów arabskich na morzu Czerwonem w okresie pielgrzymki.

W razie potrzeby podda ona przejrzewiu w tym samym celu obecnie obowiązujące przepisy ogólnej policji sanitarnej morskiej i kwarantannowej.

Przepisy rzeczonożę, aby uzyskać moc obowiązującą, powinny być akceptowane przez różne mocarstwa, reprezentowane w Radzie.

II. Postanowienia różne.

Art. 166.

Dochód z opłat i z grzywien sanitarnych, pobieranych przez Radę sanitarną morską i kwarantannową, w żadnym razie nie może być użyty na inne cele oprócz tych, które należą do Rady sanitarnej.

Art. 167.

Umawiające się Wysokie Strony zobowiązują się polecić swym administracyjnym władzom sanitarnym ułożenie instrukcji, celem umożliwienia kapitanom statków, zwłaszcza w razie braku lekarza na statku, zastosowania przepisów, zawartych w niniejszej konwencji, a dotyczących dżumy, cholery i żółtej febry.

CZĘŚĆ V.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

Art. 168.

Obecna konwencja zastępuje między Wysokimi Stronami układającymi się postanowienia

III. Vu la grande distance qui sépare le port de Souakim du siège du Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte, à Alexandrie, et le fait que les pèlerins et passagers qui débarquent dans le port de Souakim n'intéressent, au point de vue sanitaire, que le territoire du Soudan, l'administration sanitaire du port de Souakim sera détachée dudit Conseil.

Art. 164.

Les dépenses ordinaires résultant des dispositions de la présente Convention, relatives notamment à l'augmentation du personnel relevant du Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte, sont couvertes à l'aide d'un versement annuel complémentaire, par le Gouvernement égyptien, d'une somme de quatre mille livres égyptiennes, qui pourrait être prélevée sur l'excédent du service des phares resté à la disposition de ce Gouvernement.

Toutefois, il sera déduit de cette somme le produit d'une taxe quarantenaire supplémentaire de 10 P. T. (piastres tarif) par pèlerin, à prélever à El-Tor.

Au cas où le Gouvernement égyptien verrait des difficultés à supporter cette part dans les dépenses, les Puissances représentées au Conseil sanitaire maritime et quarantenaire s'entendraient avec ce Gouvernement pour assurer la participation de ce dernier aux dépenses prévues.

Art. 165.

Le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte est chargé de mettre en concordance avec les dispositions de la présente Convention les règlements actuellement appliqués par lui concernant la peste, le choléra et la fièvre jaune, ainsi que le règlement relatif aux provenances des ports arabiques de la Mer Rouge, à l'époque du pèlerinage.

Il revisera, s'il y a lieu, dans le même but, le règlement général de police sanitaire maritime et quarantenaire présentement en vigueur.

Ces règlements, pour devenir exécutoires, doivent être acceptés par les diverses Puissances représentées au Conseil.

II. Dispositions diverses.

Art. 166.

Le produit des taxes et des amendes sanitaires perçues par le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire ne peut, en aucun cas, être employé à des objets autres que ceux relevant dudit Conseil.

Art. 167.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à faire rédiger, par leurs administrations sanitaires, une instruction destinée à mettre les capitaines des navires, surtout lorsqu'il n'y a pas de médecin à bord, en mesure d'appliquer les prescriptions contenues dans la présente Convention en ce qui concerne la peste, le choléra et la fièvre jaune.

TITRE V.

DISPOSITIONS FINALES.

Art. 168.

La présente Convention remplace, entre les Hautes Parties Contractantes, les dispositions de la

konwencji, podpisanej w Paryżu 17 stycznia 1912 r. tudzież w miarę potrzeby postanowienia konwencji sanitarnej z 3 grudnia 1903. Te dwie ostatnie konwencje pozostają w mocy między Wysokimi Stronami układającymi się a każdym państwem, które do nich przystąpiło, a które nie przystąpiło do obecnej konwencji.

Art. 169.

Obecna konwencja będzie nosiła datę dnia dzisiejszego i będzie mogła być podpisywana do października roku bieżącego.

Art. 170.

Konwencja niniejsza będzie ratyfikowana i dokumenty ratyfikacyjne będą złożone w możliwie najkrótszym czasie w Paryżu. Wejdzie ona w życie dopiero po ratyfikacji przez dziesięć Wysokich Stron układających się. Następnie będzie ona obowiązująca dla każdej z Wysokich układających się Stron od chwili złożenia dokumentów ratyfikacyjnych.

Art. 171.

Państwa, które nie podpisały obecnej konwencji, będą dopuszczone do przystąpienia do niej na ich prośbę. To przystąpienie będzie notyfikowane w drodze dyplomatycznej Rządowi Republiki Francuskiej, a przezeń innym Stronom układającym się.

Art. 172.

Każda z Wysokich Stron układających się będzie mogła zadeklarować bądź to w chwili podpisania, bądź w chwili złożenia dokumentów ratyfikacyjnych albo zgłoszenia swego przystąpienia, że przyjęcie obecnej konwencji nie obowiązuje bądź całości państwa, bądź też pewnej części, pozostającej pod jej protektoratem, jej kolonji, posiadłości albo terytoriów mandatowych i stosownie do artykułu poprzedniego będzie mogła przystąpić oddzielnie w imieniu któregośkolwiek ze swoich protektoratów, kolonij, posiadłości i terytoriów mandatowych, wyłączonych przez taką deklarację.

NA DOWÓD CZEGO właściwi pełnomocnicy podpisali niniejszą konwencję.

Sporządzono w Paryżu 21 czerwca 1926 r. w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w Archiwach Rządu Republiki Francuskiej, a którego uwierzytelnione odpisy zostaną doręczone w drodze dyplomatycznej innym Państwom układającym się.

ZA AFGANISTAN:

Islambek Khoudoiar Khan

ZA ALBANJĘ:

Dr. Osman

ZA CESARSTWO NIEMIECKIE:

*Franoux
Hamel*

ZA NARÓD ARGENTYŃSKI:

F. A. de Toledo

ZA AUSTRJĘ:

Dr. Alfred Grunberger

ZA BELGJĘ:

Velghe

ZA BRAZYLJĘ:

*Carlos Chagas,
Gilberto Moura Costa*

Convention signée à Paris le 17 janvier 1912, ainsi que, le cas échéant, celles de la Convention signée à Paris le 3 décembre 1903. Ces deux dernières conventions resteront en vigueur entre les Hautes Parties Contractantes et tout État qui y serait partie et qui ne serait pas partie à la présente Convention.

Art. 169.

La présente Convention portera la date de ce jour et pourra être signée jusqu'au 1-er octobre de l'année courante.

Art. 170.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront déposées à Paris aussitôt que faire se pourra. Elle n'entrera en vigueur qu'après avoir été ratifiée par dix des Hautes Parties Contractantes. Ultérieurement elle prendra effet, en ce qui concerne chacune des Hautes Parties Contractantes, dès le dépôt de sa ratification.

Art. 171.

Les États qui n'ont pas signé la présente Convention seront admis à y adhérer sur leur demande. Cette adhésion sera notifiée par la voie diplomatique au Gouvernement de la République française, et, par celui-ci, aux autres Parties Contractantes.

Art. 172.

Chacune des Hautes Parties Contractantes pourra déclarer, soit au moment de sa signature, soit au moment du dépôt de ses ratifications ou de son adhésion, que son acceptation de la présente Convention n'engage pas, soit l'ensemble, soit tel de ses protectorats, colonies, possessions ou territoires sous mandat, et pourra, ultérieurement et conformément à l'article précédent, adhérer séparément au nom de l'un quelconque de ses protectorats, colonies, possessions ou territoires sous mandat, exclus par une telle déclaration.

EN FOI DE QUOI les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention.

Fait à Paris, le vingt-et-un juin mil neuf cent vingt-six, en un seul exemplaire qui restera déposé dans les archives du Gouvernement de la République française, et dont des copies, certifiées conformes, seront remises par la voie diplomatique aux autres Parties contractantes.

POUR L'AFGHANISTAN:

Islambek Khoudoiar Khan

POUR L'ALBANIE:

Dr. Osman

POUR L'EMPIRE ALLEMAND:

*Franoux
Hamel*

POUR LA NATION ARGENTINE:

F. A. de Toledo

POUR L'AUTRICHE:

Dr. Alfred Grunberger

POUR LA BELGIQUE:

Velghe

POUR LE BRÉSIL:

*Carlos Chagas
Gilberto Moura Costa*

ZA BUŁGARJĘ:	POUR LA BULGARIE:
<i>B. Morloff</i>	<i>B. Morloff</i>
<i>Tochko Petroff</i>	<i>Tochko Pétroff</i>
ZA CHILI:	POUR LE CHILI:
<i>Armando Quezada</i>	<i>Armando Quezada</i>
ZA CHINY:	POUR LA CHINE:
<i>S. K. Yao,</i>	<i>S. K. Yao</i>
<i>Scie Ton Fa</i>	<i>Scie Ton Fa</i>
ZA KOLUMBJĘ:	POUR LA COLOMBIE:
<i>Miguel Jimenez Lopez</i>	<i>Miguel Jiménez Lopez</i>
ZA KUBĘ:	POUR CUBA:
<i>R. Hernandez Portela</i>	<i>R. Hernandez Portela</i>
ZA DANJĘ:	POUR LE DANEMARK:
<i>Th. Madsen</i>	<i>Th. Madsen</i>
ZA GDANSK:	POUR DANTZIG:
<i>Chodźko</i>	<i>Chodźko</i>
<i>Stade</i>	<i>Stade</i>
ZA REPUBLIKĘ DOMINIKAŃSKĄ:	POUR LA RÉPUBLIQUE DOMINICAINE:
<i>Betances</i>	<i>Betances</i>
ZA EGIPT:	POUR L'ÉGYPTÉ:
<i>Fakhry</i>	<i>Fakhry</i>
<i>Dr. M. El Guindy</i>	<i>Dr. M. El Guindy</i>
ZA EKWADOR:	POUR L'ÉQUATEUR:
<i>J. Illingourth</i>	<i>J. Illingourth</i>
ZA HISPANJĘ:	POUR L'ESPAGNE:
<i>Marques de Faura</i>	<i>Marquis de Faura</i>
<i>Dr. F. Murillo</i>	<i>Dr. F. Murillo</i>
ZA STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI:	POUR LES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE:
<i>H. S. Cumming</i>	<i>H. S. Cumming</i>
<i>W. W. King</i>	<i>W. W. King</i>
ZA ETJOPJĘ:	POUR L'ÉTHIOPIE:
<i>Lagarde, Duc D'Entotto</i>	<i>Lagarde, Duc D'Entotto</i>
ZA FINLANDJĘ:	POUR LA FINLANDE:
<i>Enckell</i>	<i>Enckell</i>
ZA FRANCJĘ:	POUR LA FRANCE:
<i>Camille Barrère</i>	<i>Camille Barrère</i>
<i>Harismendy</i>	<i>Harismendy</i>
<i>Navailles</i>	<i>Navailles</i>
<i>Dr. A. Calmette</i>	<i>Dr. A. Calmette</i>
<i>Leon Bernard</i>	<i>Léon Bernard</i>
ZA ALGER:	POUR L'ALGÉRIE:
<i>Dr. Raynaud</i>	<i>Dr. Raynaud</i>
ZA AFRYKĘ ZACHODNIĄ:	POUR L'AFRIQUE OCCIDENTALE:
<i>Dr. Paul Gouzien</i>	<i>Dr. Paul Gouzien</i>
ZA AFRYKĘ WSCHODNIĄ:	POUR L'AFRIQUE ORIENTALE:
<i>Thiroux</i>	<i>Thiroux</i>
ZA INDOCHINY:	POUR L'INDOCHINE:
<i>Dr. L'Herminier</i>	<i>Dr. L'Herminier</i>
<i>Dr. N. Bernard</i>	<i>Dr. N. Bernard</i>
ZA RZĄDY SYRJI, WIELKIEGO LIBANU, ALAUITÓW I DZEBEL-DRUZZI:	POUR LES ÉTATS DE SYRIE, DU GRAND-LIBAN, DES ALAOUÏTES ET DU DJEBEL-DRUSE:
<i>Harismendy</i>	<i>Harismendy</i>
ZA CAŁOŚĆ INNYCH KOLONIJ, PROTEKTORA- TÓW, POSIADŁOŚCI I TERYTORJÓW POD MANDATEM FRANCJI:	POUR L'ENSEMBLE DES AUTRES COLONIES, PROTECTORATS, POSSESSIONS ET TERRI- TOIRES SOUS MANDAT DE LA FRANCE:
<i>Audibert</i>	<i>Audibert</i>
ZA CESARSTWO WIELKIEJ BRYTANJI:	POUR L'EMPIRE BRITANNIQUE:
<i>G. S. Buchanan</i>	<i>G. S. Buchanan</i>
<i>John Murray</i>	<i>John Murray</i>
ZA KANADĘ:	POUR LE CANADA:
<i>J. A. Amyot</i>	<i>J. A. Amyot</i>
ZA AUSTRALJĘ:	POUR L'AUSTRALIE:
<i>W. C. Savers</i>	<i>W. C. Savers</i>
ZA NOWĄ-ZELANDJĘ:	POUR LA NOUVELLE-ZÉLANDE:
<i>Sydney Price James</i>	<i>Sydney Price James</i>

ZA INDJE:	POUR L'INDE:
<i>D. T. Chadwick</i>	<i>D. T. Chadwick</i>
ZA UNJĘ POLUDNIOWO-AFRYKANSKA:	POUR L'UNION SUD-AFRICAINE:
<i>Philip Stock</i>	<i>Philip Stock</i>
ZA GRECJE:	POUR LA GRÈCE:
<i>Al. C. Carapanos</i>	<i>Al. C. Carapanos</i>
<i>D. Matarangas</i>	<i>D. Matarangas</i>
ZA GWATEMALE:	POUR LE GUATEMALA:
<i>Francisco A. Figueroa</i>	<i>Francisco A. Figueroa</i>
ZA HAITI:	POUR HAÏTI:
<i>Georges Audain</i>	<i>Georges Audain</i>
ZA HEDŽAS:	POUR LE HEDJAZ:
<i>Dr. Mahmoud Hamoudé</i>	<i>Dr. Mahmoud Hamoudé</i>
ZA HONDURAS:	POUR LE HONDURAS:
<i>Ruben Audino Aguilar</i>	<i>Rubén Audino Aguilar</i>
ZA WĘGRY:	POUR LA HONGRIE:
<i>Dr. Ch. Grosch</i>	<i>Dr. Ch. Grosch</i>
ZA WŁOCHY:	POUR L'ITALIE:
<i>Albert Lutrario</i>	<i>Albert Lutrario</i>
<i>Giovanni Vittorio Repetti</i>	<i>Giovanni Vittorio Repetti</i>
<i>Odoardo Huetter</i>	<i>Odoardo Huetter</i>
<i>G. Rocco</i>	<i>G. Rocco</i>
<i>Giuseppe Druetti</i>	<i>Giuseppe Druetti</i>
ZA JAPONJE:	POUR LE JAPON:
<i>H. Matsushima</i>	<i>H. Matsushima</i>
<i>Mitsuzo Tsurumi</i>	<i>Mitsuzo Tsurumi</i>
ZA REPUBLIKĘ LIBERJI:	POUR LA RÉPUBLIQUE DE LIBÉRIA:
<i>R. Lehmann</i>	<i>R. Lehmann</i>
<i>N. Ooms</i>	<i>N. Ooms</i>
ZA LITWE:	POUR LA LITHUANIE:
<i>Dr. Pr. Vaiciuska</i>	<i>Dr. Pr. Vaiciuska</i>
ZA LUKSEMBURG:	POUR LE LUXEMBOURG:
<i>Dr. Praum</i>	<i>Dr. Praum</i>
ZA MAROKKO:	POUR LE MAROC:
<i>Harismendy</i>	<i>Harismendy</i>
<i>Dr. Raynaud</i>	<i>Dr. Raynaud</i>
ZA MEKSYK:	POUR LE MEXIQUE:
<i>R. Cabrera</i>	<i>R. Cabrera</i>
ZA MONACO:	POUR MONACO:
<i>F. Roussel</i>	<i>F. Roussel</i>
<i>Dr. Marsan</i>	<i>Dr. Marsan</i>
ZA NORWEGJE:	POUR LA NORVÈGE:
<i>Sigurd Bentzon</i>	<i>Sigurd Bentzon</i>
ZA PARAGWAJ:	POUR LE PARAGUAY:
<i>R. V. Caballero</i>	<i>R. V. Caballero</i>
ZA HOLANDJE:	POUR LES PAYS-BAS:
<i>Doude Van Troostwyk</i>	<i>Doude Van Troostwyk</i>
<i>N. M. Josephus Jitta</i>	<i>N. M. Josephus Jitta</i>
<i>De Vogel</i>	<i>De Vogel</i>
<i>Van der Plas</i>	<i>Van der Plas</i>
ZA PERU:	POUR LE PÉROU:
<i>P. Mimbela</i>	<i>P. Mimbela</i>
ZA PERSJĘ: ad referendum:	POUR LA PERSE:
<i>Dr. Ali Khan Partow Aazam</i>	ad referendum:
<i>Mansour Charif</i>	<i>Dr. Ali Khan Partow Aazam</i>
	<i>Mansour Charif</i>
ZA POLSKĘ:	POUR LA POLOGNE:
<i>Chodźko</i>	<i>Chodźko</i>
ZA PORTUGALJĘ:	POUR LE PORTUGAL:
<i>Ricardo Jorge</i>	<i>Ricardo Jorge</i>
ZA RUMUNJĘ:	POUR LA ROUMANIE:
<i>Dr. J. Cantacuzène</i>	<i>Dr. J. Cantacuzène</i>
ZA SAN MARINO:	POUR SAINT-MARIN:
<i>Dr. Guelpa</i>	<i>Dr. Guelpa</i>

ZA KRÓLESTWO SERBÓW, CHORWATÓW
I SŁOWENCÓW:

M. Spalaikowitch

ZA SALWADOR:

Carlos R. Lardé-Arthés

ZA SUDAN:

Oliver Francis Haynes Atkey

ZA SZWAJCARJĘ:

Dunant

Carrière

ZA CZECHOSŁOWACJĘ:

Dr. Ladislav Prochazka

ZA TUNIS:

Navailles

ZA TURCJĘ:

A. Féthy

ZA ZWIĄZEK SOWIECKICH SOCJALISTYCZ-
NYCH REPUBLIK RAD:

J. Davtian

J. Mammoulia

J. Bronstein

O. Mebournoutoff

N. Freyberg

Al. Syssine

V. Egoriew

ZA URUGWAJ:

A. Herosa

ZA WENEZUELĘ:

ad referendum:

Jose Ig. Cardenas

Z A Ł A C Z N I K:

DEKRET KEDYWA

z dnia 19 czerwca 1893.

My, Kedyw Egiptu,

Na wniosek naszego Ministra Spraw Wewnętrznych i zgodnej z tymże wnioskiem uchwały Naszej Rady Ministrów,

Uznając konieczność wprowadzenia różnych zmian w Dekrecie naszym z dnia 3 stycznia 1881 roku (2 Safer 1298),

Postanawiamy:

Art. 1.

Rada sanitarna morska i kwarantanna obowiązana jest zarządzać środki, niezbędne do zapobieżenia zawleczeniu do Egiptu lub przeniesieniu za granicę chorób epidemicznych i epizoocji.

Art. 2.

Liczbę delegatów egipskich zmniejsza się do 4 członków:

1. Prezesa Rady, mianowanego przez Rząd Egipski i głosującego jedynie w przypadkach rozbieżności głosów;

2. Doktora medycyny europejskiego, jako inspektora generalnego służby sanitarnej morskiej i kwarantannowej;

3. Inspektora sanitarnego miasta Aleksandrii albo pełniącego jego obowiązki;

4. Inspektora weterynaryjnego administracji służby sanitarnej i higieny publicznej.

Delegaci winni być powoływani z liczby lekarzy, prawnie dyplomowanych bądź przez europejski wydział lekarski, bądź przez państwo, lub z urzęd-

POUR LE ROYAUME DES SERBES, CROATES
ET SLOVÈNES:

M. Spalaikowitch

POUR EL SALVADOR:

Carlos R. Lardé-Arthés

POUR LE SOUDAN:

Oliver Francis Haynes Atkey

POUR LA SUISSE:

Dunant

Carrière

POUR LA TCHÉCOSLOVAQUIE:

Dr. Ladislav Prochazka

POUR LA TUNISIE:

Navailles

POUR LA TURQUIE:

A. Féthy

POUR L'UNION DES RÉPUBLIQUES SOVIÉ-
TISTES SOCIALISTES:

J. Davtian

J. Mammoulia

J. Bronstein

O. Mebournoutoff

N. Freyberg

Al. Syssine

V. Egoriew

POUR L'URUGUAY:

A. Herosa

POUR LE VÉNÉZUELA:

ad referendum:

José Ig. Cardenas

ANNEXE.

DÉCRET KHÉDIVIAL

du 19 juin 1893.

Nous, Khédive d'Égypte,

Sur la proposition de Notre Ministre de l'Intérieur et l'avis conforme de Notre Conseil des Ministres:

Considérant qu'il a été nécessaire d'introduire diverses modifications dans notre Décret du 3 janvier 1881 (2 Safer 1298),

Décrétons:

Article premier.

Le Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire est chargé d'arrêter les mesures à prendre pour prévenir l'introduction en Égypte, ou la transmission à l'étranger, des maladies épidémiques et des épizooties.

Art. 2.

Le nombre des délégués égyptiens sera réduit à quatre membres:

1° Le Président du Conseil, nommé par le Gouvernement égyptien, et qui ne votera qu'en cas de partage des voix;

2° Un docteur en médecine européen, inspecteur général du Service sanitaire, maritime et quarantenaire;

3° L'Inspecteur sanitaire de la ville d'Alexandrie, ou celui qui remplit ses fonctions;

4° L'Inspecteur vétérinaire de l'Administration des services sanitaires et de l'hygiène publique.

Tous les délégués doivent être médecins régulièrement diplômés, soit par une Faculté de médecine européenne, soit par l'État, ou être fonctionnaires

ników zawodowych, czynnych najmniej w kategorii wicekonsula lub jej odpowiadającej. Warunek ten nie stosuje się do osób, obecnie pełniących funkcje wyższe.

Art. 3.

Rada sanitarna morska i kwarantannowa wykonywa nadzór stały nad stanem sanitarnym Egiptu oraz osobami i towarami, przybywającymi z krajów obcych.

Art. 4.

Co do Egiptu, Rada sanitarna morska i kwarantannowa otrzymywać będzie co tydzień od Rady zdrowia i higieny publicznej biuletyny sanitarne z miast Kairu i Aleksandrji, co miesiąc zaś biuletyny sanitarne z prowincji. Biuletyny te będą przesyłane w odstępach częstszych, o ile z powodów specjalnych Rada sanitarna morska i kwarantannowa tego zażąda.

Nawzajem Rada sanitarna morska i kwarantannowa zawiadamiać będzie Radę zdrowia i higieny publicznej o powziętych decyzjach swych oraz o danych, otrzymanych z zagranicy.

Rządy przesyłają Radzie według swego uznania biuletyny sanitarne swych krajów i zawiadamiają ją o epidemjach i epizootjach z chwilą ich powstania.

Art. 5.

Rada sanitarna morska i kwarantannowa czuwa nad stanem sanitarnym kraju i deleguje komisje inspekcyjne wszędzie, gdzie uważa je za niezbędne.

Rada zdrowia i higieny publicznej ma być powiadamiana o delegowaniu rzeczonych komisji i ułatwi im wykonanie poleceń.

Art. 6.

Rada stosuje środki zapobiegawcze celem niedopuszczenia zawleczenia do Egiptu przez granice morskie lub granice z pustynią chorób epidemicznych i epizootji oraz oznacza punkty, w których urządzone być mają prowizoryczne obozy kwarantannowe lub zakłady stałe.

Art. 7.

Formuje ona adnotacje do wpisania w patencie, wydawanym przez urzędy sanitarne statkom odpływającym.

Art. 8.

W razie pojawienia się chorób epidemicznych lub epizootji w Egipcie, Rada nakazuje zastosowanie środków zapobiegawczych celem niedopuszczenia zawleczenia chorób tych zagranicę.

Art. 9.

Rada czuwa nad wykonaniem i dopilnowywaniem wykonania środków kwarantannowych, przez nią nakazanych.

Wydaje ona wszelkie przepisy, odnoszące się do kwarantann oraz czuwa nad ściśłym ich wykonaniem zarówno pod względem zabezpieczenia kraju, jak dopełnienia gwarancji, przewidzianych w konwencjach sanitarnych międzynarodowych.

effectifs de carrière, du grade de vice-consul au moins, ou d'un grade équivalent. Cette disposition ne s'applique pas aux titulaires actuellement en fonctions.

Art. 3.

Le Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire exerce une surveillance permanente sur l'état sanitaire de l'Égypte et sur les provenances des pays étrangers.

Art. 4.

En ce qui concerne l'Égypte, le Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire recevra chaque semaine, du Conseil de santé et d'hygiène publique, les bulletins sanitaires des villes du Caire et d'Alexandrie, et, chaque mois, les bulletins sanitaires des provinces. Ces bulletins devront être transmis à des intervalles plus rapprochés lorsque, à raison de circonstances spéciales, le Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire en fera la demande.

De son côté, le Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire communiquera au Conseil de santé et d'hygiène publique les décisions qu'il aura prises et les renseignements qu'il aura reçus de l'étranger.

Les Gouvernements adressent au Conseil, s'ils le jugent à propos, le bulletin sanitaire de leur pays et lui signalent, dès leur apparition, les épidémies et les épizooties.

Art. 5.

Le Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire s'assure de l'état sanitaire du pays et envoie des commissions d'inspection partout où il le juge nécessaire.

Le Conseil de santé et d'hygiène publique sera avisé de l'envoi de ces commissions et devra s'employer à faciliter l'accomplissement de leur mandat.

Art. 6.

Le Conseil arrête les mesures préventives ayant pour objet d'empêcher l'introduction en Égypte, par les frontières maritimes ou les frontières du désert, des maladies épidémiques ou des épizooties, et détermine les points où devront être installés les campements provisoires et les établissements permanents quarantentaires.

Art. 7.

Il formule l'annotation à inscrire sur la patente délivrée par les offices sanitaires aux navires en partance.

Art. 8.

En cas d'apparition de maladies épidémiques ou d'épizooties en Égypte, il arrête les mesures préventives ayant pour objet d'empêcher la transmission de ces maladies à l'étranger.

Art. 9.

Le Conseil surveille et contrôle l'exécution des mesures sanitaires quarantentaires qu'il a arrêtées.

Il formule tous les règlements relatifs au service quarantenaire, veille à leur stricte exécution, tant en ce qui concerne la protection du pays que le maintien des garanties stipulées par les conventions sanitaires internationales.

Art. 10.

Zastrzega ona warunki sanitarne do wykonania względem przewozu pielgrzymów, udających się do Hedżazu lub powracających stamtąd i czuwa nad ich stanem zdrowia w czasie pielgrzymki.

Art. 11.

Decyzje Rady sanitarnej morskiej i kwarantannowej komunikują się Ministerstwu Spraw Wewnętrznych; również zawiadamia się o nich Ministerstwo Spraw Zagranicznych, które w razie potrzeby zawiadamia Poselstwa i Konsulaty generalne.

Prezes Rady atoli upoważniony jest do znoszenia się bezpośrednio z władzami konsularnymi miast morskich w sprawach bieżących służby.

Art. 12.

Prezes, a w razie nieobecności jego lub innych przeszkód, inspektor generalny służby sanitarnej morskiej i kwarantannowej obowiązany jest dopilnować wykonania postanowień Rady.

W tym celu znosi się on bezpośrednio z wszelkimi funkcjonariuszami służby sanitarnej morskiej i kwarantannowej i z różnymi władzami krajowymi. Ustanawia on według wskazań Rady policję sanitarną portów, zakładów morskich, kwarantannowych i stacyj kwarantannowych pustyni.

Wreszcie załatwia sprawy bieżące.

Art. 13.

Inspektora generalnego sanitarnego, dyrektorów służby sanitarnej, lekarzy stacyj sanitarnych i obozów kwarantannowych powołuje się z liczby lekarzy, mających dyplom właściwy, wydany przez europejski Wydział lekarski lub przez państwo.

Delegatem Rady w Djeddah może być lekarz dyplomowany w Kairze.

Art. 14.

Do wszelkich czynności i na wszelkie stanowiska w zakresie służby sanitarnej morskiej i kwarantannowej Rada, za pośrednictwem swego Prezesa, przedstawia swych kandydatów Ministrowi Spraw Wewnętrznych, który posiada wyłączne prawo mianowania ich.

Podobny sposób obowiązuje względem zwalniania, przeniesienia i awansów.

Do Prezesa wszelako należy mianowanie wszelkich pracowników pomocniczych, robotników, służby niższej i t. p.

Mianowanie personelu straży zdrowia należy do Rady.

Art. 15.

Dyrektorów urzędów sanitarnych jest siedmiu, rezydujących w Aleksandrii, Damiecie, Port-Saidzie, Suezie, Torze, Suakimie i Kosseirze.

Urząd sanitarny w Torze musi być czynny jedynie w okresie pielgrzymki lub podczas epidemji.

Art. 16.

Dyrektorowie urzędów sanitarnych są przełożonymi wszystkich funkcjonariuszy sanitarnych na obszarze swjej działalności i są odpowiedzialni za należyte wykonywanie służby.

Art. 10.

Il règlemente, au point de vue sanitaire, les conditions dans lesquelles doit s'effectuer le transport des pèlerins à l'aller et au retour du Hedjaz, et surveille leur état de santé en temps de pèlerinage.

Art. 11.

Les décisions prises par le Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire sont communiquées au Ministère de l'Intérieur; il en sera également donné connaissance au Ministère des Affaires étrangères, qui les notifiera, s'il y a lieu, aux agences et consulats généraux.

Toutefois, le Président du Conseil est autorisé à correspondre directement avec les Autorités consulaires des villes maritimes pour les affaires courantes du service.

Art. 12.

Le Président, et, en cas d'absence ou d'empêchement de celui-ci, l'Inspecteur général du Service sanitaire, maritime et quarantenaire, est chargé d'assurer l'exécution des décisions du Conseil.

A cet effet, il correspond directement avec tous les agents du Service sanitaire, maritime et quarantenaire, et avec les diverses Autorités du pays. Il dirige, d'après les avis du Conseil, la police sanitaire des ports, les établissements maritimes et quarantenaires et les stations quarantenaires du désert.

Enfin, il expédie les affaires courantes

Art. 13.

L'Inspecteur général sanitaire, les directeurs des offices sanitaires, les médecins des stations sanitaires et campements quarantenaires doivent être choisis parmi les médecins régulièrement diplômés, soit par une Faculté de médecine européenne, soit par l'État.

Le Délégué du Conseil à Djeddah pourra être médecin diplômé du Caire.

Art. 14.

Pour toutes les fonctions et emplois relevant du Service sanitaire, maritime et quarantenaire, le Conseil, par l'entremise de son Président, désigne ses candidats au Ministre de l'Intérieur, qui seul aura le droit de les nommer.

Il sera procédé de même pour les révocations, mutations et avancements.

Toutefois, le Président aura la nomination directe de tous les agents subalternes, hommes de peine, gens de service, etc.

La nomination des gardes de santé est réservée au Conseil.

Art. 15.

Les directeurs des offices sanitaires sont au nombre de sept, ayant leur résidence à Alexandrie, Damiette, Port-Saïd, Suez, Tor, Souakim et Kosseir.

L'office sanitaire de Tor pourra ne fonctionner que pendant la durée du pèlerinage ou en temps d'épidémie.

Art. 16.

Les directeurs des offices sanitaires ont sous leurs ordres tous les employés sanitaires de leur circonscription. Ils sont responsables de la bonne exécution du service.

Art. 17.

Przełożony agencji sanitarnej w El-Ariche posiada takie same kompetencje, jak dyrektorzy w myśl artykułu poprzedniego.

Art. 18.

Dyrektorzy stacyj sanitarnych i obozów kwarantannowych są zwierzchnikami wszystkich funkcjonariuszów służby lekarskiej i administracyjnej zakładów, którymi zarządzają.

Art. 19.

Inspektor generalny sanitarny ma nadzór nad wszystkimi urzędami, należącymi do kompetencji Rady sanitarnej morskiej i kwarantannowej.

Art. 20.

Delegat Rady sanitarnej morskiej i kwarantannowej w Djeddah obowiązany jest dostarczać Radzie wiadomości o stanie sanitarnym Hedżazu, zwłaszcza w okresie pielgrzymki.

Art. 21.

Komitet dyscyplinarny, złożony z prezesa, inspektora generalnego służby sanitarnej, morskiej i kwarantannowej, oraz z trzech delegatów, powołanych przez Radę, obowiązany jest rozważać wpływające skargi na agentów służby sanitarnej morskiej i kwarantannowej.

O każdej sprawie składa on raport, który rozważa Rada w pełnym składzie. Delegaci obierani są na rok jeden, mogą być atoli wybrani ponownie.

Decyzję Rady przedstawia prezes Ministrowi Spraw Wewnętrznych do zatwierdzenia.

Komitet dyscyplinarny może bez odnoszenia się do Rady wymierzać kary następujące: 1) nagana, 2) zawieszenie poborów na czas do jednego miesiąca.

Art. 22.

Do kar dyscyplinarnych należą:

1. nagana;
2. zawieszenie poborów na czas od ośmiu dni do trzech miesięcy;
3. przeniesienie bez odszkodowania;
4. zwolnienie ze służby.

Wszystkie wymierzone są niezależnie od pociągnięcia do odpowiedzialności za zbrodnie lub przestępstwa, przewidziane w prawie ogólnem.

Art. 23.

Opłaty sanitarne i kwarantannowe ściągane są przez agentów służby sanitarnej morskiej i kwarantannowej.

We wszystkim, co dotyczy rachunkowości i księgowania, stosują się oni do przepisów ogólnych, wydanych przez Ministerstwo Finansów.

Agenci rachunkowi składają rachunki oraz wpływy Prezydjum Rady.

Agent rachunkowy (buchalter), przełożony biura centralnego rachuby, kwituje ich na zasadzie dekretacji Prezesa Rady.

Art. 24.

Rada sanitarna morska i kwarantanna rozporządza swemi finansami.

Art. 17.

Le chef de l'agence sanitaire d'El Ariche a les mêmes attributions que celles confiées aux directeurs par l'article qui précède.

Art. 18.

Les directeurs des stations sanitaires et campements quarantennaires ont sous leurs ordres tous les employés du service médical et du service administratif des établissements qu'ils dirigent.

Art. 19.

L'Inspecteur général sanitaire est chargé de la surveillance de tous les services dépendant du Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire.

Art. 20.

Le délégué du Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire à Djeddah a pour mission de fournir au Conseil des informations sur l'état sanitaire du Hedjaz, spécialement en temps de pèlerinage.

Art. 21.

Un Comité de discipline, composé du Président, de l'Inspecteur général du Service sanitaire, maritime et quarantenaire et de trois délégués élus par le Conseil, est chargé d'examiner les plaintes portées contre les agents relevant du Service sanitaire, maritime et quarantenaire.

Il dresse sur chaque affaire un rapport et le soumet à l'appréciation du Conseil, réuni en assemblée générale. Les délégués seront renouvelés tous les ans. Ils sont rééligibles.

La décision du Conseil est, par les soins de son Président, soumise à la sanction du Ministre de l'Intérieur.

Le Comité de discipline peut infliger, sans consulter le Conseil: 1° le blâme; 2° la suspension du traitement jusqu'à un mois.

Art. 22.

Les peines disciplinaires sont:

- 1° Le blâme;
- 2° La suspension du traitement depuis huit jours jusqu'à trois mois;
- 3° Le déplacement sans indemnité;
- 4° La révocation.

Le tout sans préjudice des poursuites à exercer pour les crimes ou délits de droit commun.

Art. 23.

Les droits sanitaires et quarantennaires sont perçus par les agents qui relèvent du Service sanitaire, maritime et quarantenaire.

Ceux-ci se conforment, en ce qui concerne la comptabilité et la tenue des livres, aux règlements généraux établis par le Ministère des Finances.

Les agents comptables adressent leur comptabilité et le produit de leurs perceptions à la présidence du Conseil.

L'agent comptable, chef du bureau central de la comptabilité, leur en donne décharge sur le visa du Président du Conseil.

Art. 24.

Le Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire dispose de ses finances.

Administrację dochodów i wydatków powierza się Komitetowi, złożonemu z Prezesa, Inspektora generalnego służby sanitarnej morskiej i kwarantannowej oraz trzech delegatów mocarstw, wybranych przez Radę. Posiada on nazwę „Komitetu Finansowego”. Trzech delegatów mocarstw wybiera się na rok jeden, mogą oni atoli być wybrani ponownie.

Komitet ustala do zatwierdzenia Rady wynagrodzenie urzędników wszelkiego stopnia, decyduje w sprawie wydatków stałych i nieprzewidzianych. Co trzy miesiące na sesji specjalnej składa Radzie sprawozdanie szczegółowe ze swych czynności. W trzy miesiące po ukończeniu roku budżetowego, Rada na wniosek Komitetu, zatwierdza bilans ostateczny i składa go za pośrednictwem Prezesa Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

Rada sporządza budżet swych dochodów i wydatków, który zatwierdza Rada Ministrów jednocześnie z budżetem ogólnym Państwa, jako budżet dodatkowy. O ile suma wydatków przewyższa ogół dochodów, deficyt pokrywa się z funduszów ogólnych Państwa. W każdym razie Rada winna niezwłocznie rozważyć sposoby doprowadzenia dochodów i wydatków do równowagi. Wnioski jej składają się za pośrednictwem Prezesa Ministrowi Spraw Wewnętrznych. O ile zaś istnieje nadwyżka dochodów, pozostaje ona w kasie Rady sanitarnej morskiej i kwarantannowej i przeznaczona jest na podstawie uchwały Rady sanitarnej, zatwierdzonej przez Radę Ministrów, na utworzenie funduszu zapasowego dla potrzeb nieprzewidzianych.

Art. 25.

Prezes winien przestrzegać, aby głosowanie tajne odbywało się w każdym przypadku na żądanie trzech członków Rady. Tajne głosowanie obowiązuje zawsze przy wyborach delegatów mocarstw do Komitetu Dyscyplinarnego lub Finansowego oraz przy nominacji, uwolnieniu, przeniesieniu lub awansie personelu.

Art. 26.

Gubernatorzy, prefekci policji oraz Mudirowie odpowiedzialni są za wykonanie przepisów sanitarnych w zakresie swych kompetencji. Obowiązani są oni, zarówno jak i wszystkie władze cywilne i wojskowe, udzielać pomocy agentom służby sanitarnej morskiej i kwarantannowej za zgłoszeniem ich uprawnionych żądań celem zapewnienia szybkiego wykonania zarządzeń w sprawach zdrowia publicznego.

Art. 27.

Wszystkie dekrety i przepisy, poprzedzające dekret niniejszy, odwołuje się w tem, co jest sprzeczne z przepisami powyższymi.

Art. 28.

Naszemu Ministrowi Spraw Wewnętrznych porucza się wykonanie niniejszego dekretu, który obowiązywać będzie od dnia 1 listopada 1893 roku.

Dan w Pałacu Ramleh dnia 19 czerwca 1893.

Abbas Hilmi

W imieniu Kedywa:
Prezes Rady, Minister Spraw Wewnętrznych

Riaz

L'Administration des recettes et des dépenses est confiée à un Comité composé du Président, de l'Inspecteur général du Service sanitaire, maritime et quarantenaire et de trois délégués des Puissances, élus par le Conseil. Il prend le titre de „Comité des Finances”. Les trois délégués des Puissances sont renouvelés tous les ans. Ils sont rééligibles.

Ce Comité fixe, sauf ratification du Conseil, le traitement des employés de tout grade; il décide les dépenses fixes et les dépenses imprévues. Tous les trois mois, dans une séance spéciale, il fait au Conseil un rapport détaillé de sa gestion. Dans les trois mois qui suivent l'expiration de l'année budgétaire, le Conseil, sur la proposition du Comité, arrête le bilan définitif et le transmet, par l'entremise de son Président, au Ministère de l'Intérieur.

Le Conseil prépare le budget de ses recettes et celui de ses dépenses. Ce budget sera arrêté par le Conseil des Ministres, en même temps que le budget général de l'État, à titre de budget annexe. — Dans le cas où le chiffre des dépenses excéderait le chiffre des recettes, le déficit sera comblé par les ressources générales de l'État. Toutefois, le Conseil devra étudier sans retard les moyens d'équilibrer les recettes et les dépenses. Ses propositions seront, par les soins du Président, transmises au Ministère de l'Intérieur. L'excédent des recettes, s'il en existe, restera à la caisse du Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire; il sera, après décision du Conseil sanitaire, ratifiée par le Conseil des Ministres, affecté exclusivement à la création d'un fonds de réserve destiné à faire face aux besoins imprévus.

Art. 25.

Le Président est tenu d'ordonner que le vote aura lieu au scrutin secret, toutes les fois que trois membres du Conseil en font la demande. Le vote au scrutin secret est obligatoire toutes les fois qu'il s'agit du choix des délégués des Puissances pour faire partie du Comité de discipline ou du Comité des Finances et lorsqu'il s'agit de nomination, révocation, mutation ou avancement dans le personnel.

Art. 26.

Les Gouverneurs, Préfets de police et Moudirs sont responsables, en ce qui les concerne, de l'exécution des réglemens sanitaires. Ils doivent, ainsi que toutes les autorités civiles et militaires, donner leur concours lorsqu'ils en sont légalement requis par les agents du Service sanitaire, maritime et quarantenaire, pour assurer la prompte exécution des mesures prises dans l'intérêt de la santé publique.

Art. 27.

Tous décrets et réglemens antérieurs sont abrogés en ce qu'ils ont de contraire aux dispositions qui précèdent.

Art. 28.

Notre Ministre de l'Intérieur est chargé de l'exécution du présent décret, qui ne deviendra exécutoire qu'à partir du 1-er novembre 1893.

Fait au Palais de Ramleh, le 19 juin 1893.

Abbas Hilmi

Par le Khédive:
Le Président du Conseil, Ministre de l'Intérieur,

Riaz

DEKRET KEDYWA

z dnia 25 grudnia 1894.

My, Kedyw Egiptu,

Na wniosek Naszego Ministra Finansów i na skutek zgodnej z nim uchwały Naszej Rady Ministrów;

Wobec zgodnej opinii p. p. Komisarzy — Dyrektorów Kasy długu publicznego w tem, co dotyczy artykułu 7;

Za zgodą mocarstw postanawiamy:

Art. 1.

Począwszy od roku finansowego 1894, przeznaczą się corocznie z wpływów bieżących, przewidzianych w przepisach o latarniach morskich, suma 40000 f. e. do wydatkowania według brzmienia artykułów następujących.

Art. 2.

Suma, przypadająca w roku 1894, będzie użyta: 1) na pokrycie ewentualnego deficytu Rady kwarantannowej z roku 1894, o ile deficyt ten nie mógłby znaleźć pokrycia w dochodach, pochodzących z kapitału zapasowego rzeczony Rady, jak o tem będzie mowa w artykułach następujących, 2) na niezbędne wydatki nadzwyczajne, połączone z utrzymaniem zakładów sanitarnych w El-Tor, Suezie i Źródłach Mojżesza.

Art. 3.

Obecny kapitał zapasowy Rady kwarantannowej może być użyty na pokrycie deficytu za rok 1894, z warunkiem atoli, iż pozostałość kapitału tego nie może być mniejsza, jak 10,000 f. e.

O ile deficyt nie został pokryty w całości, wówczas reszta pokrywa się z dochodów, wskazanych w art. 1.

Art. 4.

Z sumy 80,000 f. e., pochodzącej z lat 1895, 1896, przeznaczyć należy: 1) sumę równą tej, jaka będzie wypłacona w r. 1894 z tych samych dochodów na pokrycie deficytu tegoż roku 1894 w ten sposób, ażeby sumy, niezbędne na wydatki nadzwyczajne, przewidziane w artykule pierwszym dla El-Toru, Suez i Źródła Mojżesza, doprowadzone były do 40,000, 2) sumy, niezbędne do pokrycia deficytu w budżecie Rady kwarantannowej na rok budżetowy 1895 i 1896.

Nadwyżka, pozostała po wykonaniu powyższego, będzie użyta na budowę nowych latarni morskich na Morzu Czerwonym.

Art. 5.

Począwszy od roku budżetowego 1897, rzeczona suma roczna 40,000 f. e. używana będzie na pokrycie ewentualnych deficytów Rady kwarantannowej. Wysokość sumy na ten cel niezbędnej, będzie określona ściśle na podstawie wyników wykonania budżetu Rady z lat 1894 i 1895.

Nadwyżka używana będzie na zmniejszenie opłat latarni morskich, przyczem opłaty te będą zmniejszone w jednakowym stosunku na Morzu Czerwonym i Śródziemnym.

DÉCRET KHÉDIVIAL

du 25 décembre 1894.

Nous, Khédivé d'Égypte,

Sur la proposition de notre Ministre des Finances et l'avis conforme de notre Conseil des Ministres;

Vu l'avis conforme de MM. les Commissaires-Directeurs de la Caisse de la dette publique en ce qui concerne l'article 7;

Avec l'assentiment des Puissances,
Décrétons:

Article premier.

A partir de l'exercice financier 1894, il sera prélevé annuellement, sur les recettes actuelles des droits de phares, une somme de 40 000 L. E., qui sera employée comme il est expliqué dans les articles suivants.

Art. 2.

La somme prélevée en 1894 sera affectée: 1° à combler le déficit éventuel de l'exercice financier 1894 du Conseil quarantenaire, au cas où ce déficit n'aurait pas pu être entièrement couvert avec les ressources provenant du fonds de réserve dudit Conseil, ainsi qu'il sera dit à l'article qui suit; 2° à faire face aux dépenses extraordinaires nécessitées par l'aménagement des établissements sanitaires d'El-Tor, de Suez et des Sources de Moïse.

Art. 3.

Le fonds de réserve actuel du Conseil quarantenaire sera employé à combler le déficit de l'exercice 1894, sans que ce fonds puisse être réduit à une somme inférieure à 10,000 L. E.

Si le déficit ne se trouve pas entièrement couvert, il sera fait face, pour le reste, avec les ressources créées à l'article 1-er.

Art. 4.

Sur la somme de 80,000 L. E., provenant des exercices 1895 et 1896, il sera prélevé: 1° une somme égale à celle qui aura été payée en 1894 sur les mêmes recettes, à valoir sur le déficit de ladite année 1894, de manière à porter à 40,000 L. E. le montant des sommes affectées aux travaux extraordinaires prévus à l'article 1-er pour El-Tor, Suez et les Sources de Moïse; 2° les sommes nécessaires pour combler le déficit du budget du Conseil quarantenaire, pour les exercices financiers 1895 et 1896.

Le surplus, après le prélèvement ci-dessus, sera affecté à la construction de nouveaux phares dans la mer Rouge.

Art. 5.

A partir de l'exercice financier 1897, cette somme annuelle de 40,000 L. E. sera affectée à combler les déficits éventuels du Conseil quarantenaire. Le montant de la somme nécessaire à cet effet sera arrêté définitivement en prenant pour base les résultats financiers des exercices 1894 et 1895 du Conseil.

Le surplus sera affecté à une réduction des droits de phares: il est entendu que ces droits seront réduits dans la même proportion dans la mer Rouge et dans la Méditerranée.

Art. 6.

Wobec pobierania i przekazywania opłat powyższych Rząd, począwszy od roku 1894, zwolniony zostaje ze wszystkich zobowiązań na wydatki bądź zwyczajne bądź nadzwyczajne Rady kwarantannowej.

W każdym razie atoli wydatki, ponoszone do dziś dnia przez Rząd egipski, będą go obowiązywać i nadal.

Art. 7.

Począwszy od roku budżetowego 1894, po uregulowaniu rachunku nadwyżki z Kasą Długu publicznego, część nadwyżki, przypadająca Rządowi, będzie zwiększana corocznie o 20,000 f. e.

Art. 8.

Na zasadzie porozumienia Rządu Egipskiego z Rządami Niemieckim, Belgijskim, Wielko-Brytańskim i Włoskim, suma, przeznaczona do zmniejszenia opłat za latarnie morskie, w myśl art. 5 niniejszego dekretu, będzie odjęta od sumy 40,000 f. e., przewidzianej w odezwach, dołączonych do konwencji handlowych pomiędzy Egiptem a wzmiankowanymi Rządami.

Art. 9.

Naszemu Ministrowi Finansów porucza się wykonanie niniejszego dekretu.

Dan w Pałacu Koubbeh 25 grudnia 1894.

Abbas Hilmi

W imieniu Kedywa:
Prezydent Rady Ministrów:
N. Nubar

Minister Finansów:
Ahmer Mazlum

Minister Spraw Zagranicznych:
Boutros Ghali

ROZPORZĄDZENIE MINISTERJALNE

z dnia 19 czerwca 1893 roku,

dotyczące działalności służby sanitarnej morskiej i kwarantannowej.

Minister Spraw Wewnętrznych,
na zasadzie Dekretu z dnia 19 czerwca 1893 zarządza:

CZĘŚĆ I.

O Radzie sanitarnej morskiej i kwarantannowej.

Art. 1.

Prezes zwołuje Radę sanitarną morską i kwarantannową na sesje zwyczajne w pierwszy wtorek każdego miesiąca.

Zwołać on również winien posiedzenie na żądanie trzech członków.

Winien on również zwoływać Radę na posiedzenia nadzwyczajne w przypadkach, wymagających natychmiastowego ustalenia spraw wielkiej wagi.

Art. 2.

W wezwaniach na posiedzenia wymieniać należy sprawy, postawione na porządku obrad. Z wyjątkiem przypadków nagłych uchwały ostateczne mogą być powzięte jedynie względem spraw, wymienionych w wezwaniach.

Art. 6.

Moyennant les prélèvements et affectations ci-dessus, le Gouvernement est, à partir de l'année 1894, déchargé de toute obligation quelconque en ce qui concerne les dépenses soit ordinaires, soit extraordinaires du Conseil quarantenaire.

Il est entendu, toutefois, que les dépenses supportées jusqu'à ce jour par le Gouvernement égyptien continueront à rester à sa charge.

Art. 7.

A partir de l'exercice 1894, lors du règlement de compte des excédents avec la Caisse de la dette publique, la part de ces excédents revenant au Gouvernement sera majorée d'une somme annuelle de 20,000 L. E.

Art. 8.

Il a été convenu entre le Gouvernement égyptien et les Gouvernements d'Allemagne, de Belgique, de Grande-Bretagne et d'Italie que la somme affectée à la réduction des droits de phares, aux termes de l'article 5 du présent décret, viendra en déduction de celle de 40,000 L. E. prévue dans les lettres annexées aux conventions commerciales intervenues entre l'Égypte et lesdits Gouvernements.

Art. 9.

Notre Ministre des Finances est chargé de l'exécution du présent décret.

Fait au Palais de Koubbeh, le 25 décembre 1894.

Abbas Hilmi

Par le Khédivé:
Le Président du Conseil des Ministres,
N. Nubar

Le Ministre des Finances,
Ahmer Mazloum

Le Ministre des Affaires étrangères,
Boutros Ghali

ARRETÉ MINISTÉRIEL

du 19 juin 1893,

concernant le fonctionnement du service sanitaire, maritime et quarantenaire.

Le Ministre de l'Intérieur,
Vu le décret en date du 19 juin 1893,
Arrête:

TITRE I-er.

Du Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire.

Article premier.

Le Président est tenu de convoquer le Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire, en séance ordinaire, le premier mardi de chaque mois.

Il est également tenu de le convoquer lorsque trois membres en font la demande.

Il doit enfin réunir le Conseil, en séance extraordinaire, toutes les fois que les circonstances exigeront l'adoption immédiate d'une mesure grave.

Art. 2.

La lettre de convocation indique les questions portées à l'ordre du jour. A moins d'urgence, il ne pourra être pris de décisions définitives que sur les questions mentionnées dans la lettre de convocation.

Art. 3.

Sekretarz Rady redaguje protokół posiedzeń.

Protokół przesyła się do podpisu wszystkim członkom, którzy uczestniczyli w posiedzeniu.

Z protokołów należy sporządzać dokładne odpisy w księdze, którą przechowuje się w archiwum razem z oryginałem protokołów.

Odpisy prowizoryczne protokołów są udzielane każdemu z członków Rady na żądanie.

Art. 4.

Komisja stała, złożona z Prezesa, Inspektora generalnego służby sanitarnej morskiej i kwarantannowej i 2-ch delegatów mocarstw, obranych przez Radę, przeznaczona jest do decydowania spraw i przedsięwzięcia środków nadzwyczajnych.

Delegata Państwa zainteresowanego zaprasza się zawsze na sesję i posiada on prawo głosu.

Prezes głosuje tylko w przypadkach podzielenia się głosów.

Uchwały są podawane do wiadomości wszystkim członkom Rady niezwłocznie i na piśmie.

Skład Komisji rzeczowej odnawia się co trzy miesiące.

Art. 5.

Prezes, a w razie jego nieobecności Inspektor generalny służby sanitarnej morskiej i kwarantannowej kieruje obradami na sesjach Rady, głosuje zaś jedynie w przypadkach podziału głosów.

Prezes sprawuje zarząd ogólny służby i jest obowiązany pilnować wykonania postanowień Rady.

Sekretariat.

Art. 6.

Sekretariat, znajdując się pod zarządkiem Prezesa, ześrodkowuje korespondencję zarówno z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, jak i z różnymi agentami służby sanitarnej morskiej i kwarantannowej.

Prowadzi on statystykę i zarządza archiwami. W skład jego wchodzi agenci pomocniczy (commis) i tłumacze w liczbie, dostatecznej do załatwiania spraw.

Art. 7.

Sekretarz Rady, Kierownik Sekretariatu, uczestniczy w posiedzeniach Rady i redaguje protokoły.

Pod jego kierownictwem znajdują się urzędnicy i służba niższa Sekretariatu.

Zarządza on i kontroluje ich pracę z ramienia Prezesa.

Do niego też należy piecza nad archiwum i odpowiedzialność za nie.

Biuro rachunkowe.

Art. 8.

Kierownikiem biura centralnego rachuby jest „księgowy” (buchalter).

Nie może on objąć służby przed złożeniem kaucji, której wysokość oznacza Rada sanitarna morska i kwarantannowa.

Prowadzi on pod dyktando Komitetu finansowego kontrolę czynności urzędników, którym powierzono przyjmowanie opłat sanitarnych i kwarantannowych.

Art. 3.

Le secrétaire du Conseil rédige les procès-verbaux des séances.

Ces procès-verbaux doivent être présentés à la signature de tous les membres qui assistaient à la séance.

Ils sont intégralement copiés sur un registre qui est conservé dans les archives concurremment avec les originaux des procès-verbaux.

Une copie provisoire des procès-verbaux sera délivrée à tout membre qui en fera la demande.

Art. 4.

Une Commission permanente composée du Président, de l'Inspecteur général du service sanitaire, maritime et quarantenaire, et de deux délégués des Puissances élus par le Conseil, est chargé de prendre les mesures urgentes.

Le délégué de la nation intéressée est toujours convoqué. Il a droit de vote.

Le Président ne vote qu'en cas de partage.

Les décisions sont immédiatement communiquées par lettre à tous les membres du Conseil.

Cette Commission sera renouvelée tous les trois mois.

Art. 5.

Le Président ou, en son absence, l'Inspecteur général du service sanitaire, maritime et quarantenaire, dirige les délibérations du Conseil. Il ne vote qu'en cas de partage.

Le Président a la direction générale du service. Il est chargé de faire exécuter les décisions du Conseil.

Secrétariat.

Art. 6.

Le Secrétariat, placé sous la direction du Président, centralise la correspondance tant avec le Ministère de l'Intérieur qu'avec les agents du Service sanitaire, maritime et quarantenaire.

Il est chargé de la statistique et des archives. Il lui sera adjoint des commis et interprètes en nombre suffisant pour assurer l'expédition des affaires.

Art. 7.

Le secrétaire du Conseil, chef du secrétariat, assiste aux séances du Conseil et rédige les procès-verbaux.

Il a sous ses ordres les employés et gens du service du secrétariat.

Il dirige et surveille leur travail, sous l'autorité du Président.

Il a la garde et la responsabilité des archives.

Bureau de comptabilité.

Art. 8.

Le chef du bureau central de la comptabilité est „agent comptable”.

Il ne pourra entrer en fonctions avant d'avoir fourni un cautionnement, dont le quantum sera fixé par le Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire.

Il contrôle, sous la direction du Comité des finances, les opérations des préposés à la recette des droits sanitaires et quarantennaires.

Sporządza on budżety i rachunki, które przesyła Ministerstwu Spraw Wewnętrznych po przyjęciu przez Komitet finansowy i uchwaleniu przez Radę.

O Inspektorze generalnym sanitarnym.

Art. 9.

Inspektor generalny sanitarny czuwa nad wszystkimi urzędami, zależnymi od Rady.

Nadzór ten wykonywa on w warunkach, przewidzianych w art. 19 Dekretu z dnia 19 czerwca 1893 r.

Zwiedza on co najmniej raz na rok wszystkie urzędy, agencje i posterunki sanitarne.

Nadto na wniosek Rady i w miarę potrzeb służby Inspektor generalny zarządza wizytacje, wyznaczone przez Prezesa.

W razie przeszkód w czynności Inspektora generalnego, Prezes w porozumieniu z Radą wyznacza jego zastępcę.

We wszystkich przypadkach dokonania oględzin urzędu, agencji, posterunku sanitarnego, stacji sanitarnej lub obozu kwarantannowego Inspektor sanitarny zdaje sprawę Prezydjum Rady w specjalnym raporcie o wynikach rzeczonych oględzin.

W przerwach między wyjazdami Inspektor generalny bierze udział z ramienia Prezesa w zarządzie służby ogólnej. Zastępuje on Prezesa w razie jego nieobecności lub innych przeszkód w czynnościach.

CZĘŚĆ II.

Służba portowa, stacje kwarantannowe, stacje sanitarne.

Art. 10.

Policja sanitarna morska i kwarantanna wzdłuż brzegów Morza Śródziemnego i Czerwonego w Egipcie, jak również na granicach lądowych z pustynią powierza się dyrektorom urzędów zdrowia, dyrektorom stacji sanitarnych lub obozów kwarantannowych, przełożonym agencji sanitarnych lub przełożonym posterunków sanitarnych oraz urzędnikom, pod władzą tych organów pozostającym.

Art. 11.

Dyrektorzy urzędów zdrowia sprawują zarząd i są odpowiedzialni zarówno za działalność urzędów, na czele których są postawieni, jak i posterunków sanitarnych, od nich zależnych.

Mają oni czuwać nad ściśłym wykonaniem przepisów policji sanitarnej morskiej i kwarantannowej. Stosują się do instrukcyj, otrzymywanych od Prezydjum Rady i wydają rozporządzenia i instrukcje urzędnikom swego urzędu oraz posterunków sanitarnych, do niego należących.

Do obowiązków ich należą rewizje okrętów i pertraktacje z nimi, zastosowanie środków kwarantannowych oraz dokonywanie w przypadkach w przepisach przewidzianych, oględzin lekarskich i wnioskowanie w sprawach wykroczeń kwarantannowych.

Znoszą się oni w sprawach administracyjnych bezpośrednio z Prezydjum, któremu udzielają wszelkich informacji sanitarnych w wyniku wykonywania swych czynności służbowych.

Il dresse les états et comptes qui doivent être transmis au Ministère de l'Intérieur après avoir été arrêtés par le Comité des finances et approuvés par le Conseil.

De l'Inspecteur général sanitaire.

Art. 9.

L'Inspecteur général sanitaire a la surveillance de tous les services dépendant du Conseil. Il exerce cette surveillance dans les conditions prévues par l'article 19 du décret en date du 19 juin 1893.

Il inspecte, au moins une fois par an, chacun des offices, agences ou postes sanitaires.

En outre, le Président détermine, sur la proposition du Conseil et selon les besoins du service, les inspections auxquelles l'Inspecteur général devra procéder.

En cas d'empêchement de l'Inspecteur général, le Président désignera, d'accord avec le Conseil, le fonctionnaire appelé à le suppléer.

Chaque fois que l'Inspecteur général a visité un office, une agence, un poste sanitaire, une station sanitaire ou un campement quarantenaire, il doit rendre compte à la Présidence du Conseil, par un rapport spécial, du résultat de sa vérification.

Dans l'intervalle de ses tournées, l'Inspecteur général prend part, sous l'autorité du Président, à la direction du service général. Il supplée le Président en cas d'absence ou d'empêchement.

TITRE II.

Service des ports, stations quarantennaires, stations sanitaires.

Art. 10.

La police sanitaire, maritime et quarantenaire, le long du littoral égyptien de la Méditerranée et de la Mer Rouge, aussi bien que sur les frontières de terre du côté du désert, est confiée aux directeurs des offices de santé, directeurs des stations sanitaires ou campements quarantennaires, chefs des agences sanitaires ou chefs des postes sanitaires et aux employés placés sous leurs ordres.

Art. 11.

Les directeurs des offices de santé ont la direction et la responsabilité du service tant de l'office à la tête duquel ils sont placés que des postes sanitaires qui en dépendent.

Ils doivent veiller à la stricte exécution des règlements de police sanitaire, maritime et quarantenaire. Ils se conforment aux instructions qu'ils reçoivent de la Présidence du Conseil et donnent à tous les employés de leur office, aussi bien qu'aux employés des postes sanitaires qui y sont rattachés, les ordres et les instructions nécessaires.

Ils sont chargés de la reconnaissance et de l'arraisonnement des navires, de l'application des mesures quarantennaires, et ils procèdent, dans les cas prévus par les règlements, à la visite médicale, ainsi qu'aux enquêtes sur les contraventions quarantennaires.

Ils correspondent seuls pour les affaires administratives avec la Présidence, à laquelle ils transmettent tous les renseignements sanitaires qu'ils ont recueillis dans l'exercice de leurs fonctions.

Art. 12.

Dyrektorzy urzędów zdrowia pod względem wynagrodzenia dzielą się na dwie klasy.

Urzędów pierwszej klasy jest cztery, a mianowicie:

Aleksandrja,
Port - Said,
Zagłębie Suezu i Obóz przy Źródłach Mojżesza,

Tor.

Urzędy drugiej klasy w liczbie trzech są:

Damietta,
Suakim,
Kosseir.

Art. 13.

Przełożeni agencji sanitarnych mają w stosunku do nich takie same kompetencje, jak dyrektorzy w stosunku do swych urzędów.

Art. 14.

Istnieje jedna tylko agencja sanitarna w El-Ariche.

Art. 15.

Naczelnicy posterunków sanitarnych są przełożonymi urzędników posterunku, do ich zarządu należącego. Są oni podwładni dyrektorowi jednego z urzędów zdrowia.

Do obowiązków ich należy zastosowanie środków sanitarnych i kwarantannowych, wymienionych w przepisach.

Nie mogą oni wydawać żadnych patentów, poświadczając zaś mogą tylko patenty statków, mających wolny przejazd.

Wzywają oni okręty, przybywające ze złym patentem lub w warunkach nieprawidłowych do zawinięcia do portu, w którym znajduje się urząd sanitarny.

Nie mogą oni przedsięwziąć sami badań (ankiet) sanitarnych, lecz winni zawiadomić w tym celu dyrektora urzędu przełożonego.

Z wyjątkiem wypadków nagłych w najściślejszym znaczeniu znoszą się oni wyłącznie z dyrektorem we wszystkich sprawach administracyjnych. W nagłych sprawach sanitarnych i kwarantannowych, do jakich należy stosowanie środków względem okrętu przybywającego, lub wpisanie adnotacji do patentu okrętu odpływającego, korespondują oni bezpośrednio z Prezydjum Rady, obowiązani są atoli zawiadomić niezwłocznie o tej korespondencji dyrektora przełożonego.

Obowiązani są oni w sposób jak najszybszy zawiadomić Prezydjum Rady o zatonięciach, o których mieliby wiadomość.

Art. 16.

Posterunków sanitarnych jest sześć, a mianowicie:

posterunki w Nowym Porcie, Abukirze, Brullos i Rozecie należą do urzędu w Aleksandrji.

Posterunki w Kantarze i porcie wewnętrznym Ismailia należą do urzędu w Port-Saidzie.

Rada może w razie konieczności oraz w miarę posiadania odpowiednich środków zakładać nowe posterunki sanitarne.

Art. 12.

Les directeurs des offices de santé sont, au point de vue du traitement, divisés en deux classes:

Les offices de 1-re classe, qui sont au nombre de quatre:

Alexandrie;
Port-Said;
Bassin de Suez et campement aux Sources de Moïse;

Tor;

Les offices de 2-e classe, qui sont au nombre de trois:

Damiette;
Souakim;
Kosseir.

Art. 13.

Les chefs des agences sanitaires ont les mêmes attributions, en ce qui concerne l'agence, que les directeurs en ce qui concerne leur office.

Art. 14.

Il y a une seule agence sanitaire, à El Ariche.

Art. 15.

Les chefs des postes sanitaires ont sous leurs ordres les employés du poste qu'ils dirigent. Ils sont placés sous les ordres du directeur d'un des offices de santé.

Ils sont chargés de l'exécution des mesures sanitaires et quarantennaires indiquées par les règlements.

Ils ne peuvent délivrer aucune patente et ne sont autorisés à viser que les patentes des bâtiments partant en libre pratique.

Ils obligent les navires qui arrivent à leur échelle avec une patente brute ou dans des conditions irrégulières à se rendre dans un port où existe un office sanitaire.

Ils ne peuvent eux-mêmes procéder aux enquêtes sanitaires, mais ils doivent appeler à cet effet le directeur de l'office dont ils relèvent.

En dehors des cas d'urgence absolue, ils ne correspondent qu'avec ce directeur pour toutes les affaires administratives. Pour les affaires sanitaires et quarantennaires urgentes, telles que les mesures à prendre au sujet d'un navire arrivant, ou l'annotation, à inscrire sur la patente d'un navire en partance, ils correspondent directement avec la Présidence du Conseil; mais ils doivent donner sans retard communication de cette correspondance au directeur dont ils dépendent.

Ils sont tenus d'aviser, par les voies les plus rapides, la Présidence du Conseil des naufrages dont ils auront connaissance.

Art. 16.

Les postes sanitaires sont au nombre de six, énumérés ci-après:

Postes du Port-Neuf, d'Aboukir, Brullos et Rosette, relevant de l'office d'Alexandrie;

Postes de Kantara et du port intérieur d'Ismailia, relevant de l'office de Port-Said.

Le Conseil pourra, suivant les nécessités du service, et suivant ses ressources, créer de nouveaux postes sanitaires.

Art. 17.

Służba stała i prowizoryczna stacyj sanitarnych i obozów kwarantannowych powierza się dyrektorom, pod których władzą znajdują się urzędnicy sanitarni, strażnicy, trażgarze i posługacze.

Art. 18.

Dyrektorzy obowiązani są poddawać kwarantannę osoby, przysyłane do stacyj sanitarnej lub obozu; czuwają oni w porozumieniu z lekarzami nad izolacją różnych kategorii osób, odbywających kwarantannę, i zapobiegają wykroczeniom. Po upływie określonego czasu udzielają zwolnienia lub zawieszają je stosownie do przepisów; zarządzają wykonanie dezynfekcji towarów i przedmiotów użytku i poddają kwarantannę osoby, użyte do rzeczonych czynności.

Art. 19.

Wykonywają oni nadzór stały nad zastosowaniem środków nakazanych, tudzież nad zdrowiem odbywających kwarantannę i personelu zakładu.

Art. 20.

Odpowiedzialni są za bieg służby, z którego w raportach codziennych zdają sprawę Prezydjum Rady Sanitarnej morskiej i kwarantannowej.

Art. 21.

Lekarze stacyj sanitarnych i obozów kwarantannowych są podwładnymi dyrektorom rzeczonych zakładów oraz przełożonymi aptekarza i pielęgniarzy.

Czuwają oni nad stanem zdrowia osób, odbywających kwarantannę, i personelu zakładu, zarządzają infirmerją stacyj sanitarnych lub obozu.

Zwolnienie osób, odbywających kwarantannę, może nastąpić jedynie po zbadaniu przez lekarza i na skutek jego przychylniej opinii.

Art. 22.

W urzędach sanitarnych, stacyjach sanitarnych i obozach kwarantannowych dyrektor jest zarazem „buchalterem”.

Wyznacza on pod osobistą swoją odpowiedzialnością urzędnika do inkasowania opłat sanitarnych i kwarantannowych.

Przełożeni agencji lub posterunków sanitarnych są zarazem buchalterami; obowiązani są oni osobiście pobierać opłaty.

Urzędnicy, przeznaczeni do pobierania opłat, winni stosować się do przepisów, wydawanych przez Ministerstwo Finansów w sprawach, dotyczących gwarancji, księgowości, terminów składania gotówki i wogóle we wszystkich sprawach finansowych, do ich urzędu należących.

Art. 23.

Wydatki służby sanitarnej morskiej i kwarantannowej uskuteczniają się z własnych środków Rady lub z zgodą Ministerstwa Finansów przez kasy, które ono do tego przeznaczcy.

Kair, 19 czerwca 1893.

Riaz

Art. 17.

Le service permanent ou provisoire des stations sanitaires et campements quaranténaires est confié à des directeurs, qui ont sous leurs ordres des employés sanitaires, des gardiens, des portefaix et des gens de service.

Art. 18.

Les directeurs sont chargés de faire subir la quarantaine aux personnes envoyées à la station sanitaire ou au campement. Ils veillent, de concert avec les médecins, à l'isolement des différents quaranténaires et empêchent toute compromission. A l'expiration du délai fixé, ils donnent la libre pratique ou la suspendent conformément aux règlements, font pratiquer la désinfection des marchandises et des effets à usage, et appliquent la quarantaine aux gens employés à cette opération.

Art. 19.

Ils exercent une surveillance constante sur l'exécution des mesures prescrites, ainsi que sur l'état de santé des quaranténaires et du personnel de l'établissement.

Art. 20.

Ils sont responsables de la marche du service, et en rendent compte, dans un rapport journalier, à la Présidence du Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire.

Art. 21.

Les médecins attachés aux stations sanitaires et aux campements quaranténaires relèvent des directeurs de ces établissements. Ils ont sous leurs ordres le pharmacien et les infirmiers.

Ils surveillent l'état de santé des quaranténaires et du personnel et dirigent l'infirmerie de la station sanitaire ou du campement.

La libre pratique ne peut être donnée aux personnes en quarantaine qu'après visite et rapport favorable du médecin.

Art. 22.

Dans chaque office sanitaire, station sanitaire ou campement quarantenaire, le directeur est aussi „agent comptable”.

Il désigne, sous sa responsabilité personnelle effective, l'employé préposé à l'encaissement des droits sanitaires et quaranténaires.

Les chefs d'agences ou postes sanitaires sont également agents comptables: ils sont chargés personnellement d'effectuer la perception des droits.

Les agents chargés du recouvrement des droits doivent se conformer, pour les garanties à présenter, la tenue des écritures, l'époque des versements, et généralement tout ce qui concerne la partie financière de leur service, aux règlements émanant du Ministère des Finances.

Art. 23.

Les dépenses du Service sanitaire, maritime et quarantenaire seront acquittées par les moyens propres du Conseil, ou d'accord avec le Ministère des Finances, par le service des caisses qu'il désignera.

Le Caire, le 19 juin 1893.

Riaz

PROTOKÓŁ PODPISANIA.

Podpisani pełnomocnicy zebrali się dnia dzisiejszego celem złożenia podpisu pod Międzynarodową Konwencją Sanitarną.

Pełnomocnicy Państwa Niemieckiego, powołując się na artykuł 25, zgłaszają zastrzeżenie stanowiące co do przyznania przez konwencję poszczególnym Rządom prawa stosowania obserwacji w przypadkach dżumy gruczołowej.

Pełnomocnicy Brazylii składają oświadczenie, że są upoważnieni do podpisania konwencji ad referendum z zastrzeżeniami, uwidocznionymi w protokole ostatniego plenarnego posiedzenia.

Pełnomocnicy Chili oświadczają, że przyłączają się do zastrzeżeń, sformułowanych przez Pełnomocników Brazylii i Portugalii.

Pełnomocnicy Chin zgłaszają w imieniu swojego Rządu stanowcze zastrzeżenia co do zawartego w artykule 8 ustęp 2 obowiązku zaprowadzenia przymusowego zgłaszania chorób, wyszczególnionych w konwencji.

Pełnomocnicy Egiptu ponawiają w imieniu swojego Rządu stanowcze zastrzeżenie, złożone co do uczestniczenia przedstawiciela Sudanu w konferencji. Nadto oświadczają oni, że uczestnictwo to nie może uszczuplić praw suwerennych Egiptu.

Pełnomocnicy Hiszpanii zgłaszają w imieniu swojego Rządu zastrzeżenie identyczne do złożonego przez Pełnomocników Stanów Zjednoczonych Ameryki co do artykułu 12.

Pełnomocnicy Stanów Zjednoczonych Ameryki składają formalne oświadczenie, że faktu podpisania przez nich Konwencji sanitarnej międzynarodowej z dnia dzisiejszego nie należy interpretować w tym sensie, jakoby Stany Zjednoczone Ameryki przez to uznały władzę lub jednostkę, spełniającą czynności Rządu Państwa, uczestniczącego w umowie, lub przystępującego do niej, podczas gdy władza lub jednostka ta nie jest przez Stany Zjednoczone uznana za Rząd tego Państwa. Oświadczają one ponadto, że udział Stanów Zjednoczonych Ameryki w Konwencji sanitarnej międzynarodowej z dnia dzisiejszego nie pociąga za sobą dla Stanów Zjednoczonych żadnego z umowy płynącego zobowiązania w stosunku do Państwa, uczestniczącego w umowie lub przystępującego do niej, o ile Państwo to jest reprezentowane przez władzę lub jednostkę, której Stany Zjednoczone nie uznają, jako odpowiadającej Rządowi tego państwa, a to do chwili, aż będzie ono reprezentowane przez Rząd, uznany przez Stany Zjednoczone.

Pozatem Pełnomocnicy Stanów Zjednoczonych Ameryki oświadczają, że Rząd ich zastrzeża sobie prawo decyzji, czy o ile chodzi o stosowanie zarządzeń, należy uznać obszar obcy za zakazony, tudzież prawo określenia zarządzeń, które w okolicznościach szczególnych będą stosowane do osób, przybywających do ich portów.

Wobec tego, że doniosły akt, dokonany przez Międzynarodową Konferencję Sanitarną, i zawarte w nim liczne nowe postanowienia nie mogły być drogą telegraficzną przedłożone Królowej Królów oraz

PROTOCOLE DE SIGNATURE.

Les Plénipotentiaires soussignés se sont réunis à la date de ce jour à l'effet de procéder à la signature de la Convention Sanitaire Internationale.

Les Plénipotentiaires de l'Empire Allemand, se référant à l'Article 25, font des réserves expresses quant à la faculté attribuée par la Convention aux divers Gouvernements d'imposer l'observation en cas de peste bubonique.

Les Plénipotentiaires du Brésil déclarent être autorisés à signer la Convention ad referendum sous les réserves inscrites dans le procès-verbal de la dernière séance plénière.

Les Plénipotentiaires du Chili déclarent s'associer aux réserves formulées par les Plénipotentiaires du Brésil et du Portugal.

Les Plénipotentiaires de la Chine font des réserves expresses, au nom de leur Gouvernement, quant à l'engagement figurant à l'Article 8, 2e alinéa, de rendre obligatoire la déclaration des maladies visées dans la Convention.

Au nom de leur Gouvernement, les Plénipotentiaires d'Égypte renouvellent les réserves expresses qu'ils ont formulées quant à la présence à la Conférence d'un Délégué représentant le Soudan. Ils déclarent, par ailleurs, que cette présence ne saurait porter atteinte aux droits de souveraineté de l'Égypte.

Les Plénipotentiaires de l'Espagne déclarent faire au nom de leur Gouvernement une réserve identique à celle des Plénipotentiaires des États-Unis d'Amérique, relative à l'article 12.

Les Plénipotentiaires des États-Unis d'Amérique déclarent formellement que la signature par eux de la Convention sanitaire internationale de ce jour ne doit pas être interprétée en ce sens que les États-Unis d'Amérique reconnaissent un régime ou une entité faisant fonction de Gouvernement d'une Puissance signataire ou adhérente, alors que ce régime ou cette entité n'est pas reconnu par les États-Unis comme le Gouvernement de cette Puissance. Ils déclarent, en outre, que la participation des États-Unis d'Amérique à la Convention sanitaire internationale de ce jour n'entraîne aucune obligation contractuelle des États-Unis envers une Puissance signataire ou adhérente représentée par un régime ou une entité que les États-Unis ne reconnaissent pas comme correspondant au Gouvernement de cette Puissance, jusqu'au moment où elle sera représentée par un Gouvernement reconnu par les États-Unis.

Les Plénipotentiaires des États-Unis d'Amérique déclarent, d'autre part, que leur Gouvernement se réserve le droit de décider si, au point de vue des mesures à appliquer, une circonscription étrangère doit être considérée comme infectée, et de déterminer les mesures qui devront être appliquées dans des circonstances spéciales aux arrivées dans ses propres ports.

L'œuvre considérable accomplie par la Conférence sanitaire internationale et les nombreuses dispositions nouvelles qu'elle contient n'ayant pu être soumises par le télégraphe à Sa Majesté la Reine

jego Cesarskiej i Królewskiej Wysokości Księżu Tafari Makonnen, Następcy Tronu i Regentowi Cesarstwa, Delegat Cesarstwa Etiopii oświadcza, że zmuszony jest wstrzymać się od podpisania konwencji do czasu otrzymania potrzebnych instrukcyj.

Pełnomocnicy brytyjscy oświadczenia, że ich podpis nie obowiązuje żadnej części Cesarstwa brytyjskiego, będącej odrębnym członkiem Ligi Narodów, o ile dana część nie podpisała osobno konwencji, albo nie zgłosiła przystąpienia do niej.

Pozatem oświadczenia oni, że zastrzegają dla wszystkich Protektoratów, Kolonij, Posiadłości lub Krajów, pozostających pod mandatem brytyjskim, a uczestniczących w konwencji, prawo niesłusowania ustępu 2 art. 8, o ile z powodów natury praktycznej nie byłyby one w stanie zapewnić pełnej skuteczności wykonywania postanowień, dotyczących obowiązkowego zgłaszania chorób, wymienionych w rzezonym artykule.

Delegat Kanady zastrzega dla swojego Rządu prawo decyzji, czy o ile chodzi o stosowanie zarządzeń należy dany obszar obcy uznać za zakażony i określić zarządzenia, które należy stosować w okolicznościach szczególnych do osób i przedmiotów, przybywających do portów kanadyjskich. Pod tym warunkiem przedstawiciel Kanady oświadcza, że jego Rząd gotów jest wziąć pod rozwagę zobowiązania, wynikające z artykułu 12 Konwencji, oraz otrzymywane wiadomości urzędowe o chorobach, występujących w krajach obcych.

Delegat Indji oświadcza, że jest upoważniony do podpisania Międzynarodowej konwencji sanitarnej z zastrzeżeniem, że z przyczyn natury praktycznej Indje obecnie nie są w stanie zaciągnąć zobowiązania, wypływającego z art. 8 co do przymusowego zgłaszania chorób, wymienionych w tym artykule, z wyjątkiem w miastach wielkich lub w razie epidemii.

Pełnomocnicy brytyjscy oświadczenia, że przywiązują wagę do stwierdzenia, że zastrzeżenia Pełnomocników Persji co do artykułu 90 nie mogą w żadnym razie zmieniać obecnego status quo, zważywszy, że jest w toku zawarcie porozumienia między Rządem perskim a brytyjskim.

Pełnomocnicy Rzeczypospolitej Finlandzkiej oświadczenia, że wobec niedostatecznej gwarancji, jaką daje uodpornienie przeciw cholerze, ich Rząd, pomimo postanowień art. 30, zastrzega sobie prawo poddania osób uodpornionych w razie potrzeby obserwacji.

Zważywszy pozatem, że handel przez granicę finlandzką może odbywać się tylko dwiema linjami kolei żelaznej od wschodu, biegnącymi bardzo blisko siebie, a tylko jedną od zachodu, co wyklucza możliwość częściowego zamknięcia granicy, Finlandja, chcąc uniknąć całkowitego zamknięcia granicy w razie epidemii, zastrzega sobie prawo ustanowienia obserwacji w miarę potrzeby, pomimo postanowień art. 58.

Pełnomocnicy Japonji oświadczenia, że ich Rząd zastrzega sobie możliwość: 1. przesyłania za pośrednictwem Biura Wschodniego w Singapur zgłoszeń i wiadomości, których przesyłanie przez Międzynarodowe Biuro Higieny Publicznej jest przepisane

des Rois et à Son Altesse Impériale et Royale le Prince Tafari Makonnen, Héritier et Régent de l'Empire, le Délégué de l'Empire d'Ethiopie déclare qu'il doit s'abstenir de signer la Convention, avant d'avoir reçu les instructions nécessaires.

Les Plénipotentiaires britanniques déclarent que leur signature ne lie aucune des parties de l'Empire britannique, membre distinct de la Société des Nations, qui ne signerait pas séparément la Convention ou qui n'y donnerait pas son adhésion.

Ils déclarent, en outre, réserver le droit de ne pas appliquer les dispositions du 2-e alinéa de l'Article 8 pour tous les Protectorats, Colonies, Possessions ou Pays sous mandat britannique qui seraient parties à la Convention et qui, pour des raisons d'ordre pratique, ne pourraient pas être en état de donner leur plein effet à ces dispositions relatives à la déclaration obligatoire des maladies visées audit article.

Le Délégué du Canada réserve pour son Gouvernement le droit de décider si, au point de vue des mesures à appliquer, une circonscription étrangère doit être considérée comme infectée et de déterminer les mesures qui devront être appliquées dans des circonstances spéciales aux arrivées dans les ports canadiens. Sous cette réserve, le Délégué du Canada déclare que son Gouvernement est prêt à prendre en considération les obligations de l'Article 12 de la Convention et les renseignements officiels qu'il pourra recevoir au sujet de l'existence des maladies dans les pays étrangers.

Le Délégué de l'Inde déclare qu'il est autorisé à signer la Convention sanitaire internationale sous la réserve que, pour des raisons d'ordre pratique, l'Inde n'est pas actuellement en état d'accepter l'obligation résultant de l'Article 8 en ce qui concerne la déclaration obligatoire des maladies visées audit article, sauf dans les grandes villes ou en cas d'épidémie.

Les Plénipotentiaires britanniques déclarent et tiennent à faire constater que la réserve des Plénipotentiaires de la Perse sur l'Article 90 ne peuvent en aucune façon modifier le statu quo actuel, en attendant un accord à intervenir entre les Gouvernements persan et britannique.

Les Plénipotentiaires de la République Finlandaise déclarent que, l'immunisation contre le choléra ne constituant pas une garantie suffisante, leur Gouvernement se réserve, nonobstant les dispositions de l'Article 30, de soumettre à l'observation, le cas échéant, les personnes immunisées.

D'autre part, étant donné que le trafic par la frontière finlandaise ne peut emprunter que deux voies ferrées à l'Est, très voisines l'une de l'autre, et une seule voie ferrée à l'Ouest, ce qui ne permet pas d'envisager la fermeture partielle de la frontière, la Finlande, afin d'éviter la fermeture totale en cas d'épidémie, se réserve d'établir l'observation, le cas échéant, nonobstant les dispositions de l'article 58.

Les Plénipotentiaires du Japon déclarent que leur Gouvernement se réserve la faculté: 1° de transmettre par l'entremise du Bureau d'Orient de Singapur les notifications et renseignements dont l'envoi à l'Office International d'Hygiène publique est

konwencją; 2. stosowania uznanych przez władze sanitarne za potrzebne zarządzeń co do nosicieli przetransportowców cholery.

Pełnomocnicy Litwy oświadczają, że aczkolwiek przystępują do konwencji, zastrzegają się stanowczo przeciw jej wprowadzeniu w życie w stosunkach między Litwą a Polską, dopóki nie zostaną przywrócone stosunki normalne między obu Krajami.

Zastrzeżenia te mają szczególne znaczenie co do artykułów 9, 16, 57 i 66.

Pełnomocnicy Holandji oświadczają w imieniu swojego Rządu, że tenże, o ile chodzi o Indie Holenderskie, zgłasza zastrzeżenie co do stosowania zarządzeń, przewidzianych w artykule 10 ustęp 2, również względem osób i towarów, przybywających z okolic, dotkniętych dżumą wśród szczurów i myszy.

Pozatem oświadczają oni, że ich Rząd zastrzega się, o ile chodzi o Indie Holenderskie, przeciw interpretacji artykułu 27 punkt 2 w tym sensie, że przewidziane w tym artykule wytopienie szczurów może być stosowane do statków, wiozących towar z okolicy, dotkniętej dżumą wśród szczurów i myszy, jeżeli władza sanitarna sądzi, że w towarze tym mogą gnieździć się szczury, a sposób przymocowania statku uniemożliwia przeprowadzenie poszukiwań, przewidzianych w ostatnim ustępie artykułu 24.

Pełnomocnicy Persji oświadczają, że nic nie usprawiedliwia pozostawienia w konwencji specjalnego postanowienia co do Zatoki Perskiej. Okoliczność, że konwencja zawiera artykuł 90, tworzący dział V części II-ej, nie pozwala im jej podpisać, bez uczynienia jak najbardziej stanowczych zastrzeżeń.

Pełnomocnicy Persji oświadczają pozatem, że status quo bynajmniej nie może być wiążący dla ich Rządu. Natomiast zastrzegają oni dla swojego Rządu prawo niestosowania postanowień artykułu 8 co do obowiązkowego zgłaszania chorób, wymienionych w tym artykule.

Pełnomocnik Portugalji oświadcza, że jest przez swój Rząd upoważniony do podpisania konwencji ad referendum z zastrzeżeniami, wyszczególnionymi w protokole ostatniego plenarnego posiedzenia.

Pełnomocnik Turcji oświadcza, że Turcja nie zrzekła się żadnym traktatem prawa posiadania przedstawiciela w Radzie sanitarnej morskiej i kwarantannowej Egiptu. Natomiast, mając na uwadze postanowienia, podpisanej w Lozannie konwencji o cieśninach, i warunki specjalne cieśnin Bosforu i Dardaneli, zastrzega on dla administracji sanitarnej Turcji prawo umieszczania na pokładzie każdego statku handlowego, płynącego przez cieśniny bez lekarza, a pochodzącego z portu zakazanego, straży sanitarnej, celem uniknięcia zawinięcia statku do portu tureckiego. Rozumie się, że opóźnienia i koszty, spowodowane przez tę straż, będą minimalne.

Pełnomocnicy Związku Sowieckich Socjalistycznych Republik Rad, przypominając deklarację, złożoną 26 maja na posiedzeniu Komisji Pierwszej, w sprawie artykułu 7 projektu konwencji oświadczają, że nie podnoszą zastrzeżeń przeciw postanowieniu co do przysługującego Międzynarodowemu Biuru Higieny Publicznej prawa zawierania porozumień

prescrit par la Convention; 2° de prendre les mesures que les autorités sanitaires jugent nécessaires en ce qui concerne les porteurs de vibrions cholériques.

Les Plénipotentiaires de la Lithuanie déclarent que, tout en adhérant à la Convention, ils font des réserves expresses quant à sa mise en pratique entre la Lithuanie et la Pologne, tant que des relations normales entre les deux pays n'auront pas été rétablies.

Ces réserves présentent une importance particulière en ce qui concerne les dispositions des Articles 9, 16, 57 et 66.

Les Plénipotentiaires des Pays-Bas déclarent au nom de leur Gouvernement que celui-ci se réserve, en ce qui concerne les Indes Néerlandaises, de faire appliquer les mesures prévues à l'article 10, alinéa 2, également aux provenances de circonscriptions atteintes de peste murine.

Ils déclarent, en outre, que leur Gouvernement se réserve, en ce qui concerne les Indes Néerlandaises, de donner à l'article 27 — 2° une interprétation dans ce sens que la destruction des rats visée à cet article peut être appliquée aux navires qui ont une cargaison provenant d'une circonscription atteinte de peste murine, si l'autorité sanitaire juge que cette cargaison est susceptible de renfermer des rats et qu'elle est arrimée de manière à empêcher les recherches prévues au dernier alinéa de l'article 24.

Les Plénipotentiaires de la Perse déclarent que rien ne justifie le maintien dans la Convention d'une disposition spéciale visant le Golfe Persique. Le fait que la Convention contient l'article 90, constituant la Section V du Titre II, les empêche de la signer sans faire les réserves les plus expresses. Les Plénipotentiaires de la Perse déclarent en outre que le statu quo ne saurait aucunement lier leur Gouvernement. Ils réservent, d'autre part, pour leur Gouvernement le droit de ne pas appliquer les dispositions de l'Article 8 relatives à la déclaration obligatoire des maladies visées audit article.

Le Plénipotentiaire du Portugal déclare qu'il est autorisé par son Gouvernement à signer la Convention ad referendum sous les réserves inscrites dans le procès-verbal de la dernière séance plénière.

Le Plénipotentiaire de la Turquie déclare que la Turquie n'a renoncé par aucun traité à être représentée au Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte. D'autre part, tenant compte des stipulations de la Convention des détroits, signée à Lausanne, et des conditions spéciales des détroits du Bosphore et des Dardanelles, il réserve le droit pour l'Administration sanitaire de la Turquie de placer une garde sanitaire à bord de tout navire de commerce passant les détroits sans médecin et provenant d'un port infecté, afin d'éviter que le navire ne touche un port turc. Il est entendu, toutefois, que les retards et les frais que pourrait entraîner cette garde seront minimes.

Les Plénipotentiaires de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes, rappelant la déclaration qu'ils ont faite, le 26 mai, à la séance de la Première Commission au sujet de l'Article 7 du Projet de Convention, déclarent n'avoir pas d'objections à faire au sujet de la disposition relative au droit de l'Office International d'Hygiène Publique de conclure des

z innymi organizmami sanitarnymi; są oni wszelako zdania, że prawo to wypływa z Porozumienia Rzymskiego z roku 1907, określającego działalność Biura. Uważają oni przeto, że wspomniane powyżej postanowienie, będące tylko potwierdzeniem tego prawa, powinno znaleźć miejsce jedynie w protokole, a nie stanowić artykułu samej konwencji.

Pełnomocnicy Związku Sowieckich Socjalistycznych Republik Rad przypominają, że w dyskusji nad artykułem 12 konwencji głosowali przeciw postanowieniu, przewidującemu dla Rządów prawo przedłużenia w przypadkach wyjątkowych stosowania zarządzeń sanitarnych, pomimo oświadczenia, złożonego przez Państwa zainteresowane, że niebezpieczeństwo danej choroby minęło.

Sądzą oni, że postanowienie to mogłoby dotknąć jedną z podstawowych zasad konwencji wcześniejszych i stać się źródłem nieporozumień, mogących wynikać z jego zastosowania.

W konsekwencji tego oświadczają oni, że postanowienie to, w rozumieniu konwencji, może wchodzić w rachubę w przypadkach wyjątkowych, o ile Rząd, do którego należy obszar zakazony, nie spełnia zobowiązań, przewidzianych w tej sprawie przez konwencję.

Pełnomocnicy Związku Sowieckich Socjalistycznych Republik Rad przypominają zgłoszone już w Drugiej komisji zastrzeżenia co do działalności i uprawnień Rady sanitarnej morskiej i kwarantannowej Egiptu. Zależy im mianowicie na podkreśleniu, że zwłaszcza artykuły 70 i 165 przyznają Radzie tej prawo wydawania różnych przepisów w dziedzinie policji sanitarnej morskiej i kwarantannowej pod warunkiem, że przepisy te, ażeby uzyskać moc obowiązującą, powinny być przyjęte przez szereg Państw, mających w Radzie swoich przedstawicieli. Wobec tego, że Związek Sowieckich Socjalistycznych Republik Rad nie ma jeszcze swojego przedstawiciela w Radzie sanitarnej morskiej i kwarantannowej Egiptu, Delegacja Związku musi zastrzec dla swojego Rządu prawo uznania lub nieuznania zarządzeń, opracowanych przez tę Radę.

Podpisani przyjmują do wiadomości wyrażone powyżej zastrzeżenia i oświadczają, że ich kraje zastrzegają sobie prawo uwzględnienia ich w stosunku do krajów, w imieniu których zostały sformułowane.

NA DOWÓD CZEGO Pełnomocnicy podpisali niniejszy protokół.

Sporządzono w Paryżu dwudziestego pierwszego czerwca roku tysiąc dziewięćset dwudziestego szóstego.

ZA AFGANISTAN:

Islambek Khoudoiar Khan

ZA ALBANJĘ:

Dr. Osman

ZA CESARSTWO NIEMIECKIE:

Franoux

Hamel

ZA NARÓD ARGENTYŃSKI:

F. A. de Toledo

ZA AUSTRJĘ:

Dr. Alfred Grünberger

arrangements avec d'autres organismes sanitaires; mais ils sont d'avis que ce droit résulte de l'arrangement de Rome de 1907 qui détermine les fonctions de l'Office. Ils estiment donc que la disposition ci-dessus visée, qui n'est que confirmation de ce droit, aurait dû figurer seulement dans le procès-verbal et ne pas constituer un article de la Convention elle-même.

Les Plénipotentiaires de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes rappellent que, lors de la discussion de l'Article 12 de la Convention, ils ont voté contre la disposition qui prévoit le droit pour les Gouvernements de prolonger, dans des cas exceptionnels, l'application des mesures sanitaires, malgré la déclaration de l'État intéressé que le danger de la maladie n'existe plus.

Ils estiment que cette disposition pourrait toucher à l'un des principes fondamentaux des conventions antérieures et devenir la cause de malentendus pouvant surgir de son application.

Ils déclarent, en conséquence, que, dans l'esprit de la Convention, cette disposition ne peut être envisagée que dans des cas exceptionnels, quand le Gouvernement dont relève la circonscription atteinte ne remplit pas les obligations prévues par la Convention à ce sujet.

Les Plénipotentiaires de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes rappellent les réserves qu'ils ont déjà faites dans la Deuxième Commission au sujet des fonctions et des attributions du Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte. Ils tiennent surtout à souligner qu'en particulier les Articles 70 et 165 donnent à ce Conseil le droit d'établir différents réglemens de police sanitaire, maritime et quarantenaire sous la condition que ces réglemens, pour devenir exécutoires, doivent être acceptés par les diverses Puissances représentées au Conseil. Comme l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes n'a pas encore de Représentant dans le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte, la Délégation de l'Union tient à réserver le droit de son Gouvernement d'accepter ou de ne pas accepter les mesures élaborées par ce Conseil.

Les soussignés donnent acte des réserves ci-dessus exprimées et déclarent que leurs pays respectifs se réservent le droit d'en invoquer le bénéfice à l'égard des pays au nom desquels elles ont été formulées.

EN FOI DE QUOI, les Plénipotentiaires ont signé le présent Protocole.

Fait à Paris, le vingt et un juin mil neuf cent vingt-six.

POUR L'AFGHANISTAN:

Islambek Khoudoiar Khan

POUR L'ALBANIE:

Dr. Osman

POUR L'EMPIRE ALLEMAND:

Franoux

Hamel

POUR LA RÉPUBLIQUE ARGENTINE:

F. A. de Toledo

POUR L'AUTRICHE:

Dr. Alfred Grünberger

ZA BELGJĘ:	POUR LA BELGIQUE:
<i>Velghe</i>	<i>Velghe</i>
ZA BRAZYLIJĘ:	POUR LE BRÉSIL:
<i>Carlos Chagas</i>	<i>Carlos Chagas</i>
<i>Gilberto Moura Costa</i>	<i>Gilberto Moura Costa</i>
ZA BUŁGARJĘ:	POUR LA BULGARIE:
<i>B. Morloff</i>	<i>B. Morloff</i>
<i>Tochko Petroff</i>	<i>Tochko Petroff</i>
ZA CHILI:	POUR LE CHILI:
<i>Armando Quezada</i>	<i>Armando Quezada</i>
ZA CHINY:	POUR LA CHINE:
<i>S. K. Yao</i>	<i>S. K. Yao</i>
<i>Scie Ton Fa</i>	<i>Scie Ton Fa</i>
ZA KOLUMBIJĘ:	POUR LA COLOMBIE:
<i>Miguel Jimenez Lopez</i>	<i>Miguel Jimenez Lopez</i>
ZA KUBĘ:	POUR CUBA:
<i>R. Hernandez Portela</i>	<i>R. Hernandez Portela</i>
ZA DANJĘ:	POUR LE DANEMARK:
<i>Th. Madsen</i>	<i>Th. Madsen</i>
ZA GDANSK:	POUR DANTZIG:
<i>Chodźko</i>	<i>Chodźko</i>
<i>Stade</i>	<i>Stade</i>
ZA REPUBLIKĘ DOMINIKAŃSKĄ:	POUR LA RÉPUBLIQUE DOMINICAINE:
<i>Betances</i>	<i>Betances</i>
ZA EGIPT:	POUR L'ÉGYPTE:
<i>Fakhry</i>	<i>Fakhry,</i>
<i>Dr. M. El Guindy</i>	<i>Dr. M. El Guindy</i>
ZA EKWADOR:	POUR L'ÉQUATEUR:
<i>J. Illingourth</i>	<i>J. Illingourth</i>
ZA HISZPAŃJĘ:	POUR L'ESPAGNE:
<i>Marquis de Faura</i>	<i>Marquis de Faura</i>
<i>Dr. F. Murillo</i>	<i>Dr. F. Murillo</i>
ZA STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI:	POUR LES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE:
<i>H. S. Cumming</i>	<i>H. S. Cumming</i>
<i>W. W. King</i>	<i>W. W. King</i>
ZA ETJOPJĘ:	POUR L'ÉTHIOPIE:
<i>Lagarde, Duc D'Entotto</i>	<i>Lagarde Duc D'Entotto</i>
ZA FINLANDJĘ:	POUR LA FINLANDE:
<i>Enckell</i>	<i>Enckell</i>
ZA FRANCJĘ:	POUR LA FRANCE:
<i>Camille Barrère</i>	<i>Camille Barrère</i>
<i>Harismendy</i>	<i>Harismendy</i>
<i>Navailles</i>	<i>Navailles</i>
<i>Dr. A. Calmette</i>	<i>Dr. A. Calmette</i>
<i>Leon Bernard</i>	<i>Léon Bernard</i>
ZA ALGIERJĘ:	POUR L'ALGÉRIE:
<i>Dr. Raynaud</i>	<i>Dr. Raynaud</i>
ZA AFRYKĘ ZACHODNIĄ:	POUR L'AFRIQUE OCCIDENTALE:
<i>Dr. Paul Gouzien</i>	<i>Dr. Paul Gouzien</i>
ZA AFRYKĘ WSCHODNIĄ:	POUR L'AFRIQUE ORIENTALE:
<i>Thiroux</i>	<i>Thiroux</i>
ZA INDOCHINY:	POUR L'INDOCHINE:
<i>Dr. L'Herminier</i>	<i>Dr. L'Herminier</i>
<i>Dr. N. Bernard</i>	<i>Dr. N. Bernard</i>
ZA RZĄDY SYRJI, WIELKIEGO LIBANU, ALAUITÓW I DŻEBEL-DRUZJI:	POUR LES ÉTATS DE SYRIE, DU GRAND-LIBAN, DES ALAOUÏTES ET DU DJEBEL-DRUSE:
<i>Harismendy</i>	<i>Harismendy</i>
ZA CAŁOŚĆ INNYCH KOLONIJ, PROTEKTORA- TÓW, POSIADŁOŚCI I TERYTORJÓW POD MANDATEM FRANCJI:	POUR L'ENSEMBLE DES AUTRES COLONIES, PROTECTORATS, POSSESSIONS ET TERRI- TOIRES SOUS MANDAT DE LA FRANCE:
<i>Audibert</i>	<i>Audibert</i>
ZA CESARSTWO WIELKIEJ BRYTANJI:	POUR L'EMPIRE BRITANNIQUE:
<i>G. S. Buchanan</i>	<i>G. S. Buchanan</i>
<i>John Murray</i>	<i>John Murray</i>

ZA KANADĘ:	POUR LE CANADA:
<i>J. A. Amyot</i>	<i>J. A. Amyot</i>
ZA AUSTRALJĘ:	POUR L'AUSTRALIE:
<i>W. C. Sawers</i>	<i>W. C. Sawers</i>
ZA NOWĄ-ZELANDJĘ:	POUR LA NOUVELLE-ZÉLANDE:
<i>Sydney Price James</i>	<i>Sydney Price James</i>
ZA INDJĘ:	POUR L'INDE:
<i>D. T. Chadwick</i>	<i>D. T. Chadwick</i>
ZA UNJĘ POLUDNIOWO-AFRYKAŃSKĄ:	POUR L'UNION SUD-AFRICAINE:
<i>Philip Stock</i>	<i>Philip Stock</i>
ZA GRECJĘ:	POUR LA GRÈCE:
<i>Al. C. Carapanos</i>	<i>Al. C. Carapanos</i>
<i>D. Matarangas</i>	<i>D. Matarangas</i>
ZA GWATEMALĘ:	POUR LE GUATEMALA:
<i>Francisco A. Figueroa</i>	<i>Francisco A. Figueroa</i>
ZA HAITI:	POUR HAITI:
<i>Georges Audain</i>	<i>Georges Audain</i>
ZA HEDZAS:	POUR LE HEDJAZ:
<i>Dr. Mahmoud Hamoudé</i>	<i>Dr. Mahmoud Hamoudé</i>
ZA HONDURAS:	POUR LE HONDURAS:
<i>Ruben Audino Aguilar</i>	<i>Rubén Audino Aguilar</i>
ZA WĘGRY:	POUR LA HONGRIE:
<i>Dr. Ch. Grosch</i>	<i>Dr. Ch. Grosch</i>
ZA WŁOCHY:	POUR L'ITALIE:
<i>Albert Lutrario</i>	<i>Albert Lutrario</i>
<i>Giovanni Vittorio Repetti</i>	<i>Giovanni Vittorio Repetti</i>
<i>Odoardo Huetter</i>	<i>Odoardo Huetter</i>
<i>G. Rocco</i>	<i>G. Rocco</i>
<i>Giuseppe Druetti</i>	<i>Giuseppe Druetti</i>
ZA JAPONJĘ:	POUR LE JAPON:
<i>H. Matsushima</i>	<i>H. Matsushima</i>
<i>Mitsuzo Tsurumi</i>	<i>Mitsuzo Tsurumi</i>
ZA REPUBLIKĘ LIBERJI:	POUR LA RÉPUBLIQUE DE LIBÉRIA:
<i>R. Lehmann</i>	<i>R. Lehmann</i>
<i>N. Ooms</i>	<i>N. Ooms</i>
ZA LITWĘ:	POUR LA LITHUANIE:
<i>Dr. Pr. Vaiciuska</i>	<i>Dr. Pr. Vaiciuska</i>
ZA LUKSEMBURG:	POUR LE LUXEMBOURG:
<i>Dr. Praum</i>	<i>Dr. Praum</i>
ZA MAROKKO:	POUR LE MAROC:
<i>Harismendy</i>	<i>Harismendy</i>
<i>Dr. Raynaud</i>	<i>Dr. Raynaud</i>
ZA MEKSYK:	POUR LE MEXIQUE:
<i>R. Cabrera</i>	<i>R. Cabrera</i>
ZA MONACO:	POUR MONACO:
<i>F. Roussel</i>	<i>F. Roussel</i>
<i>Dr. Marsan</i>	<i>Dr. Marsan</i>
ZA NORWEGJĘ:	POUR LA NORVÈGE:
<i>Sigurd Bentzon</i>	<i>Sigurd Bentzon</i>
ZA PARAGWAJ:	POUR LE PARAGUAY:
<i>R. V. Caballero</i>	<i>R. V. Caballero</i>
ZA HOLANDJĘ:	POUR LES PAYS-BAS:
<i>Doude Van Troostwyk</i>	<i>Doude Van Troostwyk</i>
<i>N. M. Josephus Jitta</i>	<i>N. M. Josephus Jitta</i>
<i>De Vogel</i>	<i>De Vogel</i>
<i>Van der Plas</i>	<i>Van der Plas</i>
ZA PERU:	POUR LE PÉROU:
<i>P. Mimbela</i>	<i>P. Mimbela</i>
ZA PERSJĘ: ad referendum:	POUR LA PERSE: ad referendum:
<i>Dr. Ali Khan Partow Aazam</i>	<i>Dr. Ali Khan Partow Aazam</i>
<i>Mansour Charif</i>	<i>Mansour Charif</i>
ZA POLSKĘ:	POUR LA POLOGNE:
<i>Chodźko</i>	<i>Chodźko</i>
ZA PORTUGALJĘ:	POUR LE PORTUGAL:
<i>Ricardo Jorge</i>	<i>Ricardo Jorge</i>

- ZA RUMUNJĘ:
Dr. J. Cantacuzène
- ZA SAN MARINO:
Dr. Guelpa
- ZA KRÓLESTWO SERBÓW, CHORWATÓW
 I SŁOWENCÓW:
M. Spalaikovitsh
- ZA SALWADOR:
Carlos R. Lardé-Arthés
- ZA SUDAN:
Oliver Francis Haynes Atkey
- ZA SZWAJCARJĘ:
Dunant
Carrière
- ZA CZECHOSŁOWACJĘ:
Dr. Ladislav Prochazka
- ZA TUNIS:
Navailles
- ZA TURCJĘ:
A. Féthy
- ZA ZWIĄZEK SOWIECKICH SOCJALISTYCZ-
 NYCH REPUBLIK RAD:
J. Davtian
J. Mammoulia
J. Bronstein
O. Mebournoutoff
N. Freyberg
Al. Syssine
V. Egoriew
- ZA URUGWAJ:
A. Herosa
- ZA WENEZUELE: ad referendum:
Jose Ig. Cardenas

POSIEDZENIE DZIEWIĄTE.

Poniedziałek 21 czerwca 1926 r. *)

Pełnomocnicy Brazylii oświadczają, iż są uprawnieni do podpisania konwencji ad referendum z zastrzeżeniami następującymi:

„1° Brazylija nie będzie się uważała za związaną przez postanowienia drugiego ustępu, litery b artykułu 17: środkiem żywności nie mają nic wspólnego z przenoszeniem cholery; ani przez postanowienia artykułu 19; przesyłki pocztowe nie powinny być poddawane żadnym zabiegom sanitarnym.

2° Pierwszy i drugi ustęp artykułu 24 są sprzeczne z sobą ponieważ, według ustępu drugiego, statek jest zarażony, jeżeli zarazę nabyto na statku, podczas gdy ustęp pierwszy nie stawia tego warunku. W przekonaniu Pełnomocników Brazylii należy rozróżnić między formą gruczołową i formą płucną dżumy: w pierwszym wypadku statek nie powinien być uważany za zarażony, jak tylko wtedy, kiedy dżuma zostanie skonstatowana na samym statku; przeciwnie jeżeli chodzi o dżumę płucną, statek powinien być zawsze uważany za zarażony.

3° To samo rozróżnienie narzuca się odnośnie do postanowień artykułu 25. Jedynie osoby należące do otoczenia chorego na dżumę płucną winny być poddane obserwacji. Osoby, które mają styczność z chorym dotkniętym dżumą gruczołową, powinny podlegać tylko nadzorowi”.

*) Wyciąg, zawierający brzmienie zastrzeżeń Brazylii, Portugalji i Chili.

- POUR LA ROUMANIE:
Dr. J. Cantacuzène
- POUR SAINT-MARIN:
Dr. Guelpa
- POUR LE ROYAUME DES SERBES, CROATES
 ET SLOVÈNES:
M. Spalaikovitsh
- POUR EL SALVADOR:
Carlos R. Lardé-Arthés
- POUR LE SOUDAN:
Oliver Francis Haynes Atkey
- POUR LA SUISSE:
Dunant
Carrière
- POUR LA TCHÉCOSLOVAQUIE:
Dr. Ladislav Prochazka
- POUR LA TUNISIE:
Navailles
- POUR LA TURQUIE:
A. Féthy
- POUR L'UNION DES RÉPUBLIQUES SOVIÉ-
 TISTES SOCIALISTES:
J. Davtian
J. Mammoulia
J. Bronstein
O. Mebournoutoff
N. Freyberg
Al. Syssine
V. Egoriew
- POUR L'URUGUAY:
A. Herosa
- POUR LE VENEZUELA: ad referendum:
Jose Ig. Cardenas

NEUVIÈME SÉANCE.

Lundi 21 Juin 1926. *)

„Les Plénipotentiaires du Brésil déclarent être autorisés à signer la Convention ad referendum sous les réserves suivantes:

„1° Le Brésil ne se considérera pas comme lié par les dispositions du deuxième alinéa de la lettre b de l'Article 17: les aliments n'ont rien à voir avec la transmission du choléra; ni par celles concernant l'Article 19: les colis postaux ne doivent être soumis à aucune mesure sanitaire.

„2° Les premier et deuxième alinéas de l'Article 24 sont contradictoires, parce que, d'après le deuxième alinéa, un navire est infecté si l'infection a été contractée à bord, tandis que le premier alinéa n'exige pas cette condition. Dans l'opinion des Plénipotentiaires du Brésil, il faut distinguer entre la forme bubonique et la forme pneumonique de la peste: dans le premier cas, le navire ne doit être considéré comme infecté que si la peste a été constatée à bord; par contre, en cas de peste pneumonique, le navire doit toujours être considéré comme infecté.

„3° La même distinction s'impose à propos des dispositions de l'Article 25, 3°. Seules doivent être soumises à l'observation les personnes de l'entourage d'un malade atteint de peste pneumonique. Les personnes ayant été en contact avec un malade atteint de peste bubonique de doivent être soumises qu'à la surveillance.”

*) Extrait concernant les réserves du Brésil, du Portugal et du Chili.

Pełnomocnik Portugalji oświadcza, że jest upoważniony przez swój Rząd do podpisania konwencji ad referendum, za przyznaniem zastrzeżeń formalnych, następujących:

„1. Nowa Konwencja, w swej całości przedstawia nadmierne obciążenie zobowiązaniami sanitarnymi, krępującymi dla nawigacji i handlu morskiego; otóż ten nadmiar obostrzeń nie jest poparty ani przez fakty epidemji znane, ani przez doświadczenie zdobyte od czasu ostatniej konferencji z 1912-go, a przeciwnie klęski przewidziane coraz więcej dają się opanować zapomocą metod profilaktycznych współczesnych;

2. Zamiast pierwszego uznanego wypadku dżumy albo żółtej febry (art. 10) należałoby powrócić do tekstu konwencji z roku 1912, w której środki przewidziane przez konwencję mogły właśnie być zastosowane dopiero po skonstatowaniu wielu wypadków.

3. Termin odpowiedni do podjęcia środków przeciwko rzeczom pochodzącym z okręgów dotkniętych zarazą byłby dopuszczalny, lecz nie można zostawić Rządowi prawa dowolnego przedłużania, bez ograniczenia czasu, zarządzeń restrykcyjnych, z powoływaniem się na wyjątkowe warunki, które każdy będzie mógł usprawiedliwić na swój sposób (art. 12).

4. Poza odszczurzeniem żadne inne zabiegi sanitarne nie powinny być stosowane do towarów; zarządzenia ustępu a) i ustępu b), artykułu 17, przewidują sposoby z innego wieku, które nie mogą być urzeczywistnione w takiej formie, w jakiej zostały sformułowane; przesyłki pocztowe nie powinny podlegać żadnym ograniczeniom (art. 19).

5. Co do dżumy, różnica pomiędzy dżumą płucną a dżumą gruczołową, usunięta w tekście ostatecznym, jest różnicą zasadniczą z punktu widzenia profilaktycznego.

Postanowienia artykułu 24 są ze sobą sprzeczne. Biorąc w rachubę wypadki zarażenia na lądzie, które umieszczają statek w rzędzie podejrzanych, artykuł ten stanowi, że o ile dany wypadek zarazy znajduje się jeszcze na statku w chwili przybycia tegoż, statek będzie uznany za zarażony.

6. Sposoby zwalczania żółtej febry są w sprzeczności z systemem przyjętym przez konwencję, zezwalają bowiem na zastosowanie normalne obserwacji do statków podejrzanych, i na klasyfikację jako takich także statków pochodzących z portów niedotkniętych zarazą, co stoi w sprzeczności z wyraźnym i ścisłym postanowieniem artykułu 11, który nakazuje ograniczyć te środki do okręgów istotnie dotkniętych zarazą.

P. Quezada (Chili) prosi, aby zostało włączone do Protokołu Podpisania w imieniu Chili, zastrzeżenie identyczne z uczynionymi przez Brazylię i Portugalję.

Zaznajomiwszy się z powyższą konwencją, protokołem podpisania oraz protokołem IX posiedzenia międzynarodowej konferencji sanitarnej w Paryżu z tegoż dnia, uznaliśmy je i uznajemy za słuszne zarówno w całości jak i każde z postanowień w nich zawartych; oświadczamy, że są przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone i przyrzekamy, że będą niezmiennie zachowywane.

„Le Plénipotentiaire du Portugal déclare qu'il est autorisé par son Gouvernement à signer la Convention ad referendum sous bénéfice des réserves formelles suivantes:

„1° Dans son ensemble, la nouvelle Convention présente une surcharge d'obligations sanitaires gênantes pour la navigation et le commerce maritime; or, ce surcroît de rigueurs n'est étayé ni par les faits épidémiologiques connus, si par l'expérience acquise depuis la dernière Conférence de 1912, et par contre les fléaux visés se laissent de plus en plus maîtriser par les méthodes prophylactiques actuelles;

„2° Au lieu d'un premier cas reconnu de peste ou de fièvre jaune (Art. 10), on devrait revenir au texte de la Convention de 1912, dans laquelle les mesures y stipulées n'étaient justement applicables qu'après la constatation de plusieurs cas;

„3° Un délai raisonnable pour la levée des mesures prises contre les provenances des circonscriptions atteintes serait admissible, mais on ne peut pas laisser aux Gouvernements la faculté arbitraire de prolonger sans limite de temps les mesures restrictives, en invoquant des circonstances exceptionnelles que chacun pourra justifier à sa manière (Art. 12);

„4° Hors la dératisation, aucun autre traitement sanitaire ne devrait être applicable aux marchandises; les dispositions de l'alinéa a et l'alinéa b, Article 17, prévoient des pratiques d'un autre âge, qui ne peuvent être réalisables, telles qu'elles sont formulées; les colis postaux ne doivent subir aucune restriction (Art. 19);

„5° Pour la peste, la distinction entre la peste pneumonique et la peste bubonique, que le texte final a écartée, est fondamentale, au point de vue prophylactique.

„Les dispositions de l'Article 24 sont contradictoires. Tout en tenant compte des cas contractés à terre, ce qui met le bateau dans la classe des suspects, cet article porte que, si le cas est encore à bord au moment de l'arrivée, on considérera le navire comme infecté.

„6° Le régime institué contre la fièvre jaune est en opposition avec le système de la Convention, permettant notamment qu'on applique normalement l'observation à des navires suspects et qu'on classe comme tels des navires provenant de ports indemnes, ce qui est en contradiction avec la clause nette et précise de l'Article 11 qui ordonne de restreindre les mesures aux circonscriptions effectivement atteintes.”

M. Quezada (Chili) demande que soit insérée, pour le Chili, au Protocole de signature une réserve identique à celles du Brésil et du Portugal.

Après avoir vu et examiné lesdits Convention, Protocole et Procès-Verbal, Nous les avons approuvés et approuvons en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues, déclarons qu'ils sont acceptés, ratifiés et confirmés et promettons qu'ils seront inviolablement observés.

NA DOWÓD CZEGO wydaliśmy Akt niniejszy,
opatrzone pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 11 maja 1932 r.

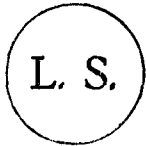
(—) *I. Mościcki*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej
Prezes Rady Ministrów

(—) *A. Prystor*

Minister Spraw Zagranicznych

(—) *August Zaleski*

EN FOI DE QUOI, Nous avons donné les Pré-
sentes, revêtues du Sceau de la République.

À Varsovie, le 11 mai 1932.

(—) *I. Mościcki*

Par le Président de la République
Le Président du Conseil des Ministres

(—) *A. Prystor*

Le Ministre des Affaires Étrangères

(—) *August Zaleski*

